

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatkozat sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Staubel József.

Vasárnap, június 3.

Mai számunk több közleményei:

- Vezércikk: Szomorú virágfakadás.**
- A kínai zavargások.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf
- A transzváli háború.**
- Aradi műtárlat.**
- Az automata cikkirő.**
- Az aradi minoriták új temploma.** (Képpel.)
- Molnár apát vallomása az egyetemi csi-mercsonkításról.**
- Szabadságot magy. kir. macskák.**
- Velencei éj.**
- Gyilkos szegénység.**
- Robinson Crusoe.**
- Parkünnepély.**
- Az én zseborám.**
- Az orvos-szövetség özéja.**
- Tárcza: Beszélgetés a harmincz éves asszonnyal.** Irta: Bródy Sándor.
- Csarnok: Lemondás.** Irta: Gallovich Jenő.

Szomorú virágfakadás.

Arad, június 2.

Pünkösdi ünnepére ez idén szokatlan pompába öltözött a természet, mintha nem is fagyott volna el pár héttel az előtt egész vidékek reménye és ezrek betevő falatja, mintha nem rejtőznének a fönt uszkáló fellegek mögött a naponként itt és ott lezuduló zivatarok pusztító demonai s mintha nem volna ezer okunk a közel jövő bizonytalan esélyeitől félnünk és féltünk mindazt, a mit a világ folyásában a jobb ügy érdekének ismertünk s mint olyanért buzogtunk, lelkesedtünk.

A kedvező aratás reményével már leszámoltunk, a virágos rétek, a fák buja lombzatai meddők és a bennünket körül vevő illatos pompa és szingazdag virágfakadás a cifra nyomoruság legáltalább képét tárja elénk.

Reményeinkről letettünk, de — mintha beletörődünk volna jövőnk el nem háritható végzetébe — nem sokat gondolunk azzal, mi lesz velünk és mit teszünk azok között a válságok között, melyek föltétlenül és szükségképen bekövetkeznek reánk, mielőtt egy újabb pünkösdre virradnánk.

A *politikai élet* mezején már régen aratás után vagyunk és az új vetésben nincs köszönet. A konkoly, melyet a sötétség szolgálai hintettek el a közélet borulata közben, immár fölburjánzott és a jobb idők egyik kezességétől látjuk magunkat megfosztva, midőn ifjuságunk lelkiületét — melyben a fölvilágosodott humanizmus iránti rajongásnak kellene uralkodnia, az obskurantizmus és a fajgyűlölet keríti mindjobban hatalmába.

Hogy mivé alakul közgazdasági életünk, arról még a legavatottabb politikai időjósok sem tudnak még csak megközelítőleg is tájékozódni. Ausztriával való közösségünk amannak alkotmányos intézményeihez van kötve. Ezek azonban nem csak szünetelnek, de előreláthatólag végképen megdőlnek s velök Deák azon alko-

tásai, a melyeken újabb alkotmányos életünk és államiságunk nyugszik. Mi lesz itt a megoldás, és mikor jutunk ki a mostani szörnyű bizonytalanságból, sőt törvénytelen állapotból, azt nem tudjuk, de rövidesen nem is reméljük, egyedüli megnyugvásunk a fásultság, melylyel az állandósult válság közben előhaladó anyagi romlásunkat tekintjük.

A bajok orvoslatának legtermészetesebb forrása, a parlamentarizmus tehetetlenül stagnál; életerejét megtörte az obstrukció; nincs benne többé koncepczió és életadó eszme. Ellenben nagyon is jogosult azon aggodalom, hogy a jövő pünkösdkor a mostani helyét már egy oly képviselőház fogja föl váltani, melyben minden osztály, minden érdek, minden felekezet, minden faj képviselve lesz, csak az államfentartó, a magyar nemzeti eszme és érdek fog hiányozni belőle és hogy a magyarság létért való küzdelmet, melytől eddig megkímélt bennünket törvényhozásunk hazafisága, oly időben és körülmények között leszünk kénytelenek ellenségeinkkel fölvenni a harcot, melyek ránk nézve a képzelhető legkedvezőtlenebbek.

Szomorú a bucsuzó század virágfakadása és a bizonytalan jövő kétségei nem engednek a mai népnép mosolygó képének örülnünk. Viharoktól félnünk, és aggodva kérjük: Lesz-e még vidám pünkösde a magyarnak?

TÁRCZA.

Beszélgetés a harmincz éves asszonnyal.

Irta: Bródy Sándor.

Délamerikában Virginia államában élt egy magas termetű, fiatal és erős rabszolga, fajtájára nézve néger, de már keresztény. Hogy hogy nem, elég az hozzá, hogy a fekete ember beleszeretett a gazdája — egy gazdag ültetvényes — szép fiatal feleségébe. Valószínű, hogy nem kérdezte meg mi az a kristallizáció, és egészen bizonyos, hogy sem a Stendhal, sem más szerelmi elméletről nem volt tudomása, sőt magának a szerelemnek is csupán a nagyszerű vak ösztönét ismerte ekkoráig. Az angol újság, amely az esetet előadta, nem szolgált semmiféle analízissel, adta a tényeket, amint következtek. Meglehetősen rapid következtek: a néger szerelemre gyuladt és egy hó tavaszi éjszakán — mikor a gazdája nem volt otthon — betört az urnője hálószobájába, előbb azonban lefegyverezte a farm minden cseléd ségét, vagy tíz rabszolgát, akik nem voltak szerelmesek az urnőjükbe. Kettőt vagy hármat meg is ölt, mert kénytelen volt vele, a többit szerteszórta, az asszonyt az ágyból kiölelte és elfutott vele a langyos éjszakába, egy árnyékos öserdőbe.

Ez az aztán a hochzeitsreise, ez az igazi kristallizáció műve!

— És mi történt a bölcös őrüttel, a gyönyörű gazemberrel?

— Szegényt meglinchelték, de az mellékes. A földolog az, hogy maguk a fehér férfiak

nem képesek többé ilyen nagyszerű gaztetre és ha az öserejű szerelmet akarjuk magyarázni, kénytelenek vagyunk Virginiába és a multba kalandozni...

Ezt a kis amerikai történetet egy ur-asszony beszélte el nekem, aki állásánál és koránál — ő a harminczéves asszony — de különösen képességeinél fogva a legelső tekintély elöttem mindennemű szerelmi dolgokban. Megtiltotta, hogy a nevét és karakterét kiírjam, sőt én minden elfogok követni, hogy rá ne ismerhessenek és ezentúl röviden a kékhajú hölgynek fogom nevezni. Még csak az hiányzik, hogy a hajának és szemének a színeről megmondjam az igazat! Annyit azonban kénytelen vagyok elismerni, hogy az én nagy-rabecsült forrásonnak voltak tapasztalatai ez ügyben, kétszer volt férjnél és saját bevallása szerint — kilencz éves kora óta — összesen tizenegyszer volt szerelmes. Egy-kettőt gondolom el is felejtett. Egyről bizonyosan tudok, egy ostoba férfuról, akinek a lelke nagyot hallott, nem tudta megérteni, hogy mily szerencse érte és mert nem kiabálták a fülébe, nem hitte el, hogy szeretik.

Szakértőm még néhány példával, ügyes kis mesékkel szolgált és mindezekkel azt példázta, hogy az ugynevezett elementáris szerelem létezik és pedig leginkább a végképen durva, vagy a végtelenül finom lelkeknél.

— De ezeket nem lehet analízálni és felbontani, vannak mint elemek, csak azt lehet tudni, hogy mit akarnak. Mindig csak azt, hogy hogy érvényesülhessenek, a nekik szükséges helyet betöltsék. Gondolja maga tovább, maga

férfi, nekem egy kissé genáns... Különben, ha már benne vagyunk a tudományban, nem szabad szégyelősnek lennünk. Mit is akar magával az ugynevezett kristallizációval, elmaradt tétel, metafizika, mint ahogy önök mondják. Mantegazza ur ugyan erősen hámozza a szelét, de én nekem még is tetszetősebb az ő fetis elmélete. Az, hogy a férfi — avagy a nő — beleholondul egy más valami részébe, lehetőleg több részébe is. Egy vak ösztönből valami betegségnél fogva, amelynek a kórtana még nincs megállapítva: úgy rajong ezért a részért, mint a pogány a maga fetiséért. Megkülönbözteti, csudatevőnek érzi és tudja, ragaszkodik hozzá mindhalálig, vagy a házasságig. Akinél a fetis van, annál van aztán minden és azt birnunk kell. Miután pedig birtuk, vagy elveszti a fetis az ő hüverejét, vagy csak helylyelközzel veszíti el, lehet, hogy még növekedik is. Az asszonyok hajlandók sokáig hinni benne, sőt vannak nőies természetű férfiak is, akiket a birás nem hűsit, hanem hevít és akiknek a megszokás csak erősíti a szerelmét.

Jó lesz erről különben nem beszélni valami nagy világossággal, a gyermekek kedvéért. Mi, akik tudunk a dologról, úgy is megértjük. Minél is maradtunk? Annál, hogy én az ugynevezett lelki szerelmek nem sokra tartom, egy kicsinyt irodalom, némiképpen majmolás, sokban rossz szokás, igen gyakran az unalom csinálja, a legtöbbszőr — a mi napjainkban — a kaczárság szüli.

Neki tetszeni akarok — ő tetszik nekem! Legfőképpen ebből áll az egész. Ha egy fiatal leány figyelmes, érdeklődő és szeretetteljes et-

A kínai zavargások.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 2.

A Zenta osztrák-magyar hadihajó elindult Kinába.

A „boxerek“ felkelése a Peking és Tientsin közti vidéken egyre veszedelmesebb méreteket ölt. A boxerek, akiket kínai nyelven ihocsuánoknak hívnak, egyike azoknak a titkos társaságoknak, amelyek Kinában a kormányt ellenőrzik és az államot igazgatják. Titokzatos szertartás, kölcsönös támogatás, árulás esetében súlyos büntetés, a babona ügyes kihasználása nagy hatalmat biztosít nekik tagjaikon. Politikai törekvésük arra irányul, hogy a meglévő, a hagyományosat föntartsák és hogy a kínai bölcsék tanait idegen befolyás ne forgassa ki formájából s ne nyomja el.

Az ihocsuánok első sorban hazafias célokat követnek, hallani sem akarnak a reformmozgalomról, amelynek Kuang Szü császár Kang Ju Vej vezetésével utját akarta egyengetni; határozottan ellenséges indulattal viseltetnek a nyugati művelődés iránt.

A legújabb hírek szerint a felkelők már Peking ellen vonulnak s az teszi szükségessé az európai hatalmak fellépését.

Zenta nevű hadihajónk most a keletázsiai vizeken jár s tegnap távirati parancsot kapott Bécsből, hogy haladéktalanul Tientsinbe menjen, ahol már több orosz, angol, francia, olasz amerikai s japán hadihajó van egybegyűlve az idegenek, a külföldi követségek védelmére.

A Zenta hadihajó legénységének egy része partra fog szállani s Pekingbe vonul az osztrák-magyar követség oltalmára.

A boxer-felkelésnek színtere Tschili és Peking környéke.

A peking-hangkini vasutat, melyet francia-belga társaság épít, a boxerek egész Proting-ig szétrombolták. Epügy a fengtaieri gépgyárban is nagy rombolásokat tettek. A kár huszezer font sterling.

A pekingi amerikai követ azt táviratozza, hogy a követségek védelmére rendelt európai csapatok megérkezése Pekingben sokat javított a helyzeten. A főváros most sokkal nyugod-

tabb, de a környéken még folyton mozgolódnak a boxerek. Washingtoni diplomáciai körökben célzásokat tesznek arra, hogy a boxerek hirtelen támadt lázadása egy része egyik európai nagyhatalmasság jól megfontolt tervének, a melynek célja az, hogy Peking állandó megszállását és a Peiho folyó uralmát biztosítsa annak a hatalmasságnak. Megjegyzik azonban, hogy ez a terv a többi hatalmasság ébersége miatt dugába dől.

TÁVIRATOK.

A bolgár fejedelem utja.

Bécs, június 2. (Saját tud. táv.)
Ferdinánd bolgár fejedelem ma délután Marcheggből ideérkezik és Stillfriedbe utazik, hogy anyját Klementina hercegnőt meglátogassa ebenthali kastélyába.

A török kereskedelmi szerződés.

Konstantinápoly, június 1. (Saj. tud. táv.)
A porta holnap hivatalosan értesíti Szerbia, Görögország, Románia, Montenegró és Bulgária képviselőit az országaikból jövő áruk különbözőeti vámjának életbe léptetéséről és egyidejűleg javaslatot tesz végleges kereskedelmi szerződések megkötésére nézve. A szerb követhoz intézett jegyzékben ki fogja jelenteni, a porta, hogy az ideiglenes vámkedvezmény kért meghosszabbításába nem mehet bele, de hajlandó tárgyalásba bocsátkozni végleges kereskedelmi szerződés megkötése végett. A görög követhoz intézett jegyzék hivatkozni fog arra, hogy a porta már ismételtén ajánlotta a tárgyalások megkezdését kereskedelmi szerződés kötése végett és ismételni fogja ezt az ajánlatot. A balkán-államok képviselői, a kiket a portának ez az intézkedése állítólag kínosan érintett, hír szerint megfelelő lépéseket tesznek.

Sztrájkoló lóvasutasok.

Köln, június 2. (Saját tud. távirata.)
A városi közúti vasut alkalmazottjai ma

reggel kimondták és azonnal meg is kezdték a sztrájkot. A forgalom az összes vonalakon szünetel.

Egyről-másról.

(Pünkösöd. — Pünkösdi királyság — Érettségiző kisasszonyok. — Latabár jubileuma. — Nyári színházak. — Fűdő szezon)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, június 2.

A magyarnak talán legspeciálisabb ünnepe a pünkösöd. Elnevezte *pirosnak* és számtalan nóta is szól róla.

Ha valami szép lányra bókot akar mondani, azt mondja: olyan, akár csak a pünkösdi rózsza.

A régi világban szokásban volt a pünkösdi-király, pünkösdi-királyné választás is. A pünkösdi-király választás népies löversenyből állott s a legjobb lovu, a ki leggyorsabban ér a célhoz, lett egy esztendőre a pünkösdi király. Mert rövid ideig tartott hivatala, azért a közmondás: *olyan, mint a pünkösdi királyság*. Egy ilyen választást ragyogó tollal ír meg Jókai is a „Magyar nábob“ című regényében.

A Mátra vidékén, az ugynevezett Karancsalján, az volt a szokásban, hogy pünkösöd első napján fehérbe öltözött, rózsakoszorus lánykák járták be a házakat és hosszú, verses énekben üdvözölték a legmosolygóbb ünnepet. Enekük így kezdődött: *Mi van ma, mi van ma, piros pünkösöd napja, holnap lesz, holnap lesz, a második napja.* Ezért aztán a nép nyelvén *mimi-mamás lányoknak* hívták őket és mindenütt kalácsal, pénzzel ajándékozták meg.

Az európai népeknek a keresztény vallásra térítésével a régiebb pogány természetimádási nagyobb és jelentősebb része ugyszólván mind a keresztény egyházi ünnepekör egy-egy nevezetesebb fordulópontjához fűződött. Így a *nyár bevonulásának* ősi, pogánykori ünnepe a *nyár első és legnagyobb ünnepéhez* kapcsolódott s a *pünkösdi királynak* lóháton történt bevonulása is ennek a maradványa.

Ma már faluhelyen is mindinkább elenyésznek ezek a szokások, a városban pedig nyoma sem maradt. Napjainkban már nem pünkösdi

kintettel néz egy fiatal férfira, akire még így nem tekintetek —: egészen bizonyos, hogy a szerelem folyamata megkezdődött. Viszont is így áll ez a történet. Ha pedig egy pár ember kerül, bagatizálja egymást, talán tüntetőleg meg is veti, vagy éppen gyűlölködik ellenében —: akkor is kezdődhetik ugyanaz a fajta szerelem, mert a kaczeréség itt is meg van, csak hogy más a formája. Természetesen, valakinek kezdeni kell és a kezdet, csak kaczerkodás lehet, mert ugy-e maguk kis naiv tudományosak is tisztában vannak azzal, hogy a mindenható érzés nem támad manapság már egy pillanat alatt, mint ahogy egy gyufa meggyul és elsül.

— Gondolja asszonyom, hogy inkább úgy, mint régen, ahogy ez előtt tüzet csiholtak két darab fából, amelyet összedörzsöltek, amíg tüzet nem fogott.

— A hasonlat csunya és primitív, méltó egy férfihoz. Valami keveset talál mégis. Oh milyen keserves nehezen szeretnek ma egymásba a párok! Mennyiszer kiábrándulnak, mielőtt végképp egymásba bolondulnának! Látam már férfiakat, akik a szerelem végső kifejtődése elől elszöktek, tisztán csak azért, mert az nem látszott előtük hasznosnak és ismertem nőket, a kik végképp beleszerettek valakibe, mert az jó és szükséges volt — életfenntartásuk szempontjából. Különböndek magának egy titkot, de ne írja meg, mert bennünket gyöngitene vele, különben írja ki, úgy is tudják, hogy kétféle okból szeret az asszony. Az első, azért, ha találkozik egy férfival, aki önfeláldozásra kész érte, a másik ok — szercsére ritka — hogy feláldozhassa magát a férfiert. Ha jól tudom, az emberi beteg-

ségek természetrajzában megvan erre a két kimagasló kóralak, de ördög vigye el a pathológiát.

— És térjünk vissza a kaczeréséghez.

— Igen tartsunk rendet. Kezdődik a szerelem az egymással való törődéssel és kulminál abban, hogy egy pár ember nem törődik, csak egymással.

— És azzal, hogy egy harmadikban új világot teremtsenek.

— Ne mohóskodjék, így sohasem állapítjuk meg a kaczeréség ősfarmját. Nem a színesnőket, mert annak a végső célja a művészet, vagy az üzlet. Hanem a fiatal leányt, aki például én voltam. Elmondom magának, hogy ki és mért volt az első szerelmem. Egy beteges, fiatal, soványképű, csirkemellű irnokocskak, aki egy kissé rajzolni tudott. Közelünkben lakott és egyszer lerajzolt emlékezetből. Az apám a képet elhozta és az én szívem megdobbant, egyszerre okosnak, tehetségesnek és ügyesnek tartottam a fiut. Elpirulva, mosolyogva köszöntem meg, amikor találkoztam vele. Attól fogva értettük egymást. En még szebbnek és kiválóbbnak akartam látszani előtte, ő még figyelmesebbnek ügyesebbnek és az egyedülinek — aki rajzolni tud. Nem igen ügyeltek rám, hamar csokolódtunk. Engem egy kis utálat fogott el kezdetben. A férfi az más... Aztán a szívemig hatott az a bók, amelyet az ő látható gyönyörűsége mondott nekem. Egy nagy kaczeréség, egy kis érzékiség, némi vásottság — és megvolt a szerelem. Lesni kezdtek ránk, beszéltek rólunk, tiltottak egymástól: — a beszéd még jobban összefűzött, az akadály még jobban összeszorított bennünket. Mert mi ugynevezett önzetlen, nemes-

lelkű szerelmesek voltunk. Sok regényt elolvastam már én is akkor. Szerettem volna dicsteljes hősnője és gyermekeinek hü anyja lenni. Azonfelül oly gondos voltam hozzá, mint egy hü anyja.

Mindezt pedig azért, mert lerajzolt. Jó szerencse, hogy fiatal, gyáva és tisztességes fiu volt. Mily csunya és beteg gyermekeink lettek volna!

Második szerelmem — de mondja el inkább a maga elsőjét, talán jobb példa.

— Az enyém hat éves korombeli emlék és nem kaczeréségen alapult hanem elementaris érzésen. Csak azt nem tudtam, hogyan kezdjek hozzá. Színházat játszottunk fészker alatt, régi rozszant hintó volt a szinpadon. Valamelyik kis fiu a külvárosból hozott egy előttem addig ismeretlen kis lányt primadonnának. Egy kissé elhanyagolt volt az öltözete, szőke és borzas a haja, a szeme olyan nagy és hamvas fekete, mint a bercenczei szilva. Tizedik évébe lehetett már Szépen próbáltunk és játszottunk egy darabig, amíg a kis Katuska önző és akadémikuskodó leány, a kis fiukkal összeveszett, jól megverték és elkergették a primadonnát. Utána szaladtam, kis szívem majd kiszakadt a melléből, úgy rohantam utána. Igrterem neki, hogy csak jöjjön vissza, megverem a gyermekeket mind, őt pedig elveszem feleségül, hogy kibékítem.

A lányka azonban elszaladt, eltűnt és ott maradtam a parton, az utca végén, mondhatatlan gyötörődésben. Éreztem, hogy fiu vagyok, hogy ő lány, de le kell törölni könnyeit, elégtételt kell szolgáltatni és boldoggá kell tenni. Én pedig még akkor nem tudtam sem irodalomról, sem szolgálók szeretkezéseiről. Nem

királynésdit játszanak, de-maturálnak a leányok

Ugyancsak drukkoltak a zöldfa utcái várostéglás iskolában a diákkisasszonyok, a kik a pünkösdt megelőző héten vizsgáltak. Hétfőn, kedden és szerdán tartották ott ugyanis az írásbeli vizsgálatokat. Az eredmény fényes volt. Ujabb bizonyítéka annak, hogy milyen kitűnően vezeték ezt az valóban versenytárs nélkül álló intézetünket.

A pálya kezdetén álló kisasszonyokról eszembe jut *Latabár Kálmán* — a jeles bonvivant-színész. Igaz, hogy rettenetesen sántító hasonlat, de mégis talál, mert Kálmán urnak sem volt szabad addig a világot jelentő deszkákra lépni — amíg csak le nem tette az érettségit. Ezt megkövetelte tőle atyja, *Latabár Endre*, e régi kun kapitányok ivadéka. Maga is diákos ember volt *Latabár Endre*, valamikor jurista, és sehogy sem akarta, hogy Kálmán fia a deszkákra lépjen. Prókátort akart nevelni belőle, hogy egykor majd visszapörölje az ősi juszt, a melyhez való írásait, régi fassionális pöröket, mi egymást, igaz magyar nemes módjára őrizgette haláláig a jó öreg *Latabár*. Legkitűnőbb direktora volt Magyarországnak, akinek kassai társulata vetekedett az akkori nemzeti színház ensemble-jával. Bizony ilyen kitűnő társulat játékában gyönyörködve nem csoda, hogy *Latabár Kálmán* csak vágyott a deszkákra.

Es nem is lett prókátor, de legyőzve atyja ellenkezését, végre is színészzé lett. Harmincz éve működik már sikerrel, becsülettel ezen a pályán, melyből közel husz évet a nemzeti színháznál töltött el. Szívélyes, bensőség-teljes volt ez a jubileum, mint ahogy megerdemelte a jeles színész s ez alkalommal az összes fővárosi színházak képviseltették magukat, s zugó tapson kívül egy tuczat koszorút, meg ajándékot is kapott a derék jubiláns.

A színházak innen-onnan becsukják kapukat az operában végére jár a saison s ezen a héten volt. Az operaiskola növendékeinek is a záróvizsgálója. *Ayda* és a *Remete csöngettyűjéből* adtak elő részleteket s az előbbiben külön-

láttam a szerelem példáját, magától lobbant az föl éretlen kis elmében, ártatlan gyermek szivében. És vagy nyolcz évig el is tartott ragaszkodva ugyanahhoz, a kicsiny borzas leányhoz.

En így kezdtem és azt hiszem, hogy a szerelem magában az emberben van, aki az utjába akad, a tárgy, szinte mellékes. Voltaképpen magunkba vagyunk szerelmesek . . .

— No ezt az egyet elhiszem. De ez a férfiak lélek-és élettana, nem pedig a szerelem. Szégyen, hogy én, az asszony mondom önnek, maradjunk tudományos apon. Maga talán nem ismeri, de én ismerem Darwin könyvét, a fajok kiválásáról, abban tényekkel van bizonyítva, hogy a szerelem alapja a kaczérság.

Usse csak fel a nagyszerű könyvet! A csók, a megismerés az más, ami szerelem azután következik, az becsüleiesebb és — furcsa, hogy én mondom — biztosabb. Azonban erről nekem nincs mondani valóm, legfeljebb annyi, hogy egy nőnek huszonnyolcz-harmincz esztendőskoráig nem szabadna férjet választani. Az is igaz, hogy mit csináljon addig és hogy voltaképpen a tanulás éveire szüksége van. Eh, mindezekről, maga is tud valamit, hiába teszi, olyan ártatlannak magát. Remélem, fog is beszélni róla, végre becsületesen. De előbb a lelkiakkal kell bibelődnie . . . E végből se nyuljon a regényekhez, keresse fel Darwint és álljon szóba valamelyik orvos-professzozsral.

Meg fogom kísértetni és ha csak lehet, az én nagylelkű — de egy kissé férfias gondolkodásu — dámán utmutatása szerint, megkísértem helyreállítani a kaczérság teljes — egészséges és kóros — képét.

nőse nkitűnt *Sembery Fanni*, végzett növendék. Nemcsak csodálatos szép szinpadai jelenéség a kisasszony, de hangjának meleg, ezüstös timbre-je, olvadékonysága szinte predestinálják olyan szerepekre, mint az *Amneris*. Az opera után záródnak a nemzeti, a népmeg talán a vigszínház kapui is és a tért majd egyedül uralják *Makó*, *Kövessy* és a *Feld* papa.

Megkezdődnek pünkösdkor a kirándulások is s mint a méhraj lepi el a pályaudvarokat a sok friss levegőre, virágillatra vágyó fővárosi ember. A budai hegyek, *Gödöllő*, *Pécel*, *Nagy-Maros*, *Visegrád* mind megtelik mulató néppel; akad olyan is, aki már ezeket a helyeket nem is veszi kirándulás számba és egyenesen a *Semmeringre* fel, vagy *Abbáziába* rándul.

A fürdőbe is akad már kiránduló. A kik nem szeretnek vasutazni, azok majd a városligetet lepik el az ünnepek alatt, meg a *Margit-szigetet*, a melynek összekötő hidja elkészülve, sokat vesz majd eddigi kellemes exkluzivitásából.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 2.

A ma érkezett hírek megerősíteni látszanak azt a véleményt, hogy a burok folytatják a guerilla harczot s nem adják meg magukat *Roberts* lord kezeibe.

Hogy a háboru mostani fordulata minő háttással volt a burokra, arról nem igen érkezik megbízható jelentés. Ha az ember az angol laptudósítóknak hinni akarna, azt kellene gondolnia, hogy a burok teljesen demorizálva vannak; de ennek a feltevésnek ellentmond az a körülmény, hogy a keleti és a déli harcztéren a burok még mindig élénk tevékenységet fejtenek ki s sok kárt okoznak az angoloknak.

Annyi valószínű, hogy ők is érzik azt a veszteséget, mely őket éri azzal, hogy megszűnnek függetlenek lenni s a transzváli parlamentnek legutolsó ülésén, mely néhány héttel ezelőtt volt *Pretóriában*, sok és kemény támadás irányult *Krüger* ellen, mert az ő politikájának bünéül róják föl mindazt, ami történt.

Az események kritikájának ideje azonban még nem jött el, ma még csak maguk az események azok, melyek a világot érdeklik.

Mai távirataink a következők:

Brüsszel, június 2.

Az itteni transzváli ügyvivő ma közzétette *Krüger* proklamációját, amelyben kijelenti, hogy a burok soha sem fogják elismerni az angolok uralmát.

A bur seregek *Lydenburgh* körül fogják elsánczolni magukat. *Steyn* oranjei katonái már csatlakoztak *Krüger* seregéhez.

London, június 2.

A harczteréről ma éppenséggel semmi hír nem érkezett. *Roberts* lord nem telegrafálhat, mert a burok elvágták az összes táviró vonalakat.

Amsterdam, június 2.

Egy itteni ujság hire szerint egyik nagy szállóban lakást béreltek ki *Krüger* elnök számára. *Krüger* június végén fog megérkezni.

E hír, amilyen szenzációs, ép oly valószínűtlen.

London, június 2.

Pretóriából jelentik, hogy *Krüger* *Lydenburghba* utazott, hogy ott csapatai élére álljon.

Lourenco-Marquez, június 2.

Krüger elnök veje, *Frickie Eloff* és orvosa, *Heymann* dr. ma ide érkezett.

London, június 2.

A *Daily Express* jelenti *Lourenco-Marquez*-hol tegnapi kelettel, hogy *Pretóriával* megszádkadt az összeköttetés.

Molnár apát vallomása az egyetemi czimercsonkításról

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 2.

Az egyetemi czimersértések ügyében a rendőség tegnap kihallgatta, mint tanut *Molnár János* apátot, aki a képviselőházban elbeszélte, hogy ott járt az egyetemen és s. j. át értesülései vannak a merénylet elkövetéséről. A kihallgatás arra vonatkozott, hogy kiktől kapta a czimercsonkításról való első híreket. A különös az, hogy ha *Molnár apát* annyira buzgólkodik a czimersértés megtorlása érdekében, miért nem tetszik neki az, hogy a rendőség tőle is óhajt adatokat nyerni a gaz tettes kinyomozására? Hiszen neki a rendőségi vizsgálatot előmozdítani lenne a kötelessége. És az apát urnak még se tetszik, hogy a rendőség őt kihallgatta. Lapjának vezércikkébe ma ezt iratja:

Molnár János meg fogja kérdezni a parlamentet, hogy a rendőségnek áll-e jogában megidézni, kihallgatni egy országgyűlési képviselőt az országgyűlésen elmondott szavai miatt?

A lap egy másik részében pedig ezt olvassuk:

Mindenesetre különös, hogy a rendőség maga elé idéz egy orsz. képviselőt olyan ténykedésért, amelyet mint orsz. képviselő a képviselőház ülésén végez és *Molnár János* a Ház legközelebbi ülésén, mely e hónap 7-én lesz, szóvá is fogja tenni ezt a dolgot.

Az apátur vallomásáról egyébként a következő részleteket közli tudósítónk:

Geguss rendőrfogalmazó hallgatta ki *Molnár apátot*, s legelső sorban is arra volt kíváncsi, hogy honnan meritette a képviselőházban hangoztatott állításait. Az apát ur azt vallotta, hogy ő két jogásztól és egy orvosnövendéktől levelet kapott, s ezekben voltak megírva az eset részletei. A leveleket nagyobb hitelesség okából magával is hozta és átadta a fogalmazónak.

Feltűnt a rendőrségnél, hogy ezeket a leveleket *Molnár* már szombaton meg kellett kapnia, mégis a feljelentéssel késett. Kérdést intézett erre nézve *Geguss* az apát urhoz, s ő azzal próbálta megmagyarázni a dolgot, hogy előbb személyesen is megakart győződni a közlések valódiságáról, a mikor ezt a meggyőződést megszerezte, elhatározta, hogy hétfőn interpellál a Házban. Tudta, hogy az interpelláció folytán ugyanis megindul a vizsgálat, s így szükségtelennek tartotta, a dolgot külön is feljelenteni. Lapjában sem tett említést a merényletről, hogy esetleg felekezeti türelmetlenséggel ne vádolhassák.

Geguss fogalmazó ezt a végső kijelentést a hivatalos komolyság határain belül is érthető mosolylyal fogadta. Valóban van is abban valami hártatlan komikum, mikor *Molnár apát* a felekezeti türelmetlenség látszatától fél.

A kihallgatás másfél óra hosszat tartott. *Geguss* fogalmazó egy kissé zavarba hozta *Molnár apátot* avval a kijelentésével, hogy a feljelentés elmulasztása által ő segítette a tettesek bujkálását. *Geguss* egyébként ezek daczára is reméli, hogy sikerülni fog neki a tényállást felderítenie s a tetteseket kézre kerítenie.

Aradi műtárlat.

— A Nemzeti Szalon piunkösi kiállítása. —

Arad, június 2.

Sebtiben megegyeszer végigjártam mind a két műtárlatot, a Cziráky palotából a városligeti nagy művésztemplomba; két óra mulva már vasuton ülve robottam hazafelé.

A vonat egyhangú zakatolása olyan jól segíti a képzeletet. Elgondolkoztam rajta: hogy van az, hogy a magyar művészek nagy része ma is nyomoruságot szenved, czéda életet él, ha saját párnáin alszik ma, holnap már nem tudja, melyik árverési hyéna hajta arra zsiros, piszkos fejét?

Szinte megborad az ember az ellentétől.

Hiszen a közönség még a mai szűk időben is vásárolja a képeket! A festők is jól keresnek polgári szokvány időmérték szerint, nagyon is jól. Hogyne! László az egyik zöld háterű, vörshaju, profilba állított képeért a tulajdonos angol hercegnőtől 16000 márkát kapott és saját elbeszélése szerint három napig dolgozott csak rajta.

Rippl-Rónai egy-egy vázaltszerű három paraszt tenyéryi képének árán egy hold szőlőt vásárolhatna kolnástul. Ugy elvonultak képzeletben a képek, szobrok, a Mücsarnok nagy vásznai, a Pálya külön kollektiója, az öreg Klein Miksa remek szoborgyűjteménye, a Roskovits király-kartonjai és egyszerre csak rajta kapom magam, hogy ezeket látom, de tulajdonképpen nem ezekre gondolok, hanem arra a Kossuth Lajos-utczai intim kis szalonra, mely modern friezével úgy hatott rám, mint a dicső renaissance nemes hercegi parloirjai. Bizalmasan, nemesen és gyönyörködtetően. Bár minden fal, sőt a pótfalak is képekkel vannak tele, mégsem érzem a műtárlat feszes, ünnepélyes csendjét, merek köhécselni; nem röstelkedem rajt, hogy lábbelimen még rajta van a királyi vár építkezésének pora, hogy a redingotin bizony a szállóban függ és földi porhüvelyem csak sacco takarja.

Szóval nem riaszt el engem, a polgárt, a földturó, kalapáló, vagy posztót nyíró „adófizető egyedét”, nem szól le rám a megvetés hangján és nem ereszkedik le hozzám: megérthetjük egymást.

És a hogy erre gondoltam, mintha már meg is tudtam volna felelni előbbi töprengésemre.

Ott van a baj, hogy művészeink nagy része a divatosabb, felkapottabb festők sikerein felbuzdulva oly áratokat szab képeiért, hogy a megtakarított pénzecskejét markában szorongatva vásárolni induló lateiner vagy polgár szent áhitattal bár, de ördögöt és poklot emlegetve tart a legelső ugynevezett műkereskedő felé és megveszi az első neki legjobban tetsző olajnyomatot, vagy heliogravurt, ha okosabb, rézmetszetet, ha még okosabb — elmegy a korcsmába, csinál egy görbe estét. Amit megivott az legalább az övé; az olajnyomat meg egynehány ezer busmagyaré.

Okoskodásom csak igazolja az a körülmény, hogy míg a „Képzőművészeti Társulat” tavaszi tárlatán, kivéve a Pálya-collectiót és néhány kisebb képet, meg amit az állam megvett — alig adtak el valamit, addig a „Nemzeti Szalon” tárlatán a képek átlag 60% elkeltek.

Miért? Mert a képek jók, neves emberek től vannak — és ez kérem lényeges — 2 nem drágák, nem drágábbak a mi többi fényűzési czikkeinknél — ha már a művészet nem tudott még ezen niveaun felül tért hódítani nálunk. Ezért helyes és szívvél-lélelkel partolando Hocknak czéltudatos működése, mely megengedi, hogy mindenki pénzéhez, műveltségéhez, izléséhez, hajlamaihoz és művészi érettségéhez mérten válogatva, szerezzze meg azt a képzőművészeti szükségletet, melyet lelke óhajt.

Az aradi második műtárlat, bár számban kevesebb, de tartalomban és művészi értékben nagyobb gazdagsággal és készütséggel vette föl a harcot azon nemes hadjáratban, mely a vidéknek a művészet számára való meghódítását tűzte ki végcéljául. Kezdve a legidősebb és legnevesebb veterántól, az öreg Székelytől, ki 5 képpel szerepel, egészen Rippl-Róna-ig a modernnek legmodernebbjéig, mindenféle fajta — és minőségű — kezelésű és tárgyú, — anyagu és áru kép van a Lyceum nagytermében fölhalmozva.

Székelytől — Rippl-Róna-ig!

A pyloti és barbifoni iskolán keresztül a mai nagybányaiakig.

Még lesz alkalmunk részletesebben foglalkozni az egyes képekkel, de csábit az összehasonlítás a kettő között. Egymás alatt függ két kép: Az öreg Székely „Vihar”-ja és Rónai őszi tájképet ábrázoló pastellje. Mily becsületes munka a felső és mily zseniálisan hanyag az alsó. A vihar jól firniszezett régi vásznan minden falevél árnyékával, ereivel, kocsánjával talán még pórusaival is rajta van; a ruha minden fodra, a férfi minden hajszála látszik és a mellett, mily erő, mily lendület uralkodik a szélhajlitotta galyakban, mily természetesség a menekvő urnó tartásában és a levegő vihartettségében. Az őszi táj egy rőt és egy sötétebb színtől, kis háttér, bizonytalan előtér és — nos és a hangulat, a mit bennem a kép kelt, a benyomás, a mit bennem ébreszt, az a mit művész akart: az őszi táj benyomása. Látom, hogy az fa, hogy a fa ősszel van festve a valóság benyomását bennem felkeltötte és a művészet az isteni örök művészet, az marad, ha Székely vagy ha Rippl-Rónai gyakorolja. E két szélsőség között foglal helyet a magyar festőművészet elítje, termékei legjavával.

Baditz nagyasszonya; Győrös quarnerói öble; Zilzer; Markó havas tájképei; Mendlikuch az állam által megvett bornholmi őszi estje; Rubovics kedves, meleg színes dolgai, melylyel csak Cherer Czézár versenyezhet, ugyancsak Rubovics miniaturje és aquarellje; Edvillés tempera festései; Neograd, guagea; Szinyei Katona, Nyilassy a modernebb Szikszay, a Kézdi-Kovách hangulatos szép tájképei; Poll Hugó rendkívül érdekes pastellje; Olgyai havas tájképe. Zemplényi bámulatos interieurje mindmégannyi órákra való gyönyör. Van azután néhány ritkábban hallott név is, mint Goldreich ki „Régi emlékek” czimen küldött egy modern felfogású igen szép plein-air képet, vagy Wertheimer, kinek meglepő oroszánjai közül a „Pihenő oroszláncsalád” igen nagy művészi értékkel bír.

Maj színtén igen szép széles kezelésű, sok erővel ható dolgokat mutat be.

De vannak egészen ifju tehetségek is, mint Székely Andor, kinek „Varró leánya” oly finom, bájos pastell, hogy igen sok szöpet remélhetünk, amég egészen fiatal embertől.

László a pápa rendkívül egyszerű, vizrajzát küldötte be, melyen inkább csak 5 szent-sége karakterisztikus vonásai vannak megrögzítve és a művész megfestett képe számára vázolta, innen van, hogy sokan nem tartják eléggé hünek.

Sok, sok kép tolul még elém a gyors impressziók zürzavarából, nem megvetendő névvel; Boenn, Ritta, Migl, Klammer Mariska, Braunecher Stina stb., de végezettül és nem mint utolsókul megakarok emlékezni még a mieinkről, kik közül Balla egy igazán szép és ugy tárgyában, mint feldolgozásában jól sikerült interieur, a kis Munkácsy-t és egy vadkacsát; Drescher Zsenny egy igen jó színhatású csendéletet, egy jó figurális részszel bíró, de kevésbé jó tájképet; Urhegyi több kedves apróságot; Kecsheda pedig egy arczkép-szenrajzot állított ki. Itt szerepel Gaviria is 3 rendkívül jó másolattal a Luxenburg-i gallériából a híres Dupre és Choplin mesterek műveiről.

Steiner József.

Az aradi minoriták új temploma.

— Tervezte: Tabakovits Emil, építész. —

Arad, június 2.

Jövő esztendőben lesz kétszáz esztendeje annak, hogy a Minorita-rend tagjai Aradon letelepedtek. Csendesesen, feltűnés nélkül kezdték meg munkájukat e városban, czélul tűzvén maguk elé: fejleszteni Arad művelődését. Az első iskolák alapjait a Minorita-rend tagjai vetették meg nálunk.

Azóta kétszáz esztendő viharzott le, jöttek nehéz, szomorú napok e városra, de az aradi minoriták jóban, rosszban egyaránt összetartottak a polgársággal, isko-

laikban pedig tanítva e város fiait, beléjük csepegtették az igaz keresztyén szellem és lángoló hazafiság eszméit.

Egy kétszázéves fényes multnak óhajt most a rend emléket állítani.

És mi lehet méltóbb, szebb és dicsőbb emléke a lezajlott két évszázadnak, mint hajlékot emelni az Ur dicsőítésére, kinek szolgálatára szentelték életüket, olyan hajlékot, mely méltó a rendhez s mely megfelel Aradváros rohamos fejlődésének, a közönség fejlett izlésének.

A régi templom szűknek bizonyul már a hívők nagy seregének befogadására; miért is elhatározta a rend, hogy új templomot építtet a régi helyére.

Az új templom terveit Tabakovits Emil kiváló aradi építész készítette, kinek már sok szép alkotása ékíti városunkat. A terv, melyet jól sikerült reprodukcióban lapunk tulajdonán mutatunk be, a szakköröknek, mint az érdekelt rendnek osztatlan tetszését nyerte meg.

A templom a terv szerint a convent templomok jellegével bír, amennyiben a templom az épülettel összefüggően tervezett. Az Andrássy-térről szemlélve tehát középen áll az impozáns egyház, melynek 43 méter hosszú és 17 méter széles főhajója az épületet két részre osztja. Területe kétszer oly nagy lévén, mint a jelenlegi templomé, kétszer annyi hívőt is képes befogadni.

A főhomlokzatnál hatalmas arányú kupolatorony emelkedik ki. Ez képezi az egész épület architectonicus megoldásának alapmomentumát. A homlokzaton az u. n. jezsuita stylusban épült kolostortemplomoktól eltérőleg, a renaissance formák uralkodnak. A templom bejáratától két oldalt két-két hatalmas, másfél méter átmérőjű és 15 méter magasságu oszlop emelkedik.

A hatalmas archivolta boltive alatt a bejáró fölé a terv szerint Michel Angelo Piétája lesz elhelyezendő. Szenteknek s főleg magyar szenteknek gyönyörű, márványból faragott szobrai ékítik a bejárat fölött a kupola aljának oszlopos fülkéit is. Ezek fölött két, obeliszkyszerű ékitmény emelkedik a minoriták symbolumaival díszítve. Maga a kupolatorony körülbelül 50 méter magas és 10 méter átmérőjű. Legfelül a kupola tetejében Gábrriel arkangyal szobra áll, kezében magasra tartva a keresztet.

A templom főhajója által két részre osztva bérház emelkedik. Ez a templomhoz arányitva, lehetőleg szerény és igénytelen, hogy az egyház homlokzata annál impozánsabban tűnjön szembe.

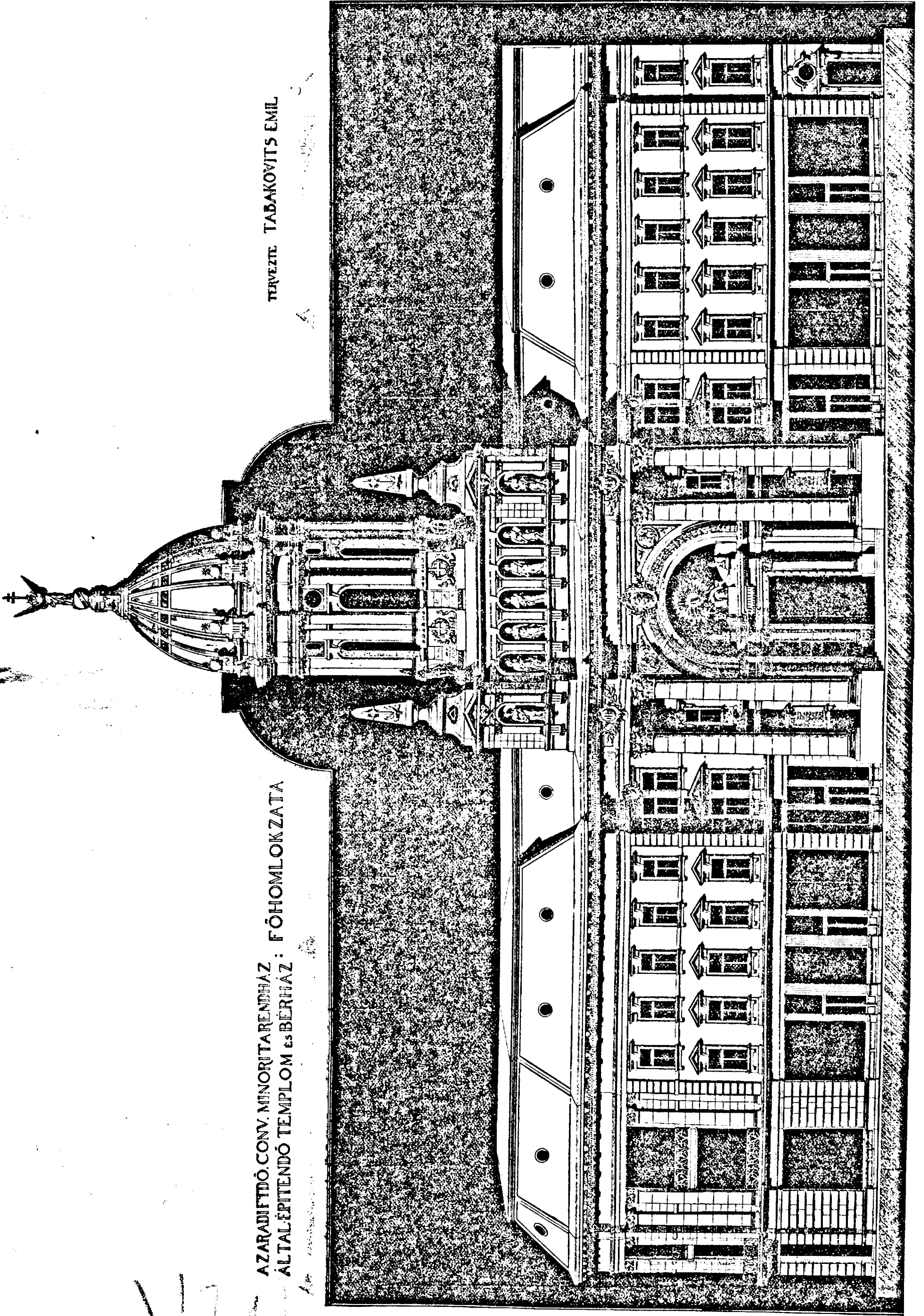
A tulajdonképeni bérház a templomtól balra emelkedik, jobbra a profán világtól a templom hajója által izolált convent, a rend tagjai részére szükséges helyiségekkel, rectorium, könyvtár stb.-vel. Mindkét épület földszintjén a legmodernebb követelményeknek megfelelő üzlethelyiségek tervezettek.

Az egész épület egy harmonicus egész képez, mely mint e rövid leírásból, de különösen az igazán sikerült reproductióból látható, hivatva lesz az Andrássy-tér szépségét nagy mértékben emelni.

Adja Isten, hogy a kétszáz éves évforduló megünneplésekor már az új templomban dicsérhesse Aradváros katolikus közönsége az Urat! . . .

AZ ARADIFÜDŐ, CONV. MINORITA RENDHÁZ
ÁLTAL ÉPÍTENDŐ TEMPLOM ÉS BÉRHÁZ

TERVEZTE TABAKOVITS EMIL

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Czigánybáró, operette. Este: Bába, operette.
Hétfő: Délután: Náni, népszimű. Este: Aranykakas, bohózat.
Kedd: Bibliás asszony, operette.
Szerda: Görög rabszolga, operette.

* A Gyurkovits leányok nagyon helyre való leányok, hanem a Gyurkovits mamához volna egy kis kérésünk. Legyen szives és mondja meg nekik, hogy valamivel korábban fogjanak a férjvadászathoz, mert ők ugyan alhatnak másnap reggel akár 10 óráig is, de a közönség legnagyobb részének másnap korán reggel már a dolga után kell nézni és bizony nehezebbé esik 11 óra utánig a szinkörben ülni. Olaszországban pl. 10 órakor este mennek a színházba és 1 óráig éjjel utánig is elülnek ott, de a mi életviszonyaink, ami idő és életrendünk egészen más. Röviden, igen ajánlatos volna, ha negyed 8 órakor kezdődnének az előadások. Turchányi Olga első fellépésével szép sikert aratott. Mozdulatai élénkek, de nem kicsapongók, kedve derült, de nem duhajkodó, jókedve és hunczutsága kimért és nem magával ragadó. Miczi szerepének ez a felfogása mindenestre szaloniasabb, azért minden tekintetben indokolt és elfogadható. Szép megjelenése csak emelte a hatást. Szép csokorral lepték meg a kedves Miczit és ez jele annak, hogy hamarosan hódította meg a közönséget. Különösen érdekes volt Bács az ezredes szerepében. Eleinte úgy vélekedett a közönség, hogy Bács talán öreges lesz, de aki őt látta a harmadik felvonásban táncolni, az csak nézte, hogy ez volna, ami Károly bácsink. aki 35 éves színész-jubileumát ülte? Bizony a mi enervált arszlánaink, akik a báli termekben a csillár alatt állanak, megirigyelhetik ezt az örök ifjúságot. Volt is olyan taps, hogy csak úgy rengett belé. A többiek ügyesen egészítették ki az ensemblét. (C.)

* Turchányi Olga Nánija. Turchányi Olga énekes színésznő is volt. Ebből az időből való híres szerep Náni, a kedves glogováci sváblány. A fiatal művésznő nálunk nem énekes-színésznő, annál érdekesebb lesz az első csapásra népszerűvé vált vigjátéki szubrettet régi népszimű szerepében látni. Hétfőn délután lesz ez az előadás, melynek vonzó ereje lesz az is, hogy Nyilassi Mátyás eljátsza benne az ő hamisítlan sváb alakját, az öreg Kreuzert. Az előadásban szerepelnek még Bácsné, Erczkövy, Szadai, Hegyesi, Mezey, Harmath Józsa, Bács és László.

* Az Aranykakas hétfőn este részben új szereposztással kerül színre. A tüzről pattant fogadósnét most is Felhő Rózi játsza. Fúrge Tónit, a szerelmes pinczért Szadai Ferencz. Az öreg Dachsmayer tipikus alakjában most is Mezey fogja a közönséget megkacagtatni. Gyárfás, az ügyvéd, Palágyi Lajos lesz. A régi szereplők közül jelentősebbek még Harmath Józsa, Kalocsa Róza, Bács, László. Új szereplők lesznek Turi Mariska és Váray Mariska.

* A cigánybáró vasárnap délután mozgalmas szép előadás lesz. A nyári színház nagy színpadán a távlati hatás teljesen érvényesül, míg Nyilassy Mátyás, Kőrösi Gizi, Parlágyi Kornélia, Rédei Szidi, Boda Ferencz, Tolnainé, Erczkövy Károly, Hegyesi Gyula a legbizhatóbb sikerű ensemblét alkotják.

Az automata czikiró.

(A szabadkai polgármester sajtópöre)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 2.

Soha még magyar bíróság előtt olyan események nem történtek és olyan kijelentések nem hangzottak el, aminőkben a szegedi esküdtbírósnak Mamusics Lázár szabadkai polgármester sajtópöréből kifolyólag ma volt része.

Egy a legteltesebb moral insanityben szenvedő ember, aki úgy lelkileg, mint testileg csak mint patológiai kórtünet jöhet tekintetbe s egyáltalában szikrányi komoly beszámítás alá nem

eshetik, ma délután írásban, majd pathetikus felszólalásban kijelentette a büntető hatóság előtt, hogy *mindaddig frivol játékokat üzött a bírósággal*, hogy minden bírósági szereplése, törvénytállása, elítélése és fölmentése tiszta merő komédia volt, mert más emberek közéleti harcainak csak függőnye, egymással zabolátlanul tülekedő haragosok megvásárolt zsoldosa volt, aki kikötött bérért vállalta magára a törvény előtt mások cselekvéseit.

A vádlott Vukovics József volt, aki rágal-mazással vádolva állt a bíróság előtt. A királyi ügyész a szabadkai Népszavában tömérdek olyan cikket talált, amelyek mélyen érintik Mamusics polgármester személyét s e cikkek miatt a szerzőséget magára vállaló Vukovicsot pörbe fogta. Vukovics állta a pört s ma a sajtóbírósági komoly keretben vonult föl a tárgyalásra, a mely így folyt le:

Vukovics bejő s Pókay Elek elnök a vádlottak padja elé készített székre ülteti.

Mielőtt valaki szólhatott volna, fölemelkedik a védő Csillag Károly dr. s így szól:

— Tekintetes esküdtbíróság, mielőtt a tárgyalás kezdetét venné, bátorkodom egy előterjesztést tenni, amely esetleg fölöslegessé fogja tenni a mai tárgyalás megtartását.

Elnök megadja az engedélyt az előterjesztésre, mire a védő általános figyelem között a következő szenzációs előadásban mutatja be védenczét.

— Tekintetes sajtóbíróság! Egy ember áll önök előtt most, mint vádlott, egy ember, a kinek erkölcsi tekintetekből mindegy, akár elítéli, akár fölmenti a bíróság, mert Vukovics József egy szárnalmas, morális tekintetekből számba sem jöhető személy. Nem először áll ő már sajtó utján elkövetett rágalmazással vádolva a bíróság előtt, hiszen a bíróság már ítélkezett is fölötte és kénytelen vagyok, tekintetes bíróság kijelenteni, hogy ő az összes esetekben, mikor a polgármester által inkriminált cikkek szerzőségét elvállalta, ezt *egyszerűen pénzért cselekedte, meg volt fizetve* arra, hogy a szerzőséget elvállalja, mert ő neki a cikkekhez csak annyi köze volt, hogy a cikkeket azok szerzői vele másoltatták. Vukovics — ugymond a védő — *egy czikkiró automata, fölült boledohják az obulust, s alól kiadja a cikkek felelősségét.* (Oriási derültség.) Am mindig vigyáz arra, hogy a jó obulust hiány nélkül megkapja, mert ellenkező esetben automata gépezete berregett, megbomlott s a szerzőséget nem dobta ki. (Derültség.) Vukovics mindig másokért jött a bíróság elé, azokból a cikkek-ből, amelyek miatt bírói ítélkezés alá vonott, ő soha egyetlen betűt sem irt.

Védő most hosszasan ismerteti ama három pártot, amely életre-halálra viaskodik egymással Szabadkán, majd azt mondja, hogy a vádlott maga a nevetségesség, úgy ül itt, mint egy lélek nélkül való automata.

Vádlott (fölemelkedve): Ezennel megbizom az ügyvéd urat személyem védelmével. (Derültség.)

Védő: Ime tehát Vukovics József nyíltan bevallja, hogy a czikkely szerzőségét pénzért vállalta el. Így a királyi ügyész ur maga sem kívánhatja, hogy a bíróság érdemlegesen elbírálja ezt a sajtóügyet, mint ahogy az a multban — fájdalom — megtörtént. Védenczem nevében azért a felültetésért kérem a bíróság az ügyészség s a polgármester bocsánatát. Most pedig Vukovics József nevében bátor vagyok beterjeszteni egy nyilatkozatot.

A védő felolvassa Vukovics nyilatkozatát amelyben vádlott kinyilatkoztatja, hogy az összes felsorolt inkriminált cikket *nem ő irta*, a szerzőség elvállalását s a bíróság felültetését

mélyen sajnálja; kéri a sajtóbíróság engedelmét, amelylyel eddig csak frivol játékokat üzött, majd kéri hogy az ügyész és a polgármester fogadják el töredelmes bocsánatkérését, s ajándékozzák meg őt engedelmeikkel.

A nyilatkozat felolvasása után vádlott emelkedik föl szólásra. Elmondja, hogy őt fényes állás ígéretével Mamusics Agoston szabadkai ügyvéd és Kopilovics Lukács bírták rá a szerzőség elvállalására. Ezt szerfölött sajnálja. Kéri a bíróság bocsánatát, majd pathetikus kifakadással Mamusics felé fordulva, így kiált:

— Nagyságos Mamusics polgármester ur, Szabadka város legtisztelendőbb polgára, alázatosan esedezem ünnepies bocsánatért . . .

Elnök: Mamusics polgármester ur, tessék nyilatkozni.

Mamusics polgármester ünnepiesen kijelenti:

— En megbocsátok.

A törvényszék erre az eljárást vád hiányában beszüntette. A költséggel a kincstárat fogják terhelni.

Szabadságot m. kir. macskák.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 2.

A szegedi fináncziának tudvalevőleg van olyan két alantas közege is, amilyenhez hasonló a világon semilyen más fináncziának nincsen. Két macska tudniillik; czimmel és jelleggel felruházott m. kir. macskák ezek. Akik ámbátor, hogy a fizetési osztályok fokozatainak legeslegalsóbbján léteznek, mégis kiváltságosak ők a financia minden rangu és rendű személyzete fölött, ami abból is látszik, hogy nekik egyedül jelöltek ki rezidenciát a pénzügyi palotában.

Csak néhány héttel ezelőtt történt. Az egerek felsőbb engedelem nélkül tanyát ütöttek a fővámvivatal egyik szobájában, amiért kegyetlen irtásukra két m. kir. macskát rendelt ki az aggodalmas felsőbbség.

Hivatalba való iktatásuk külsőségeiben nem volt éppen szemképráztatóan fényes. Üdvözlőbeszédük sem voltak, de azért a fogadás bensősége nyilvánvalónak tetszett. A tradícionális bankett sem hiányzott, amit azonban csak ők maguk ettek végig és amit az egerek fizettek meg. Ez megszokott dolog és alkotmányos. A bankettet mindig más fizeti, nem az, aki eszi.

Továbbá elanyakönyvelték őket. Mindegyik törzslapot kapott, rangjának, állásának és hivatalos működésének pontos megjelölésével. A rubrikák közül valamelyik feltünteti a fizetésüket is (fűtés, világítás, koszt és természetbeni lakás), hogy az adókiivetésnek alapja legyen.

Ügybuzgóan és lelkiismeretesen teljesítették a kötelességüket. De csak az első napokban. Aztán ellustultak, vagy belefáradtak. A derék m. kir. macskák unottan guksoltak a rezidenciájukban, nem kellett nekik se étel, se ital.

A finánczán nagy aggodalmat keltett a szegény macskák nyilvánvaló szomorúsága. Megfigyelés alá vették őket: nem-e veszedelmes ez a megátalkodott melánkólia az ő egészségüknek. Mindenképpen igyekeztek felvidítani őket, de nem sikerült.

Ilyen körülmények között ajánlatosnak tetszett a fővámvivatal embereinek, hogy a m. kir. macskák lelki állapotáról a pénzügyigazgatónak jelentést tegyenek azon javaslat-tétel, minekutána valószínűnek látszik, hogy a macskák kedélybeteg, méltóztassék drága egészségük helyreállíthatása céljából két hétre

szabadságotni őket, hogy levegőváltásra men-
vén, idegbontó munkájuk után üdülhessenek.

És az igazgatóság annak rendje és módja
szerint megírta a végzést, mely szerint a két
macskának a kért szabadságidőt megadja, azon
meghagyással, hogy a kétheti vakációt lehe-
tőleg falun töltsék. A végzés egyúttal kiutal-
ványozta a fürdőzéshez szükséges pénzeket is.

A m. kir. macskák zekszerint a hivata-
los közegek között az elsők, akik nyári üdü-
lésre mentek.

A stilszerűség teljessége megkivánná most,
hogy a financia szabadságot macskái fürdő-
levelekkel örvendeztessék meg a lapokat. Hogy
bizalmasabb ismerőseiknek anizskártyákat küld-
denek, arról nincs kétségünk, mert ezen macs-
kák valóban művelt és modern macskák, akik
igen jól tudják, mi az uri kötelesség.

Velencei éj a ligetben.

— A nőegylet pünkösdi népünnepe. —

Arad, június 2.

Ha az idő kedvez, gyönyörűen fog sike-
rülni az a népünnepe, melyet az aradi pol-
gári jótékony nőegylet rendez pünkösdi va-
sárnapján a városligetben.

Az ünnepély két részből áll; egyik része
délután, a másik este folyik le. A délutáni
rész olyan népünnepe-féle, de elegánsabb
formában és új ötletekkel. A tavaszi zöld-
ben pompázó ligetnek pompás, tarka képe lesz.
Pavillonokat, sátrakat, bódékat állítottak fel,
melyeket K.-Nagy Dezső mérnök tervezett. A
kedves, színes építmények már készen állanak.

Az egyik pavillonban, mely szecsessziós
formájú, konfetti fognak árulni, a másik mór-
stílusban készült s dohány és szivar árusításra
szolgál, míg a harmadik görög pavillonban a
czukrászda nyert elhelyezést. Ezenkívül lesz
még zölddel befutott falu-korcsma, piros nap-
ernyők árnyékában pedig perezet fognak
árulni.

Különösen sike.ültnek ígérkezik a virág-
és konfetti-csata, a bicikli korzó s páratlan
látványosságot fog nyújtani a városligeti tó,
melynek tükrére velencei hangulat lesz oda-
varázsolva. A „velencei éj” szerenád alkalmá-
val részt vesznek az oratórium egyet képvisel-
letében és azok tagjainak vezetésében: Rámor
Lajosné, oratórium egyt. alelnök és Vincze Mik-
lós orat. egyt. elnök. Négy csólnakon a
Schreyer-konzervatórium tagjaiból alakult egy-
egy ének-kvartett fog hangversenyezni.

Este a liget nagytermében táncmulat-
ság lesz.

A népünnepeyen az alábbi urnők és ur-
hölgyek fognak közreműködni:

Háziaszonyok: Fábian Lászlóné fővéd-
asszony, dr. Avarfy Imréné és özv. Hudetz Fe-
renczné fővédasszony helyettesek.

A czukrászdában árulni fognak: Avarfy
Imréné, br. Bánhidya Antalné, Fábian Lajosné,
Hegedüs Sándorné, Purgly Lajosné, Salamon
Augusztá és Szalay Antalné urnők; Adler Pi-
roska, Cziffra Emilia, Fábian Margit, Heppes
Szeréna, Leitner Paula, Neuman Margit, Ottru-
bay Mariska, Reicher Mártha, Szalay Janka,
Szalay Ilonka, Szalay Lenke, Steingassner Mar-
git, Tiszti Kriszta, Weiler Mariska és Vincze
Margit urhölgyek.

A tőzdepavillonban lesznek: Wadovszky
Gusztávné urnő, Avarffy Irénke, Edvi-Ilés
Lenke, Edvi-Ilés Margit, Fleischer Ilonka, Ker-
tay Ilma, Kvitschala Karolin, Löffler Margit,
Nesznera Ida, Nikolits Ilonka, Ötvös Andrea,
Tóth Sárika urhölgyek.

A Gerbaud ernyők alatt árulni fognak:
Fábian Lajosné, Hegedüs Sándorné, Keresztes
Gyuláné, Lócs Rezsóné urnők, Antalffy Giza,
Bach Eszti és Szidi, Basch Ida, Buchwald Ju-
liska, Csepregni Irén, Csutak Médi, br. Fechtig
Hajnalka, Goldschmidt Czélia, Kovács Mariska,

Kovács Ilonka, Leitner Berta, Löffler Irma,
Magyary Ida, Magyary Ilma, Mahler Lenke,
Molitorisz Mariska, Tonesz Aranka, Tonesz
Lujza, Ubl Ilona, Verbos Bella, Verbos Mariska,
Winter Irma és Zubor Blanka urhölgyek.

A pénztárnál a következő urnők lesznek:
özv. Hudetz Ferenczné, Barkó Ferenczné, dr.
Keresztes Gyuláné, Steiner Jakabné és Tiszti
Lajosné.

A konfetti-sátorban lesznek: Herman Gy-
uláné, Lukácsy Lajosné, Virágh Lajosné, Reicher
Károlyné urnők, Boros Dóra, Csiky Margit, La-
czay Anna, Lukácsy Pálma, Leopold Edith,
Reicher Lenke, Vizer Mártha urhölgyek.

A sörpavillonban árulni fognak: Bogdán
Virgelné, Fényes Kálmánné, Hász Béláné, dr.
Issekuts Lászlóné, Orutay Gyuláné urnők, And-
rényi Vilma, Boros Janka, Bing Elza, Földes
Lujza, Hám Margit, Kovács Mariska, Löffler
Irma, Laczay Boiska, Szalay Janka, Szekér
Fanny, Szontagh Ilonka, Tiszti Pálma, Vajda
Olga, Weiler Jozefin urhölgyek.

A csólnakos szerenádok az Oratorium-egye-
sület növendékei ma tartották a főpróbát. A
városligeti tavon két kivilágított csólnakban
énekeltek s hogy a hatás teljes legyen, a tó
körül is lámpákat gyújtottak s időközönként gö-
rögtüzzel világították meg a tavat. A „velen-
cei éj”, a mai próba után ítélve, gyönyörű lát-
ványosság lesz.

Robinson Crusoe.

(A népszínház ujdonsága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 2.

Vajjon van-e egyáltalán valaki, aki szíve-
sen és örömmel ne gondolna vissza gyermek-
kora ama kedves perceire, amikor Robinson
Crusoe kalandos és csodálatos viszontagságait
olvastatta.

Alig hiszem, hogy a gyermeknek kedve-
sebb olvasmánya volna, mint a jó öreg Robin-
son és az ő kis szolgájának, Pénteknek a his-
tóriája.

Kedvencz könyve ez még a serdültebb if-
jakkak is, akik Robinson teljes kiadásában
gyönyörködnek.

Es ma a Népszínházban végig vonult előt-
tünk Robinsonnak, a kalandvágyó, makacs, szó-
fogadatlan ifjunak egész élettörténete. Mint in-
dul el a hajóval, hogy fogja el őket a vihar,
miként ébred fel az elhagyott szigeten. Fé-
lélme, aggodása, egyhangu, de szorgalmas nap-
jai kaleidoskopszerűen bontakozik ki előttünk.
Kissé megdobja a szívünk, amikor a vadak
kikötnek a szigeten, amikor meglátjuk Péntek-
et és a vadaktól való szabadulását. Érdeklő-
déssel hallgattuk Robinson reménykedését a
hazájába való visszatérésre. Majd kísérleteket
tesznek a tengeren, látjuk a vadak harcát,
egy hajó egését, végre a sziget felfedezését és
Robinson hazatérését.

Es amikor mindez elvonul előttünk, igen
szerencsés gondolatnak tartjuk Pierre Decuor-
celle vállalkozását. Ezt a darabot kicsi és nagy
egyaránt örömmel fogja megnézni, hogy újból
érezze azokat a kedvesen lágy izgalmakat, a
miket a könyv olvasásakor érzett.

A Népszínház fényesen állította ki a lát-
ványos színművet. A díszletek meglepőek, a
technikai berendezés szinte csodálatos. Különö-
sen érdekes látványosság a vihar, a hajóégés,
a vadak harca és a vadak tánca.

A darabot a közönség mindvégig folytonos
érdeklődéssel és tetszéssel kísérte. A főszere-
peket Szirmai (Robinson) és Kovács Mihály
(Péntek) játszották, igen jól. Kovács különö-
sen kimerítette a Péntek egyéniségében rejlő
humort és sokszor megkacagattatta a házat. A
női szerepeket P.-Lukács Juliska és Bárdi Gabi
játsták. Az utóbbi számára Bokor József csi-
nos énekszámokat írt. Kiténő szerepe van még
Németh Jósának.

Robinson Crusoeének legalább száz előadást
jósolnak.

Gyilkos szegénység.

(Az anya és fia öngyilkossága)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 2.

Megható dráma játszódott le ma Budapest
harmadik kerületében, a Vörösvári-utca 30.
sz. a. levő házban. Itt lakott már hosszabb
idő óta egy szobából s konyhából álló lakás-
ban özvegy Komáromy Józsefné 51 éves ma-
gánzónó fiával, a 24 éves Gyulával, a ki ma-
gánhivatalnok volt. A fiatal ember pár héttel
ezelőtt elvesztette állását, s attól fogva nyo-
moruság ütötte föl tanyáját a szerény hajlék-
ban, s ettől szabadulni akarva, *anya és fia kö-
zös elhatározással öngyilkosságot követett el.* Az
esett részletei a következők:

Már évekkkel ezelőtt elhalt a fővárosban
Komáromy József katonai szabó. Özvegyen ma-
radt feleségének vagyona nem maradt, tehát
keze munkájával kereste meg a mindennapi
kenyerét, a melyből Gyula fiát is eltartotta, a
ki később magánvállalatnál nyert alkalmazást,
mint komptoárista.

A fiatal ember szép keresetre tett szert,
de egyszerre véletlen baleset érte a vállalatot,
s ő neki is távoznia kellett. Nem tudott a
szerencsétlen keresetet találni, míg végre va-
lahogy az óbudai Jókai-körnél kapott szerény
állást, a melynek jövedelméből azonban alig
tudta eltartani magát s rajongásig szeretett
anyját. Az anya és fia mindazonáltal nem pa-
naszkodott senkinek. Csöndesen, úgy szólván
észrevétlenül éltek.

A házban lako Berger József cipésmes-
ternek feltűnik, hogy Komáromyékát már na-
pok óta nem lehet látni. Lakásuk elé ment ma
reggel, nyitni kezdte az ajtót, kopogtatott, de
semmiféle hangot onnan nem hallott. Végre is
összecsődítette a lakókat, ezek előhívtak egy
rendőrt, a ki Schwartz Ferencz lakatossal fel-
nyitatta a lakást, nyomban pedig értesítette a
főkapitányságot, a honnan Huszár Károly in-
spekciós rendőrtisztviselő Raisz Aladár dr.
rendőrorvossal a helyszínére hajtattott.

A feltűnően tiszta és rendes konyhában
semmi különösét nem találtak, de a mint be-
nyitottak a szobába, a melynek ablakai gondosan
le voltak függönyözve, borzalmas és egyben
megható látvány tárult eléjük.

A szobából erős széngáz tódult ki, a mely-
hez halottszag is járult, a mi azt bizonyította,
hogy már régebben beállt a halál. *A felvetett
ágyban feküdt egymás mellett az anya fiával,
holtan, hidegen,* szájából, orrából mindkettőnek
cseregdedett a vére. A kályha előtt nagy ser-
penyő állt, a melyben күszénhamu volt, ez is
teljesen kihülve. A rendőrorvos konstátálta,
hogy széngőzzel oltották ki életüket, még pe-
dig két-három nappal ezelőtt.

A körülmények azt mutatták, hogy a bol-
dogtalan anya és fia öngyilkosságot követtek el
és nem véletlen baleset áldozatai. Az asztalon
egymás mellett két nyitott imádságos könyv
volt, a melyekből a szerencsétlenek utolsó ut-
jokra készültek. Valószínűleg a mikor az ölő
levegőt érezték, lefeküdtek az ágyba. Az asz-
szony fekete ünneplőjét vette magára, fia sza-
lonkabátot öltött, fehér nyakkendővel, azután
mind a ketten felkötötték állukat fehér kendő-
vel, hogy az majd le ne essék. Előzőleg a szo-
bában található tárgyakat czédulákkal látták el,
a melyeken jelezték, mit kinek hagynak.

Az asztalon több levél volt gondosan, tisz-
tán megírva, a melyeket közösen aláírtak. Le-
velet hagytak Hódi Ilonának, Hermaner pék-
mesternek, Kiss Pálnénak, Hainer Jakabnak,
Nebenführer Istvánnak, a Jókai-kör elnökségé-
nek, a Cselka betegsegítő egyesületnek, Bayer

Borbálának, Palmer Emmának (New-York), Szilágyi Károlynak, végre a rendőrségnek, a melyben elmondják végzetes tettük okát.

Ez az utóbbi levél szöveg szerint a következő:

A székesfővárosi m. kir.-államrendőrségnek.

Budapest.

Keresethiány miatt közös elhatározásból megyünk a halálba. Kivánságaink a következők:

Mindenekelőtt kívánjuk, hogy ne boncsoljanak föl s határozottan kívánjuk, hogy rajtunk levő ruhában temessenek el, gyűrűnket hagyják ujjunkon. Halálunkról kérjük értesíteni legközelebbi rokonunkat, Palmer Emmát, New-Yorkban.

Ifj. Szilágyi Károlynának (Szentlélek-tér) a ki temetésünkről gondoskodni fog, kérjük átadni a következőket: Az összes fényképeinket, a számbóregédek betegsegítő egyesületének tagsági könyvét s az összes reánk vonatkozó iratokat, a Jókai-körnek irományait, könyveit, pecsétjét, éremgyűjteményét, leveleinket, munkáimat. Hainz Jakabnének a ki a házban lakik, a kávésdarálót — mert az ő tulajdona. Naugelmayer Mihálynének a karmantyut, boát, fekete kabátot, a mellette levő tárgyakkal együtt, melyek tulajdonát képezik. Mall Jánosnének egyik ágát a benne levőkkel együtt, a benyilóban a konyhaszekrényt, melyek vétel útján az övék.

Szilágyi Károly ur kézbesíti a leveleket. Ha nem sikerül neki a temetési járulékot megkapni, úgy a temetés költségeire butoraink elárvereléséből befolyó összeg szolgáljon. Ha lehet, temessenek az óbudai temetőben, közös sirba. Kiváló tisztelettel

Budapest, május 31., 1900.

Ozv. Komáromy Józsefné.

Komáromy Gyula.

A jelek arra mutatnak s a levél keltezése is arra vall, hogy a szerencsétlenek még csütörtökön haltak meg. Holttesteiket a törvényeségi orvostani intézetbe szállították.

Az iskolaszék ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 2.

Aradváros iskolaszéke ma délután 4 órakor tartotta ülését *Institóris* Kálmán főjegyző elnöklete alatt. Napirend előtt az elnök kegyeletes, szép szavakban emlékezett meg *Varjassy* Józsefről, ki mint a közigazgatási bizottságnak kiküldötté vett részt az iskolaszékben. Indítványozta, hogy fejezze ki az iskolaszék elhunyt feletti részvétét, emlékét iktassa jegyzőkönyvbe s e határozatról értesítse a megboldogult özvegyét. Az iskolaszék egyhangu helyesléssel fogadta az indítványt.

A kisegítő tanítók, mint ismeretes, a nyugdíj kötelékbe való felvételüket kérték. Kérelmüket az iskolaszék a tanfelügyelő útján a miniszterhez terjesztette, ki a folyamodást azzal utasította el, hogy a kisegítő tanítóknak, miután osztályt nem vezetnek, nincs joguk a nyugdíjra. Az iskolaszék a leiratot tudomásul vette.

Jánszky Piroska tanítónőnek két heti szabadságidő engedélyezése iránti kérvényét kedvezően intézték el.

Millig József iskolafelügyelő ezután a porlekötésére az iskolákban használt *dustless* anyag által elért eredményről számolt be. Az iskolák legnagyobb részének padlózatát bekenték ezzel az anyaggal. Az iskolafelügyelő 15 métermázsá *dustless*t hozatott 2,685 korona 40 fillérért, s ebből 7 és fél mm-t használtak fel. Egy négyzet méter beeresztése átlag 30 fillérbe került, új padlónál 18 fillérbe kerülne. Az eredmény meglepő: az iskolákban por abszolút nem észlelhető. Az iskolaszék helyesléssel vette tudomásul a bejelentést.

Ezután az évzáró vizsgálatok sorrendjét terjesztette elő az iskolafelügyelő. A polgári fiúiskolában június 21-től 25-ig tartanak a vizsgálatok, a polgári leányiskolában ugyancsak 21-től 25-ig, a templom-utcai elemi leányiskolában 23-tól 26-ig, a templom-utcai a) fiúiskolában 25 és 26-án, a b) fiúiskolában 22-től 25-ig, a Kossuth-utcai fiúiskolában 22 és 23-án, a Szt.-Péter-téri fiúiskolában 25 és 26-án, a Hasszinger-utcai leányiskolában 22-től 25-ig, az Erzsébet-külvárosi leányiskolában 23-tól 25-ig, az újtelepi leányiskolában 25 és 26-án, az újtelepi fiúiskolában 23-tól 26-ig, a gáji vegyes iskolában 12 és 13-án.

Végül az iskolafelügyelő a tanulók mulasztásairól tett jelentést.

Institoris Kálmán főjegyző elnöklete alatt jelen voltak: Millig József iskolafelügyelő, Simay István, Bing Vilmos, Robitsek Agoston, Simon Karolin, Reichner Ferencz, Péterffy Antal, Rieger Imre, Almási Pál, Remetey F. Károly, Schusztér Illés dr., Domonkos Lajos, Fényes Dezső, Abray Lajos, Avarfy Ferencz.

Parkünnepély

Zichy Jenő kiállításával.

— Az aradi nemzeti szövetség terve. —

Arad, június 2.

Kiválóan érdekes, nagyszabású ünnepély van készülöben Aradon. A nemzeti szövetség aradi fiókja Szent-István napján parkünnepélyt rendez, melynek színhelye a törvénykezési palotától a Lyceumig terjedő parkvonal lesz.

Ez az óriás terület a mondott napdélutánjára, estéjére valóságos tündérországgá fog átalakulni. A sok mulatságos dolog mellett tanulságosan érdekes látványokról is gondoskodik a rendezőség. Be fogják mutatni Zichy Jenő gróf hírneves néprajzi kiállítását eredeti sátrakban. Ezenkívül minden valószínűség szerint, Zichy ez alkalommal felolvasást is fog tartani. A néprajzi kiállítás helyéül a törvénykezési palota előtt parkrésztlet van kiszemelve.

A Salacz-park többi részén és Baross-parkban számos pavillon, látványos bódé és sátor lesz felállítva. Ezekben, a rendezőség igyekezete oda irányul, hogy a sablontól eltérő, új dolgokat fognak bemutatni. Több zenekar és énekesek, felvonulások fogják kiegészíteni a műsort.

A rendezőségnek érdekes terve van, mely ha beválik, speciális színezetet ad az ünnepélynek. Az előrusító és közreműködő hölgyeken kívül minden résztvevőt felszólítanak, hogy az ünnepélyen egyforma, akár fehér, akár babos, magyar gyártmányú szövetségből készült ruhát viseljenek. Nehezen kivihető dolog ez, de annál érdekesebb volna, ha sikerülne.

Említésre méltó száma az ünnepélynek a tervbe vett evezős verseny. Felfogja a szövetség kéri a „Maros” evezős együletet, hogy érintkezésbe lépve a társaságokkal, rendezzen versenyt a Maroson. A szövetség erre díjat tűzne ki.

Este fényes kivilágításban és tűzijátékban gyönyörködik a közönség. Végül tánc következik. Erős gondot ad az intézőknek, hogy hol legyen a táncmulatság. Ugy tervezik, hogy a park valamely részén és lehetőleg sátor alatt menjen végbe. Ez azonban alig kivihető.

Mindezek a tervek csak vázlatosak még és az ünnepélyig erősen ki fognak bővülni.

HIREK.

— Pünkösdi. Bájós tavasznak gyönyörű ünnepe. A levegő illattal tele, a pünkösdi piros rózsabokor minden ága-boga frissen kifeslett bimbótól duzzad. Velünk ünnepel a szép természet is. A hol még divat a patriarchális szokás, ártatlanság fehérébe öltöznek az apró leányok s naivságos, megindító módon eljárt-

szák a pünkösdi királyságot. A pünkösdi nagy ünnepe a templomnak is, hol a Szentlélek eljövételét és az egyház alapítását ünnepelik ezeken a napokon. A minoriták aradi templomában vasárnap reggel fél 8 órakor Sütő Libor lelkész prédikációt tart, fél 10 órakor pedig Novák Adorján lelkész. A 10 órai zenés nagymisét Csák Czirjék dr. tartományi rendfőnök szolgáltatja. Pünkösdi hétfőjén reggel fél 8 órakor Szikra Lénárd lelkész predikál; a fél 10 órai egyházi beszédet, mint már jeleztük, az Aradon időző Hock János kőbányai plébános, országgyűlési képviselő mondja. Utána Nits Pál házfőnök tartja a nagymisét. Kedden, a mely egyházi felülnep, Novák Adorján lelkész mondja a misét.

— Engedjétek hozzám a kisdedeket. Gödöllőről kedves jeleneteket irnak. A király kisérétével rendes sétáját végezte, mikor szerre eléje ugrik egy négyesztendős kis gyerekek s megszólítja:

— Kezét csókolom, király bácsi!

Mosolyogva és egyben látható meghatottsággal fordult a király a kis fiu felé s megkérdezte:

— Hogy hívnak fiacskám?

— Lumnicer Bélának, — felelt a gyerek bátran.

A király kisérétével kérdezősködött, hogy Lumniczer egyetemi orvostanár fia-e a kicsike, s mikor erre igenlő választ kapott, bárátságosan megsimogatta és úgy bocsájtotta el magától.

— A képkiallítás megnyitása. Pünkösdi hétfőjén délelőtt 11 órakor nyílik meg a Nemzeti Szalon aradi képkiallítása. Tehát az egy év előtt kigyuladt tűz nem volt szalmaláng. Aradon immár véglegesen megalakult a művészeti egyesület. A magyar képzőművészet iránti szeretet magja Arad művelt közönségének

ben termékeny talajra talált. Ime már másodszor nyitunk ajtót a magyar képzőművészet befogadására; másodszor üdvözljük lelkesedéssel, önérettel a magyar zseni alkotásait. A hétfői ünnepség alkalmából ismételtén csak arra kérjük Aradvárosa és Aradmegye közönségét: becsüljük meg és szeressük a magyar művészetet és annak alkotásait. Ki-ki tehetsége szerint nyújtson éltető erőt, biztató reménysugárt a magyar képzőművészetnek immár erőteljes és nemes gyümölcsöket termő fájának. Nemzetünk jövője iránt táplált hittel a lelkünkben, fajunk iránti romlatlan és soha meg nem szünő szeretettel szívünkben, siessünk az aradi Lyceum nagytermében lévő képkiallítás megtekintésére, mert amit ott látunk, az a magyar tehetség alkotása. Midőn a hétfői megnyitó ünnepségre és a képkiallítás megtekintésére Aradvárosa és Aradmegye közönségét tisztelettel meghívjuk, örömmel és nyugodt öntudattal tesszük azt. Örömmel, mert ez a képkiallítás is egyik fényes bizonyosága nemzeti művelődésünk előrehaladásának. Nyugodt öntudattal, mert a jelenlegi kiállítás a legszigorubb bírálat alól is diadalmasan kerül ki. Aradnak lelkes közönsége! Legyünk ott sokan, valamennyien azon az ünnepségen, mely június hó 4-én délelőtt 11 órakor fog a Lyceum nagytermében lefolyni és mely ünnepségnek főpapja: Hock János országgyűlési képviselő, a Nemzeti Szalon alelnöke lesz, ki a kiállítást meg fogja nyitni. Aradon, 1900. június hó 2-án. Az aradi művészeti egyesület nevében: Urbán Iván, elnök. Csák Czirjék dr., igazgató. Kovács Vincze, titkár.

— Zichy Jenő balesete. Zichy Jenő gróft sajnálatos baleset érte, a mely majdnem végzetessé vált reá nézve. Mint tudósítónk táviratozza, a gróf kin járt tegnap most épülő Rózsautcai palotáját megtekinteni, s a második

emeleten egy megerősítetlen pallóra lépett. Ez megbillent alatta, s a gróf lezuhant. Szerencsére sikerült esés közben megkapaszkodnia egy gerendában, s így csüngve várta be, a míg a balesetre összerohant munkások rudakkal kimentették a veszedelmes helyzetéből. Csekélyebb zuzódásokon kívül semmi baja nem lett Zichy grófnak.

— **József főherceg Alcsuthon.** József főherceg, mint tudósítónk táviratozza, tegnap visszaérkezett Alcsuthra, ahol egész családjával tölti az ünnepeket. Unnep után Kassára megy a főherceg az ottani honvédség megszemlélésére.

— **Jókai Párisban.** Jókai párisi mulatásáról a következőket jelentik: Harminczadikán délelőtt megnézte Jókai feleségével a kiállítás egy részét, délután sétakocsizást tettek a Bois de Boulogneban. Este a *Variété* színházban megnézték a *Nouveau Jen* című darabot, amelyet nálunk a Vigszínházban *Szecesszió* címen adtak elő. A következő napon a kiállítást nézték meg, s közben Passy Frederic, hírneves író névjegyét tette le Jókaiék lakásán. Zola megkérte Jókait, hogy látogassa őt meg. A francia írók bankettet rendeznek Jókai tiszteletére a pünkösdi ünnepek után, a rendezőbizottság elnöke *Bourgeois*. Tegnap este a magyar kolónia rendezett bankettet, a melyre a francia írók is hivatalosak voltak. Jókai háromszor is beszélt ez alkalommal. Magyarul a párisi magyarokat éltette, francia nyelven a francia sajtóra emelte poharát, végül harmadszorra a hölgyeket ünnepelte. A francia sajtóra mondott beszédét ma az összes párisi lapok szó szerint közlik.

— **Fényes esküvő** volt ma délelőtt fél 12 órakor Budapesten a lipótvárosi bazilikában. Ekkor vezette oltárhoz *Gutzjahr* Mihály aradi fiatal földbirtokos néhai gajdosfalvi *Gajdos János* egykori aradi kir. tanfelügyelő bájos leányát, *Margit* kisasszonyt. A nászközönség a következő sorrendben vonult a templomba: az első kocsiban ült *Kormos Tivadar* rendező diszmagyarban fehér virágokkal diszitett vőfélypálczával, őt követték: kassai *Gálffy Ferencz* esperes *Habereger* Györggyel; *Köpf János* dr. *Igessy Károlylyal*; *Gálffy István Steiner* Ferenczcel (Temesvár); *Steiner Károly* és neje; dr. *Tagányi Sándor* és neje szül. herceg *Sulkovszky* Ida; *Podmaniczky* Frigyes br. *Kormos* Adolfnéval; *Kormos* Adolf kuriai bíró *Lócs* Rezsőnével; *Lócs* Rezső *Szabó* Zoltánnéval; *Szabó* Zoltán huszárörnagy *Tagányi* Jánosnéval; id. *Martos* Ferencz *Steiner* Ferencznével; *Martos* Károly *Habereger* Györgynével; *Steiner* Ferencz *Martos* Károlynéval; *Bakonyi* Károly dr. miniszteri fogalmazó *Martos* Szilárdnéval; *Tagányi* János ezredes *Gajdos* Józsefnével; *Pálffy* Richard miniszt. segédtitkár *Gutzjahr* Rozával; majd a vőlegény fényes diszmagyarban *Gajdos* Lenkével s végül *Martos* Ferencz dr. miniszteri fogalmazó a menyasszonnyal. Az esketési szertartást a gyönyörűen feldiszitett bazilikában *Lolok* Lenárd prépost-plébános végezte tiz pap segédletével s annak elvégzése után az ifju párhoz szép beszédet intézett. Az esketési ünnepélyt fényes lakoma követte a Hungária szállodában, melynek végeztével az ifju pár Schweiz felé, egyenlőre Bécsbe utazott.

— **Tanulmányi ut.** *Veszprémy* József kir. főmérnököt, az aradi IX. kerületi magy. kir. kulturmérnöki hivatal főnökét a földmívelésügyi magy. kir. miniszter a párisi világkiállításra és Franciaországba tanulmányutra küldte ki. *Veszprémy* főmérnök, ki ezen útjában a párisi kiállításon a kulturmérnöki intézményt érintő ügyeket és folytatólag Franciaország nevezetesebb talajjavítási és öntözési művele-

teit fogja megtekinteni és tanulmány tárgyává tenni, szeptember havában utazik Párisba.

— **A német trónörökös** aki csak a napokban tette le tisztivizsgáját, már hetekkel ezelőtt nagyban gyakorolta magát a potsdami palota folyosóján a kommandirozásban. A tiszti vizsga a potsdami palotában folyt le május 28-án. A vizsga elnöke *Scheel* gyalogos tábornok volt. A trónörökös *vorzüglich* eredménnyel tette le tiszti vizsgáját.

— **Adventisták Aradmegyében.** Kolozsvárott, mint onnan írják, egy idő óta gyökeret vert az adventisták felekezete, melynek eddig Magyarországon csak az erdélyi szászok közt akadnak hívei. A kolozsvári adventisták mind-n kedden és pénteken nyilvános bibliai előadást tartanak, melyen a jövő életről való tant, Isten uralmának alapelveit, az ítélet tanát és más eféléket szokták fejtegetni. Nemrég, itt járt Magyarországon egy amerikai adventista hitértítő s különösen Aradmegyében fejtett ki nagy buzgalmat, hogy híveket gyűjtsön felekezetének. Aradmegyében alakult már adventista gyülekezet, melynek azonban kevés tagja van.

— **A szerb király körútja.** *Sándor* szerb király — mint Zimonyból táviratozzák — kíséretével és Milán királylyal a *Car Nicola* hajóra szállt, hogy körutat tegyen országában. A királyi vendégeket mindenütt nagy néptömeg várta.

— **A kerékpáradó.** A legújabb kerékpározó szabályrendeletet a Meteor-klub megfelelőbezte. Sérelemnek tartott pont, hogy a rendőr a biciklistákat az adózást igazoló szám megvizsgálására megállapíthatja, továbbá, hogy a 10 éven alóli gyermekek is kötelesek kerékpáradót fizetni.

— **Simánd veszedelme.** Simádon írja levelezőnk, csütörtök délután két és három óra között óriási jégvihar pusztított. A keleti hegyek felől közel a veszedelem. Tompa, ijesztő morajjal jött, míg szélviharrá és felhőszakadássá vált. Hogy az összhang teljes legyen, egy-két percze rá érkezett a jég, oly erővel, hogy az orkán a legvastagabb fákat gyökerestől tépte ki a házfödeleket az utca közepére hordta, a cserepeket a házokról magasan felkapva 100—200 lépésnyire elvitte, a kerítéseket kidöntötte. De a mi a legszomorúbb a kerteket a szó teljes értelmében semmivé tette a vihar. A szőlőkben csak a meztelen karók merednek az ég felé szomorúan. Ennek folytán 2—3 évre a szőlőtermés kérdésessé vált Simádon. Késő este oly mennyiségben hevert a jég a földön, hogy lapátolni lehetett volna. Másnap a határon a látvány nagyon, de nagyon szomorú volt. A legjobb buzavetések összeapritva a földhöz ragadtak, a kukoricza a szó teljes értelmében megsemmisült, a cukorrépat gyökerestül tépte ki a vihar s összeapritotta a jég. Hogy a határ körülbelül egy kilométernyi szélességben hogyan pusztult el, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a vihar elmulával a jég mintegy 10—15 centiméternyi vastagon borította a szántóföldeket. A kár igen nagy.

— **Ügyvédi vizsga.** *Köpf* János dr. tegnap Budapesten szép sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát.

— **A belga trónörökös eljegyzése.** *Albert* trónörökösnek *Erzsébet* bajor hercegnővel való eljegyzése ma lett hivatalos formában proklamálva. Az esküvőt a nyár folyamán tartják meg nagy ünnepekkel Brüsszelben. Az esküvőn *Vilmos* császár és a bajor régens is megjelennek.

— **Miért ment Vámbéry Konstantinápolyba.** Nagy feltűnést keltett a minap az a távirat, a melylyel a szultán Vámbéry Ármint Konstantinápolyba hívatta. A legkülönbözőbb kommentárokat fűzték ehhez az uthoz. A P. L. mint

tudósítónk táviratozza, legilletékesebb helyről azt az értesülést nyerte, hogy a hírek mind valótlanok. A szultán Vámbéryt mint régi barátját azért hívatta, hogy meghallgassa tanácsait a Konstantinápolyban felállítandó egyetem szervezése tárgyában.

— **Elfogott földbirtokos.** Sopronban, mint levelezőnk sürgönyzi, nagy feltűnést keltett ma *Gottron* Ödön samerdorfi földbirtokosnak elfogatása. Avval vádolják, hogy gazdaasszonyának bűntársa, a ki bűnös viszonyból származott gyermekét elemészette. *Gottron* Ödön mint passzionatus vadász volt ismeretes Sopronban.

— **Miniszteri biztos egy vasutnál.** Érdekes hirt veszünk Torontából. A torontali helyi érdekű vasutak pénzügyi szénája már régebben nincsen rendben. Rossz dolga van a vasutnak, gyarló a vezetése. *Jelentékeny* üzemvesztéseket mutattak be a napokban tartott gyűlésen is s ennek a hatása alatt határozták el, hogy a vasut technikai és kereskedelmi üzemének teljes hatalmu intézésére a kereskedelmi minisztertől egy miniszteri biztos kirendelését kérik.

— **A bosnyákok.** A Budapesten járt bosnyák mohamedán küldöttségnek egy része már hazautazott. A hazautazottak egyike, *Husein* bég *Cerice* a következő táviratot küldte az itt maradottaknak:

Szerencsésen megérkeztünk, rögtön két *pan-durt* állítottak a házam elé, kérdezd meg a többséget, hogy meddig fog ez az állapot tartani.

Ilyen körülmények közt azok a mohamedánok, akik most még a magyar fővárosban tartózkodnak, nem mernek hazamenni. Azt hiszik, nem marad majd egyéb hátra, mint-hogy eladják a birtokaikat és *kivándoroljanak Törökországba*. Az itt maradottak tegnap újabb kísérletet tettek az audencia elnyerésére. Félhajtattak Bndavarába, de ott azt mondták nekik, hogy a kabinetiroda már nincs Budapesten, hanem visszaköltözött Bécsbe. S illetékesen már most azon gondolkoznak a sokat hánytvetett mohamedánok, hogy sérelmeiket, panaszait *emlékiratba* foglalják össze és azt terjesztik föl az uralkodóhoz.

— **Krivány halálhíre.** A mai nap folyamán az a hír terjedt el a városban, hogy *Krivány* meghalt. Annyi igaz, hogy a fogságban ülő sikasztó beteg, de a szenzációt keltő hírből semmi sem igaz.

— **Letartóztatott nagykereskedők.** A miskolci törvényszék, bécsi gyárosok feljelentésére, ma *Grosz* és *Polgár* csödbejutott nagykereskedőket letartóztatta. Az eset nagy feltűnést keltett a városban.

— **Vasárnapi munkaszünet.** Az alant jegyzett butorkereskedők, június 3-ától augusztus hó 20-áig üzleteiket vasárnaponként egész nap zárva tartják. *Reinhart* Fülöp, *Verbos* Adám, *Lengyel* Lőrincz, *Steigerwald* A. és *Bruckner* Lipót.

— **Hogyan tanul az ifjuság?** Bizonyos, az egyetemi professzorok ellen felmerült panaszokra vonatkozóan dr. *Mariska* Vilmos budapesti jogkari egyetemi tanár ma a közetkező érdekes nyilatkozatot tette egy hírlapíróknak:

— Elég baj az, hogy a hallgatóság nem a tankönyvekből, hanem rossz magyarsággal és minden rendszer nélkül összetákolt kompendiumokból készül egy hét alatt olyan vizsgára, melyre a szorgalmas tanulók is esztendeig készülnek. Addig, míg az ifjuság a középiskolában a kötelességérzetet meg nem tanulja: a fiatalság nem önmagának a kiképzéséért fog tanulni, hanem csak a vizsgának.

— **A gépgyári munkások sztrájkja.** Az államvasutak gépgyárában és a *Ganz-féle* vaggongyárban kitört részleges sztrájk, úgy látszik, befejezéshez közeleg. Az államvasutak gépgyárának vezérigazgatója ma megkezdte a munkásokkal az ismert követelések alapján a tárgyalásokat, a melyek valószínűleg eredményre

fognak vezetni. Hasonlóképpen a Ganz-féle vagongyár munkásaival is tárgyalásokat folytat Pritz főmérnök. Az alkudozások itt is eredményre vezetéssel kecsegtetnek és valószínű, hogy az ünnepek után kedden mindkét gyártelepen megszűnik a sztrájk. Az igazgatóság kénytelen újra felvenni a munkásokkal tárgyalásokat, s nekik engedményeket tenni, mert attól tart, hogy ha a sztrájkolók kívánságait nem teljesíti, az egész munkássereg abban hagyja a munkát.

— **Színházról bérház.** A bécsi *Karl*-színházat — mint tudósítónk jelenti — le fogják bontani, s helyébe bérházat építenek. A részvényeseket legközelebb közgyűlésre hívják, s ők határoznak a tervről végérvényesen.

— **Rendőrök sztrájkja.** *Koppenhágából* jelentik, hogy az ottani összes rendőrök azzal fenyegetőznek, hogy ott hagyják szolgálatukat, ha fizetésüket fel nem emelik. A koppenhágai tolvajok és csirkefogók most szivszorongva várják, hogy mikor üt ki a sztrájk, mikor derül ki már nekik is.

— **Halálozások.** Özv. Ludig Lajosné szül. Latinák Frida úgy a saját, mint alulirottak nevében fájdalmas szívvel tudatja a szeretett anyja, nagyanya, dédanya özv. *Latinák* Jánosné szül. Albanyi Blandina, folyó hó 1-én esti fél 11 órakor élete 83-ik évében történt gyászos elhunytát. A kedves halott hült tetemei folyó hó 3-án d. u. 5 órakor fognak a Ségá Birkás-ut 1 sz. házból a köztemetőbe az ág. ev. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra tételni. Nyugodjék békében. Arad, 1900. június 3-án. Özv. Szalay Károlyné szül. Latinák Angéla, Szentmiklósy György és neje szül. Latinák Ilma gyermekei és veje, Szalay Aladár, Kálmán Jenő Dr. Szentmiklósy Elemér, Sándor, Kádas Antal és neje szül. Ludig Aranka, Dr. Szilvássy László és neje szül. Ludig Ilma, Dr. Ludig István és neje szül. Madarász Ilona, Ludig Manó, György unokák. Kádas Lajos, Aranka, Károly, Zoltán, Udön, Tibor, Dezső, Antika, Szilvássy Laczika, Ilmuska mint dédunokák.

Szenes Emil, az „Első magyar ált. biztosító társaság” szolnoki főigazgatójának pénztárnoka a maga és az alulirottak nevében mélyen megtört szívvel jelenti felejthetetlen nevének, illetve édesanyja, gyermek, sógornő, rokon és barátja *Szenes* Emilné szül. Hamar Etelka Teréziának, 1900. június hó 2-án, déli 12 órakor, életének 20-ik s boldog házasságának 3-ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai június hó 4-én d. u. 4 órakor fognak Liget-utca 2-ik sz. házból a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyászmise-áldozat pedig június hó 5-én d. e. 9 órakor fog a helybeli t. Minorita atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesesen! Arad, 1900. június 2-án. Emilia és Margitka, gyermekei. Hamar Mihály és neje szül. Gazdag Terézia, szülői.

Özv. *Schleiszner* Fülöpné szül. Guttmann Regina június hó 2-án reggeli 7 órakor, életének 66-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 3-án lesz a Pécskai izrl. sírkert halottas kamarájából.

— **Hetvenöt éves Romeo.** Hogy néha csakugyan nem vén ember az öreg ember, azt szomorúan bizonyítja *Szalontai* József pernyési gazdasági csősz esete. A már 75 éves ember lángra lobbant *Mokánszky* Juliánna fiatal leányzó iránt, ki egynéhány órával tettének elkövetése után, közölte boldogító elhatározását. Ugy látszik a vén szerelmeseiket jobban győzri a szerelem, mit bizonyít *Szalontai* József elhatározása, ki a fölötti bánatában, hogy kedvese a levelére késve válaszolt, felakasztotta magát. A kedveséhez intézett legutolsó levelet a pernyési bér gazdasági őrökkel iratta meg. Az érdekes levél a következőképp hangzik:

Kelt levelem egészségben Szalontai Józseftől. Kedves szerelmesem cselédem Julcsa!

Miután nélküled élni nem tudok, tudatlak jelen soraimmal, hogy úgy érzem magam, mint egy párját sirató bus gerlicze, ki hiába keresi az ő

kedves párját. Jaj csak volnál a szívembe, hogy látnád, hogy hogy dobog az, mint egy 12 lóerejű gőzmozdony. Pünkösdre jőjj okvetlenül, mert tovább nem bírlak várni, a malacok is várnak, nincs ki a szegényeket gondozza, ha eljössz veszek neked mindent, a mit kívánsz, a tenyere-men foglalok cipelni.

Be is teljesítette volna azt, ha tetteivel meg nem előzte volna. Halála után egy néhány órával később jött meg *Mokánszky* Julia válasza, a melyben tudatta szerelmeses *Romeó*jával, hogy az ünnepekre meg fog érkezni. Meg is érkezik, de csak a temetésére.

— **A Maros halottja.** *Beck* Jenő 11 éves aradi polgári iskola első osztályába járó tanuló fürdés közben a Marosba fult. A sertés hizlálóján tűnt el több társának szemelattára a vízben. Nyomban csolnakkal indultak utána, ki is fogták, de már akkor halott volt.

— **Énekes-madarak Eldorádója.** Az énekes-madaraknak valóságos Eldorádója — Temesvár. Itt van egy állatvédő-egyesület, mely nemes feladatát lankadatlan buzgalommal teljesíti. Tegnap ismét kétszáz énekesmadarat koboztatott el a rendőrség útján a piaczon, ahová azokat a vidékről eladásra hozták. Kivitték a madárkakat a vadász erdőbe és ott szabadon eresztették.

— **A tergovesti katasztrófa.** A tergovesti templomi összeomlás áldozatait, *Bon* István ácsmestert, és *Vas* György ácssegédét és az elhunyt munkást ma temették el. *Berger* Lipót ácssegéd szintén az építkezésnél volt elfoglalva, mikor a szerencsétlenség történt. Még élve mentették ki ugyan a romok közül, de oly súlyos sérülésekkel fejen és testén, hogy azóta eszméletlen állapotban van és alig remélhető az életbemaradása. Őt halottja van eddig a katasztrófának, a kiknek összeroncsolt tetemeit a romok alól huzzák ki. A halottak egyikének szájában, mereven a fogak közé szorítva, egy kalapács volt. Kiletét még nem állapították meg. A borzasztó szerencsétlenség okára vonatkozólag arról értesülünk, hogy *Albert* Mihály temesvári építőmester néhány nap előtt Tergovestén járt és az épülő templomot a melynek kőművesmunkáit akkor fejezték be, megvizsgálva, *Schmereg* József kőműves pallérnak kifejezte aggályait az építés lazasága felett és figyelmeztette őt, hogy az alkalmazott vasrudak és vaskapcsok nem elég erősek. A katasztrófa okát az illetékes hatóság is kutatja és a vétkeket felelősségre fogják vonni.

— **A tegnapi felhőszakadás** a főváros területén nagy károkat tett. Sok száz pinczét öntött el s az éjszaka, sőt ma reggel is százával fordultak a tűzoltósághoz segítségért. A tűzoltók azokra a helyekre, a hol veszedelem forgott fönn, ki is mentek és mintegy ötven helyen nyújtottak segítséget. Az ó-budai körte-utczába, mely egészen víz alá jutott, gőzszivattyúval vonultak ki és ma egész nap dolgoztak, mert könnyen megeshetett volna, hogy az apró házak, ha sokáig maradnak a vízben, összedőlnek.

— **A megszökött postásikkasztó.** *Becsky* Ignác budapesti posta és táviratiszt — mint irtuk — a kincstár kárára elkövetett sikkasztás után megszökött. A nyomozás megállapította, hogy *Becsky* minden valószínűség szerint május 30-án éjjel a csáktornyai vasuti állomáson fordult meg s ott vasuti összeköttetést keresett Bécs felé. A 26 éves sikkasztó kézrekerítésére — a kinek fő ismertető jelei: erősen himlőhelyes volta, olajbarna arcza, mélyen beesett szemei — a postaigazgatóság 600 korona jutalmat tűzött ki.

— **Elfogott német diákok.** *Pilsenben* ma három prágai diákot tartóztatott le az ottani rendőrfőnök, miután azok felszólítására az *Arminia* diákszövetség jelvényeit, a diáksapkát és a szalagot nem akarták levetni. A rendőrfőnök a diákokat az őrszobába kísértette, a hol jelvényeiket levették és kijelentették előttük, hogy

a német diáksapkának és szalagnak viselése *Pilsenben* meg van tiltva.

— **Borzasztó villámcsapás.** A hőmezővásárhelyi tanyán lakó *Bordás* János gazdálkodó családja a szerda délutáni zivatar ideje alatt a konyhában huzódott meg. Felesége balkarján tartva nyolcz hónapos kicsijét, úgy ült a hét éves kis fia mellé a ház küszöbére. Az apa eközben átázván, a szobába ment melegebb gunyáért, de alig tette be az ajtót, nagyot dördült és a villám a szoba-ajtó nyílásán becsapott. A nagyobbik fiu *holtan* hullott anyja öléből a földre, akit *alva* talált az Isten haragja. Az anya nagy jajveszékeltetésére azonban a szobában sem mozdultak. Amint a küszöböt átlépi az öreg *Bordással*, aki szinte a házban volt, a kamara ajtó mellett a 45 éves *Bordást holtan*, menykőtől találva lelték a földön elterülve. A csodálatos módon megmenekült anyának csupán a jobb karja zsibbadt el a nagy és közeli veszedelemben.

— **Feltört vasuti kocsi.** A rákosi pályaudvartól nem messze egy feltört koffert találtak, a mely körül fehérenü hevert szerte szét. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy *hat waggont törtek föl* s valószínű, hogy ez a bórond is onnan került a töltesre. Az ellopott holmik összeségét még nem állapították meg.

— **Megszökött katonarab.** Az aradi vár kazamátáiból megszökött egy rab-katona, a ki már kétszer cselekedte meg ezt a vakmerő lépést. Az illetőt *Tóth* Ferencnek hívják. Rabiátus, veszekedő természetű ember, nejét is, ki *Mária-Radnán* lakik, már több ízben fenyegette meggyilkolással. Mikor megszökött, mig is csak az asszonyhoz menekült. De nem tudott jól elrejtőzni, *Kéry* Sándor csendőrszervező kinyomozta és ma letartóztatta. A szökött rabot erős kísérettel hozták ma a csendőrök Aradra s átadták a várparancsnokságnak.

— **Zilált anyagi viszonyai miatt.** Bécsből táviratozzák, hogy *Kückenheimi Fuchs* gróf pénzügyi biztos ma öngyilkos lett. Revolverrel főbe lötte magát és meghalt. Tettének oka az, hogy kifogyott minden pénzforrása. Nem tudott tovább boldogulni, hát eldobta magát az életet, zilált anyagi viszonyai miatt.

— **Lázadás egy halálos ítélet miatt.** *Speziából* táviratozzák, hogy ott rendkívüli felháborodást keltett egy orosz hadihajó kapitányának ítélete, melylyel egy matrózt halálra ítélte, s végre is akarta a kikötőben hajtani. Olaszországban a halálbüntetés el van törölve, s a kikötő város lakosait valósággal fellázította az, hogy a matrózt halálra ítélték azért, mert egy altisztre, a ki őt kinezta, kezét emelt. Az orosz hajó komoly veszedelemben fogott, úgy, hogy a kapitány jónak látta a vihar elkerülése végett a halálos ítélet végrehajtását felfüggeszteni, s akkorra halasztani, ha majd nyílt tengert ér a hajó.

— **Zavargás az adó miatt.** *Gibraltárból* táviratozza tudósítónk: Ma délután a spanyol határon komoly zavargások támadtak, mert néhány ezer spanyol munkástól, a kik innen Spanyolországba tértek vissza, kapudót akartak szedni. A rendőrség rálőtt a város bejáratánál összezsúrdult munkásokra, de nem tudta megakadályozni, hogy a munkások az adóelfizetése nélkül vonuljanak be. Hir szerint több ember megsebesült. A rendet végre katonaság állította helyre.

— **Öngyilkos százados.** Ma délelőtt Bécsben egy elegánsan öltözött férfi a Prater közelében a Dunába vetette magát. A közelben levő molnárók nyomban ladikba ültek, hogy kimentesék a szerencsétlen embert a hullámsírból, de az öngyilkos kétségbeesetten védekezett kezeivel a kimentés ellen. Csak nagy erőfeszítéssel sikerült az életuntat kimenteni. Az elősiető mentők a helyőrségi kózházba szállították, ahol kiderült, hogy az életunt egy ulánus százados,

aki hosszabb idő óta idegbetegségben szenvedett és így akart megszabadulni kínzó életétől.

— **Farkas-kaland.** Ez a hír egészen téli színezetű. *Révész* István utazó tegnap Szent-Mihály és Gerendás között kocsizott az erdőben. Egyszerre két éhes farkas rohant a kocsinak, veszedelmesen csattogtatván fogait. Révész csak lélekjelenléte mentette meg. Revolverlövésekkel riasztotta el a fenevadak támadását.

— **Két halál a pályaudvaron.** *Temesvárról* táviratozzák, hogy ott a pályaudvaron egyszerre két hirtelen halálozás történt. Egy *Berymann* Riszando nevű ember jött be vonattal Bogsánból, hogy felvétesse magát szivbaja miatt a kórházba. Alig szállott ki a vasuti kocsiból, összeesett és szivszélhűdés miatt meghalt. Ugyanekkor érkezett egy másik vonat. Ennek kalauza, *Beregi* András éppen a kupékat nyitogatta, mikor minden előzetes rosszullet nélkül hirtelen elvágódott és halva terült el. Őt is szivszélhűdés érte.

— **Elfogott sikkasztó.** *Schwarz* Gyula pénzbeszedő volt a Budapesten a *Rózsavölgyi és társa* szállítócégnél. *Schwarz* az utóbbi időben igen sokat járt a lóversenyre, kártyázott, dorbézolt, persze a főnökei pénzéből. Így mintegy 6000 korona uszott el a kezén. A cég följelentésére a rendőrség a sikkasztót letartóztatta.

— **Villamsujtott lovak.** Tegnap délután *Bonczesd* község határában nagy vihar volt. A villám több helyen leütött; *Varga* Imre bonczesdi gazdának agyonsujtotta a mezőn két lovát, amelyek értéke 900 korona.

— **Öngyilkosságok a magyar tengerparton.** *Fiuméből* táviratozzák, hogy *Harold* Jakab budapesti vállalkozó, a ki ott kövezési munkákat végez, *Punto-Fracoban* ma öngyilkosságot követett el. Fejét két tolató waggon ütközője közé tette s mikor a waggon megindult, halálos zuzódást szenvedett. Zsebében levelet találtak, a melyben azt írja, hogy pénzügyi bajok kergettek a halálba. — Egy másik öngyilkosság is foglalkoztatta a kikötő várost. *Abbazia* mellett egy elegánsan öltözött férfi holttestet vetett ki a tenger. Az ismeretlen halott kilétét nem tudják, csak sejtik, hogy öngyilkosság áldozata.

— **A könnyelmű apa tragédiája.** *Petrina* kastélyban a napokban egy tragédia játszódott le, mely *Monte-Carloban* vette kezdetét. A kastélyban hosszabb idő óta lakik családjával *Traccala* gróf. A gróf az ottani kaszinó törzsvendége volt és vagyonának legnagyobb részét itt vesztette el. Erről értesült legidősebb fia, aki takarékos fiatalember volt, s aki atyjának könnyelműsége miatt szemrehányást tett. A gróf a napokban *Monte Carlóból* jövet az országúton összetalálkozott fiával. Atya és fiu között heves jelenetek folytak le, melyből csakhamar tettelegesség vált. A következmények azonban nagyon szomorúak voltak. Az apa gyermekét kesével fenyegette meg és karjána szurt, mire a fiu revolverét elsütve, atyját mellbe lötte.

— **Koch Dániel** dusan felszerelt kerékpár és varrógép-raktárát ismertető s mai számunkban megjelent hirdetésére ez uton is felhívjuk az olvasó közönség figyelmét.

— **Ismét Arad felé fordul a közönség figyelmé.** Tegnapelőtt országgraszoló fényes és jelentős ünnepély folyt le falaink között: a muzsa állandó templomának felavatása, s ma, a városliget andalgó berkei között csodás elképzelhetlen tündérvilágban egy másik ünnepélyre készülnek: a jótétemény, a könyörület egyformán vig és magasztos ünnepélyére. Az ilyen momentumok kiemelik Aradot a napi krónika hullám tengeréből, elismerést, nevet, becsülést szereznek városunknak. Az ideális vívmányok mellett ott találjuk azonban a praktikus eredményt is. Arad idegegy forgalma az utóbbi időben szemmel láthatólag emelkedett, s ez a gyarapodás kétség kívül a város fejlődésének, társadalmi és kulturális mozgékonyaságának az eredménye. Aki véletlenül a diszes Központi szálloda előtt elhalad, ott ahol *Porter* Vilmos széles körben ismert és közkedvelt koronás

áruháza van, az minden időben szemtanuja lehet egy modern, ifju erős város eleven életének, lüktető zibongó forgalmának. Kocsik rob-baja, a kereskedői élet pezsgése, a korzó hullámzása, — ez mind egy szindus, erősen karakterisztikus képpé olvad össze s biztat Arad haladásával a jövőben is.

— **Sarah Bernhard első szerepe.** Sarah Bernhard, ki most nagy sikereket arat *Rostand* új drámájában, érdekes epizódot mondott el életéből egy párisi ujságíróknak.

Katalin napra, — ugymond — nagy színelőadásra készültek a *Grand Champs* kolostorban, ahol nevedtem. Teréz testvér irt egy *Tóbiás utazása* című művet. Nekem nem jutott benne szerep, habár az egész darabot kivülről tudtam. Egyik szereplő azonban, *Buguet* Lujza, aki egy angyal szerepét vállalta magára, a próbákon egy szót sem tudott szólni. Mikor a főpróbán sem gyógyult ki a lámpalázból, előléptem és ajánlkoztam, hogy eljátszom a szerepet. S tényleg el is játszottam. Az első előadáson pedig annyira tüzbe jöttem, hogy olyant is beleszavaltam a szerepbe, ami nem volt benne. Persze, nagyon dicsértek. A Katalin-napi ünnepségnek befejező részén, a banketten, aztán tragikus befejezést nyert első nyilvános szereplésem. A szereplők számára ugyanis egy külön ételt készítettek, valami krémet, ami mindig kedvenc ételém volt. *Buguet* Lujza kisasszony, akinek szerepét eljátszottam, a krémjét nem akarta átengedni nekem, ami persze annyira fájt nekem — tiz éves voltam akkor — hogy sirva fakadtam. A főnöknő erre nekem is adott krémet s a jelenlevő *Sibonir* püspökhöz vezetett és bemutatott neki. A püspök megdicsért a délelőtti játékomért s megígértette, hogy legközelebbi eljövetelekor el fogom szavalni az *Eszter imáját*. Ebből azonban nem lett semmi. *Sibonir* püspököt egy hét mulva meggyilkolták.

— **A tenger borzalmi.** A *Cabra-sziget* közelében hajótörést szenvedett nemrég egy *Hupet* nevű angol vitorlás, melynek sorsáról borzalmas részleteket közöl most egy *Melbournei* ujság. Eszerint a *Hupet* hatvan emberből álló legénységgel indult utnak *Jáva-szigetéről*, hol cukorakkománnyal vett fel. A *Cabra-szigetig* jó utjuk volt a hajósoknak, itt azonban egyszerre nagy vihar támadt, mely összetörte a hajót s elsodorta a mentőcsónakokat is. A matrózok ekkor hevenyében összetakolt tutajokon menekültek a sülyedő hajóról. De nem juthattak messze, mert az egyik tutajt felborították a hullámok s a rajtalevők a tengerbe estek. A szerencsétleneket a másik tutajon levők szemeláttára falták fel a czápák, rettenetesen viaskodva egymással a véres zsákmány felett. Nemsokára a másik tutaj is felfordult, de a rajta levők még idejében visszakapaszkodhattak rá, mielőtt a czápák megragadhatták volna őket. Jobbnak látták ekkor, ha visszavevnek a hajóroncsra és ott várják sorsuk fordulását. Nagy küzdelemmel sikerült visszajutniok a hajóra, mely minden perczen elsülyedéssel fenyegette őket. Két napig bolyongtak a tengeren, végre a hullámok *Cabra-sziget* mellé sodorták a hajóroncsot. A benszüllöttek könyörű letesen siettek a szerencsétlenek megmentésére, ételt-italt vittek nekik. A törzsfőnök hajót is bocsátott a rendelkezésükre, hogy *Manillába* mehessenek.

— **Mikor Liszt Ferenczet megtréfálták.** Mulatságos epizódot elevenít föl egy zenei szaklap *Liszt Ferencz* életéből.

A mester — így szól a történet — *Rómában* való tartózkodása alkalmával hivatalos volt egy hercegné estélyére. A háziasszony okvetlenül meg akarta ismertetni vendégeivel *Liszt* művészetét s tudta, hogy ennek nincs is semmi akadály, mert maga *Liszt* vágyott rá legjobban — a világért sem tudta volna megállani, hogy ne játszsziék, ha jó zongorára akadt. A szeszélyes szép asszony azonban azt is tudta, hogy a mester hosszasan kéreti, kelletti magát, amíg megteszi azt, aminek teljesítése voltaképpen önmaga gyönyörűsége. Elhatározta tehát, hogy ez egyszer kifog a mesteren. Előzőleg minden vendégét megkérte, hogy zenéről az egész est folyamán egy szót se szóljon. Azután elzáratta a zongorát és a kulcsot kivétette belőle. *Liszt* csakhamar megjelenik diadalmas, sugárzó arccal, mely azonban csakhamar megnyulik, amikor észreveszi, hogy bizouy nem igen fejlődik körülötte hódoló udvar. Az est

folyamán azután fessenkedve tapasztalja, hogy mindenről esik szó, csak a zenéről nem. Már kerülgeti a zongorázás vágya és az ujjai idegesen motoszkálnak a levegőben. Végre nem állja tovább, amint valamelyest alkalom kínálkozik, leül a zongorához és fel akarja nyitni a fődélét. Harsogó kacagás támad körülötte s a mester fejében egyszerre világnosság támad: összeesküdtek ellene. De a zongorázás vágya annyira kinozta, hogy neheztelése sem tudta legyőzni. Leült a zongorához s a legyőzöttből győző lett egyszeriben.

— **Katonazene Ujaradon** *Martini* Mátyás uj- aradi vendéglőjében pünkösdi vasárnapján és hétfőjén a csász. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara nagy hangversenyt rendez.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság-tér* 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „*Krisztály*“ Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **x— Hihetetlen!** Pedig az elismerő levelek ezrei bizonyítják, hogy a *Feller-féle* *Elsa-Fluid* minden, de még oly betegségeknek is, melyeket más gyógyszer nem gyógyít meg, bámulatos eredménnyel használható. Különösen lázt, köszvényt, reumát, mell, fő-fog-fájást, szurást, vérszegénységet, görcsöt, gyomorbaajt, szembajt stb. gyógyít biztosan és gyorsan. 12 üveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítője *Feller* V. Jenő gyógyszerész *Stubica* 135. szám. (*Zágráb* megye). Egy családnál se hiányozzék e kitűnő, az egészségügyi hatóság által megvizsgált és jóváhagyott szer, melyet a ki egyszer hozat, sokoldalú hatása miatt állandóan használ. „*Vak* voltam már, csak a *Feller-féle* *Elsa-Fluid* mentette meg szememvilágát“ irta *Szücs* Péter *Budapest*, *Felsőrakpart* 9.

— **x— Az időnyhez!** Megérkezett a gazdák és ezzel kapcsolatos hivatású marha- és lótulajdonosok ideje, midőn legnagyobb a szükségük állataikra. Ezen időben főleg arra kell törekednünk, hogy állataink egészségesek és munkaképesek legyenek és maradjanak is. Hogy célunkat elérhessük és a legkisebb bajokat is eltávolíthassuk, ne mulasszuk el a ma már sok állatorvos és előkelő birtokos által legjobban ajánlott *Hotter-rele állatgyógykészítményeket* használni, melyeknek hatása gyors, jó és biztos. A *Hotter állatgyógykészítmények* (*Bécs* XII/2. *Schönbrunne-strasse* 181.) jegyzékét ideiktatjuk s mi is ajánljuk, miután már általánosan elismert tény, hogy *Hotter-féle Training-Fluid* (palczkja 1 frt 20 kr.) elvitáztatlanul a legjobb edző és erősítő szer lovak és szarvasmarhák részére, megbecsülhetetlen hatása bűnülások és merevségeknél. *Hotter-féle Agril* (csomagja 80 kr.) elsőrendű táppor a takarmányállat egészségének és erejének fenntartására; óvszer mindenféle vese, máj-hólyag és idegbajok ellen. *Hotter-féle Absorbínol* mosdóvíz (üvege 3 frt 50 kr.) mindennemű szépséghiba eltávolítására, u. m. daganatoknál, póknál, patabütyöknél, szűcsomoknál stb. *Hotter-féle Holttetem* kenőcs (1/2 Tégely 2 frt. 1/2 tégely 1 frt 20 kr.) a legrövidebb idő alatt eltünteti minden csontnyujtványt és holttetemet; *Hotter-féle* kólikaszor (1 frt 50 kr.) lovak és marhák kólikájánál és puffadtságánál kiváló szolgálatot tesz. Ajánljuk tehát *Hotter állatgyógykészítményeit* t. olvasóinknak előforduló esetekben való használatra s meggyőződésünk, ki ezen szerekekkel egyszer kísérletet tesz, azoknak állandó vevője leend. Felhívjuk még szives figyelmüket a czikk védjegyre; lófej R. H. monogrammal, s csakis *Hotter-féle* készítmények kéréndők, bármily néven nevezendő utánzatok visszautasítandók. Főraktár városunk és vidéke részére *Vojtek* és *Weisz* gyógyszerkereskedésében Arad.

Az én zsebórámról.

— Mely ma eltűnt. —

Arad, június 2.

Volt! nincs!

Pedig sem jutalomjátékon, sem jubileumon nem szereztem. Nőgyelet vagy más jótékonyásban utazó műkedvelő csoport sem lepott meg velem, amiért szakember létemre elrendeztem őket a szinpadon. Nem is tehettem, mert csak egyetlen egyszer láttam bennem ilyesmire is talentumot, de a várható

óra reményében az én Jágom Andorfi képeben elem rugtatott. Elhitette a szegedi Desdemonákkal, hogy velem csak kudarcot fognak vallani, oly halkán csörög már ereimben a fantázia, ezt a Mórt meneszteni kell már!

Pedig én óra nélkül is egy-egy Dusét teremtettem volna belőlük.

Igen, hölgyeim, az én önök iránti lángolásom nem D'Annunzio tüze volt. Én nem a saját elemnyeimből alkotom meg a drámáimat. S még ha teném is, az én drámáim csak az asztalfija számára teremtdőnek.

Ennek ellenkezőjét prózában és versben csak vallotta, aki most szóban forgó órámat ajánlotta föl kárpótlásul a „Fehér keresztetek” elrendezéséért nyerhető műremekért.

Oh műremek volt ez is, habár csak thulából és valóságos ajándék: 24 frt, egy évi részletfizetésre.

Tíz év óta, hogy első óráim egy évi jótállást sem érte meg, próbákról való elkésés miatti pénzbüntetésekben összevásárolhattam volna az órágyáros egész raktárát.

Nem is szölok arról, hogy volt egy kollegám, ki szintén ettől a mecenástól vásárolt órán számítgatta ki, hogy öt percenként hány szót tanult meg a szerepeiből.

Ennek a histrionnak a türelme, no meg az órája képezte akkoriban irigykedésem Chrinborasóját,

Meg is becsültem hát legujabb hitelezőm „Omega”-ját, mely négy év alatt csak akkor csapott be pontatlanságban, mikor pénzszüke miatt én csaptam be a jámbort.

Esküszöm, hogy ez a könnyelműség csak háromszor esett meg rajtam. Ez is csak akkor, mikor az óra a fönti részletfizetésekkel már elpörölhetetlen tulajdonomná vált.

És az a kókler, ki mindezt nem véve tekintetbe, ma megfosztott ettől a klenódiúmtól, fog-e hát üdvözülni?

Dicsőségtől ittasan törtetem Arad tulzsufolt utcáin keresztül a leocsárolt szinkörig, melyet tegnap nyitottunk meg ezer hatással.

Az ezer hatás közül egy ezredrész tán csak megillet engem is.

Ezt megtudni betértem régi törzskávéházamba a Pözlibe, de már ott elkésérelt egyik kritikusom, ki Zrinyiben is csak a Mórt látta bennem. Rohantam a szinkörhöz, hogy tán a kollégáim méltányosabbak lesznek irántam, hát nem azzal fogad az én saját külön Jágom, hogy rendezőtársa, aki szintén Carolus, fölíratott a tegnapi belesülésemért! Mert a tegnapi nagyszerű megnyitás szégyenfoltja épen csak én voltam.

Huszonöt év ide, huszonöt oda, elhatároztam, hogy lemondok a pályámról. Jobb későn, mint soha s épen az órámat akarom megnézni, hogy bejelenthetem-e még ma látogatásomat a direktornak, mert „Mórságommal” vérig sértettek, de oh fánum, óráim már csak volt!

Inkvizíciót nekem! Országomat egy Lequocért! rikácsoltam Rikharddal, melyet ilyen előzmények után Leszkay András már nem játszathat el velem. Pedig milyen szép terve volt ez neki a téli saisonra mikor már kóklernek nélkül lehet istápolni Tháliát.

És csakugyan, ez a reminiscenzia visszaadta a képességeimbe vetett hitet.

Meglátják, ha Budapest összes voleurjei, kiktől Aradon fölöslegesnek tartják óvni a halandókat, képtelenek voltak engem akármilyen tolongásban, akármilyen veszélyes zugban és időben megrabolni, akkor az én tolvajom csak azokból a „Csepürágók”-ból fog kikerülni, kiket a direktorom még majd ezután szerez meg a nyári műsor élénkítésére.

Mert az az üdvözlés, melylyel direktorom zsebérem elveszésének közhírré tetele után fogadott, legalább is gyanus.

— Látod-e, örök Peturom, mindig mondtam én neked, hogy „memento Móricz!”

Fölhivom erre a nyilatkozatra az aradi Lequocok figyelmét, kiknél az én nagy esetemet irgalmatlan futkosás után, vizcseppekké válva bejelentettem.

Az eset hitelességéért én magam a káros

Fenyéri Mór.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kossuth-asztaltársaság tagjai kéretnek, hogy hétfőn, e hó 4-én este 8 órakor a Jópásztor vendéglőben tartandó értekezleten megjelenjenek.

(*) A székely-asztaltársaságnak holnap, vasárnap délután 4 órakor a *Striberny-féle kávéházban* összejövetele lesz, melyre a t. tagokat azzal hívja meg az elnökség, hogy tekintettel a megbeszélésre kerülő ügyek fontosságára, az ülésre teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

MULATSÁGOK

Vigalmi naptár:

Junius 3. Az aradi polgári jótékony nőegylet nyári ünnepélye (Városliget.) — A pécskai kereskedő ifjuság népünnepélye (Hajlás erdő.) — Az aradi összes asztalos segédek junálisa (Csálai erdő.)

Junius 3-4. A csabai muzeum-egyesület hangversenyvel és táncmulatsággal egybekötött ünnepélye.

Junius 4. Kirándulással egybekötött táncmulatság (Kovaszinczi erdő.) — Az aradi magyarnyelvterjesztő-egyesület junálisa (Csálai erdő.) — A gyoroki önkéntes tűzoltó-egylet junálisa (Gróf Nádasdy-park.)

Junius 10. A kisjenői izraelita népiskolához tartozó növendékek junálisa (Háda erdő.)

Junius 17. Az aradi tanítók népünnepélye (Városliget.)

Junius 23. Az aradi felső kereskedelmi iskola növendékeinek táncvigalma (Városliget.)

Julius 1. A Meteor szerépkar klub népünnepélye (Városliget.)

Julius 15. Az aradi dálegylet népünnepélye (Városliget.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget.)

(=) A felső kereskedelmi iskola táncestetélye. Az aradvárosi felső kereskedelmi iskola 1900. évben végzett ifjai f. évi június 23-án, a városliget termében zártkörű táncmulatságot rendeznek. Személy-jegy 2 korona. Családjegy 5 korona. Kezdeté este 8¹/₂ órakor. A tiszta jövedelem az Aradon felállítandó Kossuth-szobor javára fordítatik. Jegyek csakis a meghívó előmutatása mellett válthatók este a pénztárnál.

TANÜGY.

(—) Évzáró vizsgálatok. Az aradi kir. főgymnáziumban az évzáró vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: Junius 12. róm. kath. és izr. vallás; június hó 13-án a többi felekezetek hittani vizsgálatai és gyorsírás; június 14-én d. u. 4 órakor torna; június hó 15-én lat. magy. I. b. lat. német IV, német tört. gpótló V, egészségtan; június 16-án lat. magy. I. a; magy. tört. III. lat. magy. gör. VII. francia ny. d. u. 3 órakor; június 18-án mennyiségt. földr. rajz II. b. ném. tört. gpótló VI; június 19-én termrajz. rajz V; június 20-án termrajz. földr. I. a; lat. ném. III. magy. tört. IV; június 21-én mennyiségt. termrajz. rajz VI. ném. gpótló földr. VII; június 22-én számt. rajz I. b. és román nyelv; június 23-án számt. rajz I. a. számt. földr. rajz II. a, lat. magyar II b; június 25-én mennyiségt. földrajz. rajz. III. lat. magy. gör. V; június 26-án mennyiségtan termrajz. rajz. IV. lat. magy. gör. VI. mabb. physika II. és rajz VII. Junius hó 29-én évzáró ünnepély. A szóbeli érettségi vizsgálatok, valamint a magánvizsgálatok is június hó 5. és 6-án tartatnak.

SPORT.

+ Aradi footballosok győzelme. Az aradi atletikai klub budapesti osztálya, mint budapesti tudósítónk távirata jelenti, ma tartotta meg versenyjátékát az upesti atletikai klubbal. A versenyen az aradiak győztek és pedig a legszebb eredménnyel 4: 0 ellen. A verseny azonban nem folyt végig le, mert 23 perczzel a kitűzött záróidő előtt az aradi csapat abban hagyta, tekintettel arra, hogy az upestiek a versenybíróság egy döntésének ellene szegültek s evvel a játékszabályokat megsértették. Az incidens kínos helyzetet teremtett s úgy lehet nem marad folytatás nélkül.

TÖRVENYKEZES.

§ Az esküdtzéki tárgyalások második ciklusára már kitűzték az ügyeket. Junius 18-án lesz az első tárgyalás, mikor Tamándi Ferencz szándékos emberölés büntettének kísérlete 19-én Költő Frigyes szándékos emberölés bün-

tettének kísérlete, 20-án Monori István szándékos emberölés büntettének kísérlete, 23-án Dalka Mitru és Jurisinecz Péter szándékos emberöléssel párosult rablás, 24-én Szász Tódor szándékos emberölés büntettének kísérlete, végre 25-én Blezsnár Juon szándékos emberölés büntettének kísérlete.

§ A nagyváradi sorsjegy pör. Nagy feltűnést keltett pár hónap előtt Ternér Béla dr. nagyváradi orvos esete, a ki megnyerte az osztálysorsjáték 400.000 koronás főnyereményét, de mikor a pénzt fel akarta venni, Janovszki Viktor fürdőgondnok megakadályozta a kifizetést avval, hogy a sorsjegynek fele részben ő a tulajdonosa. Az osztálysorsjáték igazgatósága Janovszki letiltása következtében csak 200.000 koronát fizetett ki Ternérnek, a másik 200.000 koronát bírói letétbe helyezte. Ternér dr. Dési Géza ügyvéd utján pert indított az osztálysorsjáték igazgatósága ellen. Ma hozott ebben az ügyben ítéletet a nagyváradi törvényszék, s mint tudósítónk táviratozza, Dési dr. álláspontját tette magáévá, s kötelezte az osztálysorsjáték igazgatóságát a másik felerésznek Tenner részére való kifizetésére, mert a sorsjegy és így a nyeremény is azé, a kinek birtokában van.

Az orvos-szövetség célja.

Arad, június 3

Az „országos orvos-szövetség” aradvárosi fiók-szövetsége — ügyrendje, rendtartása és orvosi díjszabása azon pontjainak bemutatása alkalmával, melyek a nagy közönséget, mint az orvosokat, közösen érdeklik — szükségesnek tartja néhány szóval ezen szövetség célját, irányát, működését megismertetni, annyival inkább, miután nemes célja érdekében a közvélemény hathatós támogatására, jóindulatára és rokonszenvére apellál.

Szenvedő embertársunkon segíteni, bajban jó tanácsot adni, betegeket gyógykezelnéni az emberiség legnemesebb hivatása, melynek bölcsője az emberiség történetének kezdeténél ringott. Már a görög és rómaiak történetéből tudjuk, hogy voltak gyógykezeléssel rendszeresen foglalkozók, kik a papi osztályhoz tartozván, ténykedésüknek nagyobb fényt és tekintélyt adhattak, jóslatszerű működésüket az istenek által nekik adott hatalommal támogatván. Ezen jóslatért a szenvedő felek megfelelő természetbeni adományokat, vagy obulusokat raktak le az istenek oltárára, melyekből a templomok s papjaik fényesen élhettek s virágoztak.

A középkorban a gyógyító tudomány gyakorlása kizárólag a papok, szerzetes-rendek s zárdák kiváltsága volt. Ezek dus javadalmak, alapítványok s adományokkal ellátva, minden anyagi gond nélkül élhettek szent és nemes hivatásuknak.

Az orvos-gyógytudomány, mint kenyérkeresőtudomány az egyetemek alapításával veszi kezdetét, főleg midőn a papi befolyás alól fel szabadulván, közvetlen betekintést nyert az emberi szervezet titkaiba, midőn rendi, faji és vallás különbség nélkül mindenki tanulmányain alapján elsajátíthatta ezen tudományt s gyakorolhatta, mint élethivatást, az egyetemektől kiállított oklevelek alapján.

Ezen időben alakultak az egyetemektől függetlenül álló orvosi társulatok, szövetségek, melyek mai napig is fennállanak s a tudomány önálló művelését és tovább fejlesztését tüzték ki célul.

A múlt század, a francia forradalom hatása alatt, a jogegyenlőség, szabad verseny szabada, meghozta a különböző pályákon is az alig remélt, élénk versenyt és tulzaporodást, melynek kifolyása volt a szociális eszmék behatása alatt az egy s ugyanazon pályán működők tömörülése egyesülése, anyagi érdekeik megvédése szempontjából. Ezen szövetségek, társaságok, kamarák mig egyrészt az összetartozandóság érzetét emelik, tagjainak tekintélyt adnak, azoknak erkölcsi, anyagi és társadalmi érdekeit előmozdítják, igyekeznek mindazon eszközöket megteremtteni, melyek által tagjainak jólétét s boldogulását elősegíthetik.

Az orvosi kar, konzervatív természeténél

fogva, igen későn s csak akkor fogott hozzá szervezkedéséhez, midőn belátta, hogy megélhetésének feltételei mindinkább kevesbednek s nemcsak maga, hanem nemes hivatása s a társadalom ellen is vét, ha rendje ethikai és anyagi érdekei megvédésére nem gondol.

Ez irányban szaklapjaiban már évtizedek óta élénk eszmecserét folytat, melynek folyományaként létesültek némely országokban államilag létesített s törvényhozásilag szentesített kötelező szövetkezetek, u. n. orvosi kamarák, így Ausztriában, Németországban, míg más országokban önkéntes, szabad szövetségek alakultak, mint Angol-, Franciaország és Amerikában.

Hazánkban tarthatatlan helyzetünk a belügyminiszterium által is felismertétvén, 1896-ban a hazai orvos-egyesületek egy, a belügyminiszterium által szerkesztett kamarai alapszabálytervezet iránti nyilatkozattételre és a kötelező orvos-kamara iránti véleményadásra szólítottán fel, a magyar orvosok többsége, liberális felfogásánál fogva, az önkéntes szövetség mellett nyilatkozott, mely alapszabályainak felsőbb jóváhagyása után 1897-ben megalakult s jelenleg az egész országban kiterjedőleg működik, mintegy 4000 orvost, tehát majdnem az ország összes orvosainak számát tagul bírva.

Főleg két körülmény sietette ezen orvos-szövetség létrejöttét hazánkban.

Az 1876. XIV., a közegészség rendezéséről szóló törvény elméletileg egyike az ez irányban legjobb törvényhozási alkotásoknak, gyakorlatilag még mai napig sincs keresztülvive, hiányozván hozzá az omnis nervus rerum gerendarum: a pénz!

A nagy foku kulturális, de főleg hadi kiadások, beruházások s egyéb állami szükségletek folytán a közegészségügyre elenyésző csekély összeg telik, a közegészség államosítása csak kilatásba van helyezve s ki tudja, meddig késik. Az emberek egészsége, élete fenntartására, mely az állam legnagyobb kincse, kevés gond van fordítva, sőt az állategészségügy, mint nemzetgazdasági tényező, sokkal jobban van dotálva, szabályozva s államosítása csak napok kérdése.

A körorvosok helyzete a vidéken szánalmas, fizetésük, tanulmányuk, fáradságuk s önfeláldozó működésükhöz nem arányos, sőt szegénytelen csekély és ezen fizetésük kiutalványozása sem történik mindenütt pontosan. Működésük területe oly nagy, hogy hivatásuknak emberfeletti munkával sem felelhetnek meg. Látogatási díjaik oly csekélyek, hogy ezen megalázó díjért azt végezni szegénytelen! Aggkoruk nyugdíj által biztosítva nincs s így vénsekükre, családjukkal együtt, a legnagyobb nélkülözés és nyomornak vannak kitéve. Nem csoda tehát, ily viszonyok és körülmények közt, ha a vidék egyrésze orvost nem kap, az orvostudományt tanulók száma mindinkább csökken s az elkedvetlenedés az orvosok között majdnem az apathiáig terjed.

Meg van ennek a szomorú következménye a közegészségügyi viszonyokban is, amennyiben nálunk a ragályos gyermekbetegségeken s gümőkórban való halálozás, Európa összes kulturálmái között, a legnagyobb.

Természetes következménye ennek az is, hogy a meglevő jobb erők mind a főváros, vagy vidéki nagyobb városokba tödülnek, hol tudományuk, ismeretük jobb kiaknázását és méltatását állásuknak megfelelő társadalmi életmód és viszonyok között remélvén, a városokban tulszaporodás mutatkozik.

Itt azonban a körülbelül 30 év óta gombamódra szaporodó, az orvosok tulszaporodását kihasználó és semmi humánus, csak hű és önző célokat szolgáló „Betegsegélyző-egyletek” az orvosok megélhetését veszélyeztetik s majdnem problematikussá teszik! Az állam által létesített s a szociális reformok kifolyásaként működő beteg-pénztárak sem állottak még ki gyakorlati próbájukat, de mint szükséges intézmények a gyakorlat s méltányosság által elismert módosításokkal fenn is fognak állhatni, de ezen magánegyleteknek, melyek nagyhangzása, de meg nem valósítható ígéretekkel egymással versenyeznek, valóságos fogyasztási szövetkezetek, tagjaikat a jobbmódu polgárság soraiból toborzzák, emellett csekély tagszámuknál nagy adminisztrációs és reprezentációs költségekkel bírva, magas alaptökéket felszaporítva, a beteg gyógykezelése és segélyezésére

alig fordítanak valamit, orvosi fizetést pd. oly keveset adnak, hogy ezen fizetés az orvosi működésnek valódi szegényfoltja; nincs semmi létjogosultsága. Emellett az orvos-választás és kinevezés nem a tagok bizalmától függvén, mint önkényt érthető, bizalmi kérdés orvos és betege között, a kölcsönös bizalmatlanság és elégedetlenség napirenden van.

Szegény embereket gyógykezelti, nyomorukon lehetőleg segíteni, az orvosi hivatásnak legszebb feladata s teszi is azt minden orvos szívesen, forduljon hozzá bárki s legyen az betegsegélyző-egyleti tag, vagy sem.

De hogy jó módban élő emberek, kik minden életszükségletüket fedezni tudják, sőt kiknek fényűzési s élvezeti kiadásokra telik, egyedül az orvostól vonják meg fáradságának, önfeláldozásának s tudományának jutalmát, így megvonván tőle létfeltételét és azon eszközöket, melyek által nemes feladatának gondtalanul, megfeszített szorgalom és lelkesedéssel megfelní képesítve legyen: kegyetlenség s méltánytalanság ép azokkal szemben, kiktől az állam, társadalmi állásuk s tekintélyük fenntartása mellett, a legtöbb humanizmust és jótéteményt követeli.

Az orvos-szövetség célja tehát 1-ször: a körorvosi állásoknak jobb fizetés és látogatási díjakkal való ellátásának sürgetése, az egészségügyi körök kikerekítése s szabályozása, hogy az orvos kötelességének meg is felelhessen, a körorvos nyugdíjának az állam részéről való biztosítása s általában a közegészségügy mielőbbi államosítása; 2-ször: a betegsegélyző-egylet s orvos közti viszony szabályozása, oly módon, hogy a betegsegélyző-egyleti tagok, de az orvosok igényei is kielégítve legyenek, a mi nem történhetik meg másképpen, minthogy a beteg szabadon választsza bizalmi orvosát, az orvos pd. oly díjazásban részesüljön, mely fáradságának lehetőleg megfeleljen. Azon egyetek pd., melyek erre nem képesek, mint felesleges s mindkét részre káros intézmények, oszoljanak fel!

Egy igen fontos feladata az orvos szövetségnek ugy a közönség mint az orvosi kar érdekében az orvosi honorárium szabályozása, illetőleg orvosi díjszabás életbeléptetése. Minden tisztességes foglalkozásnak nemcsak morális, de anyagi ellenértéke is kell hogy legyen. Jól eső érzés a hála és elismerés a miben az orvos betege részéről részesül, de erre a mai társadalmi viszonyok között existenciát, jövőt, családot alapítani nem lehet. Eddigél az orvosi tiszteletdíjnak nem is volt semmi biztos alapja. Sőt a közönség legnagyobb része, mely más foglalkozás és életpályáknál a tett fáradság értékének követelését természetes dolognak találta, egyedül az orvostól vette rossz néven, ha az fáradságának díjját kérte, miután az orvosi működésért járó díjazást, különösen a vidéken saját tetszésétől függő, ajándékszerű jutalmazásnak tartotta, sőt sok esetben nem is tartotta.

Elismerjük, hogy vannak egyes kivételes esetek, hol az orvos működését még tul honorálják, de legtöbb esetben a fél saját belátása szerint ítéli meg az orvos tiszteletdíját, s rendszeren az orvost csalódás éri.

Az orvosok szívesen lemondanak hálás betegek tul honorálásáról, de igényelhetik, hogy becsületos munkájuknak meg legyen fix ellenértéke, mire minden körülmények között számíthatnak.

Igy szabályoztatván az orvos s betege közti viszony, mindkét fél érdeke jobban meg lesz védve, a nagyközönség is meg lesz védve netalán előforduló tulkövetelésektől, miután az orvos-szövetség a közönség érdekeit ép úgy meg fogja védeni mint tagjaiét, az orvos is tudni fogja, mit szabad és lehet fáradságáért igényelnie.

Régi, jogosult óhaja karunknak továbbá a nyugdíjintézmény életbeléptetése. Ezen intézményt saját befizetései által fogja fenntartani ugyan, de méltó rá s elvárható, hogy egyesek, a társadalom és állam, kiknek szolgálatában fogyasztják el erejük s egészségük javarészét, erkölcsileg és anyagilag szintén segélyezze ezen intézményt, annnyival inkább, mivel hasonlítottak s pl. a magán tisztviselek, színészek s újságírók egyesülete számos állami s magán adományt s jótéteményt élveznek s virágnak.

Kiválóan fontos célja az orvos szövetség-

nek az orvosi tekintély fenntartása és öregbítése, a legszigorubb ellenőrzés, hogy tagjai sem az orvosi ethika sem a collegialitás szabályai ellen ne vétsenek. Az orvosi keresetnek már nemes hivatásánál fogva is sokkal szigorubb szabályai vannak, mint más foglalkozásoknak. Minden oly concurrentia mi más pályákon még elfogadható, az orvosi kar szabályai s bevett szokásaival ellenkezik. A magyar orvosi kar hivatásának erkölcsi magaslatán állott mindig s bizton reméljük, hogy daczára létérti nehéz küzdésének ezután is állni fog, mindazonáltal a szövetség szigoru fegyelmi szabályokkal rendelkezik, különösen örködik a concurrentiák elfajulása ellen, mely ezen nemes hivatás és foglalkozással össze sem egyeztethető. A nem szakértők és kuruzslók gyógyítása ellen küzdeni, kik kapzsóság és anyagi haszon miatt kimondhatatlan kárt okoznak különösen a műveletlen és könnyen hívő nép körében, szintén az orvosi szövetségnek lesz fontos feladata.

Vége az orvos szövetség bármely közérdekü, orvos és közegészségügyi kérdésben szívesen szolgál egyesek, társadalom és államnak szaktanácsal és véleménynyel.

S általában a nagyközönség közegészségügyi érdekeinek szóval és tettel való előmozdítása legfőbb kincsenek egészségének megóvása egyik legnemesebb feladatát fogja képezni.

Ilyen nemes célokat tüzvén zászlójára az orvos szövetség biztosan számít a közvélemény hathatós és jóindulatu támogatására s azon reményben mutatjuk be a közönséget s orvost egyaránt érdeklő orvosi rendtartás és díjszabásunkat.

Általános irányelvek.

Arad város gyakorló orvosai, az orvosi rend tekintélyének, anyagi és erkölcsi érdekeinek megvédésére és előmozdítására megalkották az országos orvos szövetség aradvárosi fiók szövetségét, mely a fenti célok elérésére saját hatáskörében minden az aradvárosi szövetségi tagra kötelező erővel bíró, jelen szabályokat lépteti életbe.

A hazai közegészségügyi szolgálat tökéletesítése és az orvosi rend magasabb ethikai követelményeinek fejlesztése csak az anyagilag biztosított, és tekintélyükben méltatott orvosok közreműködéséről remélhető.

Ezért a fiók szövetség tevékenységét első sorban az orvosi kar anyagi léte és veszendő tekintélyének megmentésére fogja irányítani.

Ezen törekvés sikerének alapfeltétele az erők egyesítése, melyet egyedül a tagok jogait és kötelességeit meghatározó ügyrend és rendtartás és anyagi érdekeit megvédő díjszabás biztosítanak, melynek pontos betartását a fiók szövetség minden tagja kötelessége gyanánt elismeri.

Orvosi rendtartás.

1. Az orvosi rendtartás feladata az orvosok magatartására nézve irányt adni és a kartársak egymás közt való érintkezésében szükséges jó viszonyt megszilárdítani.

Ezen orvos rendtartási szabályok be nem tartása fegyelmi vétséget képez.

2. A megtelepedés, a működésnek megszakitása vagy újból való megkezdése a lakás és rendelő óra változtatása a helybeli lapok 3 számában mint száraz tény közölhető.

3. A hirdetés minden reklámos alakja a hivatás vagy az orvosi működésnek nyilvános feldicsérése, sérti az orvosi hivatás méltóságát.

4. Bárhová történő pályázat módja a rend méltóságába ne ütközzék.

5. A szakorvosi cím csupán azon orvost illeti meg, ki kizárólag azon általa megjelölt szakkal foglalkozik. Biztosító társulatoknál bizalmi orvosi állás fix fizetéssel el nem válalható.

6. Reklámszerű és megtévesztésre alkalmas címekkel és czimtablákkal az orvos ne irányítsa magára a közönség figyelmét.

Tényleges orvosi szolgálatot jelző cím használható.

7. Czimtablának másutt, mint az orvos lakházán, vagy rendelő helyiségén való kifüggesztése tiltva van.

8. Az orvos egyes valóban szegény betegeit, humánus hivatásának önkényt hódolva, ingyen, vagy mérsékelt díjért gyógyíthatja. Sérti azonban az orvosi méltóságot, ha szolgálatát mellékes anyagi érdekből, vagy tisztesség-

telen versengésből kedvezményes feltételek mellett, vagy ingyen felajánlja.

9. Betegszerzés céljából ajándék, jutalom, vagy jutalék ígérese és adása tilos és fegyelmi vétséget képez.

10. Kezelés alatt álló beteget más orvos csak akkor vizsgálhat meg és csak akkor rendelhet részére, ha kezelő, vagy házi orvos tudtával consiliumba hivatik. Ha az orvos a kezelő, vagy házi orvos tudtán kívül hivatik egy beteghez, akkor a beteget — sürgős esetet kivéve meg sem szabad vizsgálnia.

Köteles ilyen esetben a beteget figyelmeztetni, hogy csak a házi vagy kezelőorvossal együtt hajlandó a kezelésbe befolyjni.

11. Ha azonban a beteg eddigi házi-, kezelő-, vagy egyleti orvosa által nem óhajtja magát kezelletni, az ujonnan meghívott orvos a kezelést átveheti, de kötelessége arról idejekorán gondoskodni, hogy a kezelés átvételéről az eddigi orvos értesítették és megfelelőleg díjaztassék. A mennyiben egyleti beteg, egyleten kívül álló orvossal kívánja magát kezelletni: a pénztári orvos figyelmezteti, hogy az egylet kedvezményeiről köteles lemondani.

12. Beteg, vagy hozzátartozójának kívánságára a kezelőorvos más kívánt orvos meghívását meg nem tagadhatja.

13. Ha sürgős esetekben az orvost beteghez hívják, a kinek van rendes orvosa, akkor éppen csak a legsürgősebb segítséget adja meg, nem rendel olyat, a mi nem a pillanatnyi veszély megszüntetésére való és gondoskodik arról, hogy a rendes gyógykezelő orvos a történetéről értesítették.

14. Consiliumból folyó rendelés, mint közös megállapodás eredménye tüntető fel a beteg, illetve hozzátartozói előtt.

15. Consiliáriusnak kötelessége mindig a beteg érdekének szemmel tartása mellett, a kezelőorvos tekintélyét megvédeni. Nézeteltérés esetén az ordinárius annak kijelentésére szorítkozik, hogy megállapodás nem történhetett és egy további consiliárius meghívását hozza javaslatba.

16. A consiliárius csak a kezelőorvossal való megállapodás alapján a beteg egyenes kívánságára ismételteti meg a látogatást. Minden erre vonatkozó, részéről kiinduló kezdeményezéstől tartózkodnia kell.

17. Egy kartárs kezelési módjáról, ismeretéről, jelleméről a nagy közönséggel szemben nem szabad elítélőleg nyilatkozni.

18. Egyik orvos a másikat collegiálitásból helyettesíti.

19. Orvosi helyettesítés esetén a helyettesítő orvos köteles társa érdekét és házi orvosi állását óvni és a helyettesítésben tett orvosi szolgáltatnak díját, — ha a helyettesítés rövid ideig tartot — neki átengedni.

20. A kar érdeke kívánja, hogy azon egyének és családok nevei ismertek legyenek, kik az orvos iránt tartozó kötelességeknek következetesen nem felelnek meg. Ilyenek neveit a fiókszövetség nyilvántartja.

21. A kartársak vezessenek pontos jegyzéket a beteglátogatásokról és rendelésekről, hogy vitás esetekben a követelések hathatós támogatásul szolgáljanak.

Orvosi dijszabás.

1. §. Az orvos szabadon állapítja meg munkája ellenértékét; az alábbi dijszabás őt e jogában nem korlátozza, hanem csupán az elfogadható díj minimumára vonatkozik.

2. §. Minden háznál végzett orvosi látogatás díja nappal legalább 2 korona, éjjel 6 korona.

3. §. Ezen díjat leszállíthatja az orvos oly köz tudomás szerint vagyontalan betegeknek, kik ezen díjakat sem bírják fizetni.

4. §. nappali idő reggel 8-tól, este 7-ig. Az éjjeli este 7-től, reggel 8-ig értetik.

5. §. Sürgős eseteknél történt segélynyújtás ugy díjazandó, mint az éjjeli látogatás.

6. §. Távolabb eső helyekre a kocsidíja a fél által fizetendő.

7. §. Az orvos lakásán történő rendelésnél nappal 2 korona, éjjel 4 korona számíttatik.

8. §. Hüvely, végbél vizsgálatok cathéterizálás, gége-, fül-, szem-, tükrözés-, injectió, tágitás díja a látogatás díjának kétszerese. Védhímlő oltásdíja az oltóanyag árán felül 2 korona.

9. §. Consultáció díja nappal 10 korona, éjjel 20 korona.

A kezelőorvos tartozik előre figyelmeztetni a beteget vagy hozzátartozóját a consilium díjára, s hogy ez azonnal fizetendő. A consultáció díja a kezelőorvosnak is fizetendő. Ha kezelőorvos egyszermind házi orvos, ugy a consultáció díja csak abban az esetben fizetendő neki is, ha a consilium a beteg kívánságára lett megtartva.

10. §. Házi orvosnak tekintendő az, a ki kölcsönös megegyezés alapján megállapított évi díjazásban részesül. Megegyezés hiányában a látogatások, rendelések egyenkint számítandók fel.

11. §. Házi orvosnak az egész évi díj fizetendő akkor is ha a fél nem is vette igénybe egész éven át az orvost, ha a fél orvosát évközben változtatja, évközben elköltözik, vagy elhal.

12. §. Nagyobb műtételek külön díjazandók.

13. §. Orvosi bizonyítvány díja minimuma 4 korona.

14. §. Rendelő órán a rendelés azonnal fizetendő, kivéve, ha a beteg egymás után többször jelenik meg a rendelésen.

Nem állandó és ismeretlen felektől az orvos a rendelés, vagy látogatás díját azonnal kérje.

15. §. Az évközben teljesített orvosi ténykedésért az orvos a kezelési év után 3 hónapon belül, időleges kezelésnél a kezelés befejeztével 1 hónapon belül a következő számlát köteles küldeni.

T. cz. Az országos orvos szövetség aradi fiók szövetsége kötelességévé teszi minden tagjának, hogy azoknak, kiket gyógykezelt, a kezelési év után 3 hónapon, időle es kezelés után a kezelés befejeztével 1 hónapon belül, számlát küldjön.

Ezen határozat értelmében, van szerencsém ezennel az alábbi díj-jegyzéket azon kérelemmel megküldeni, hogy az abban felsorolt orvosszolgálatokért járó díjat kiegyenlíteni sziveskedjék.

Díjjegyzék:

16. A szövetségi tagok jogi képviselője a szövetség ügyésze.

Arad, 1900. június 3.

Az országos orvosszövetség aradvárosi fiókszövetsége.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

== „Neptun“ Marosfürdő részvénytársaság: Mérlegszámla 1899. decz. 31-én o. é. frtkban. Vagyon: Pénztári álladék 92.83 — Uszoda és felszerelés értéke a leírás után 20.646.23. — Előre fizetett kamatok 264.73. Veszteség 3144.21. — Összesen 24.148. — Töher: Részvénytőke 12.000. — Tartalékalap 48. — Elfogadványok 12.100 — Összesen 24.148. — Aradon, 1899. évi decz. 31-én. Az igazgatóság: Kristyóry János s. k. vezérigazgató, Eles Armin s. k., dr. Keresztes Gyula s. k., dr. Páris Lajos s. k., Szalay Károly s. k., Tabakovits Emil s. k., Török Lajos s. k. igazgatók.

A felügyelő-bizottság jelentése: Tisztelt közgyűlés! A Neptun Marosfürdő részvénytársaság 1899. évi mérlegét és nyer- és veszteségszámláját megvizsgálván, az üzleti fő- és mellék-könyvekkel, a bevételeket és kiadásokat igazoló nyugtákkal és egyéb okmányokkal összehasonlítván, van szerencsénk jelenteni, hogy a kezelés az alapszabályoknak és a kereskedelmi törvénynek megfelelő volt. Ennek alapján a mérleghez és az igazgatóság azon javaslatához, hogy az 1899. évi december 31-én mutatkozó 3144 frt 21 kr. (6288 kor. 42 fil.) veszteség a folyó év veszteségi számlájára áthozassák, hozzájárulunk és kérjük ugy az igazgatóság, mint a magunk részére a felmentvény megadását. Aradon, 1900. évi június 1-én. A felügyelő-bizottság: Magyar Ferencz s. k. elnök, Böhm Adolf s. k., Kneffel Lajos s. k. felügy. biz. tagok.

== A cs. kir. szab. adriai hízósító társulat Triesztben e hó 3-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. Az előterjesztett igazgatósági jelentés első sorban meleg hangon emlékezett meg a röviddel ezelőtt elhunyt báró Reinelt S. E. igazgatósági tagról, a ki negyedszázadon keresztül vett tevékeny részt a társulat igazgatásában. A 61-ik (1899.) üz-

leti év alakulására vonatkozó számadatok közül a következő fontosabbakat emeljük ki. Az életbiztosítási ágazatban az 1899. évben kötött biztosítási ügyletek 31.021.684 korona biztosított tőkére és 100.97 korona járadékosszagra ruának. A biztosítási átlag 1899. december végével 205 millió korona tőkél és 538.639 korona járadékot tüntet ki. A díjbevételel 8.946.702 koronát teszen, míg a halál- és elérés esetekben teljesített fizetések 3.987.533 koronát igényeltek, s ezenfelül függő károkra 769.887 korona lón tartalékba helyezve. Ezen ágazat díjtartaléka és díjjátételei 53.643.679 koronára ruának. Az elemi (tűz- és szállítmány) biztosítási ágazatok díjbevétele 17.550.045 koronát tett ki, viszontbiztosításokra 7.876.417 korona lón kiadva és kárfizetésekre — a viszontbiztosítókat illető rész levonása után — 6.746.165 korona fordított, míg függő károkra 989.040 korona lón tartalékba helyezve. E két ágazat díjtartaléka 10.125.294 koronára rug. A tűzbiztosító ágazat 1899-ben ép ugy mint csaknem mindegyik bel- és külföldi társaságra az adriai biztosító társulatra is felette kedvezőtlen volt és a végeredmény kedvező alakulása és egybegyűjtött tartalékok kamatai és az életbiztosítási mérleg kedvező eredményének tudható be, 100,000 korona adótartalék levonása után fenmaradó 1,002.488 korona nyereményből 200.000 korona az életbiztosítási ágazat külön nyereménytartalékának utaltatik át, mely ily módon 2,000.000 koronára emelkedik és osztalék címén — mint az előző évben — részvényenkint 150 korona kerül elosztás alá. A társulat tartalékai több mint 62 millió koronát tesznek, a melyből a díjtartalékra (saját számlára, tudniillik a viszontbiztosítási rész levonásával) 55.226.356 korona, a nyereménytartalékokra 6,363.186 korona és az arfolyam ingadozásokra (a tőke elhelyezésének 1899. évben beállott jelentékeny értékesítéséből levonása után 989.978 korona esik. Báró Reinelt, a trieszti kereskedelmi kamara elhunyt elnöke helyébe ezen kamara első alelnökét: Dimmer Ferenczet választották be a társulat igazgatóságába.

— Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Reich Béla be nem jegyzett kereskedő, *Mezőgyán*. — Zsivónovits Károly, bejegyzett kereskedő, *Pécs*. — Rosenbaum Mór, bórkereskedő, *D.-Szerdahely*. — Engel Miksa nagykereskedő, *D.-Szerdahely*. — Stern Sámuel, kereskedő, *Szent-Anna*. — Erdélyi D. Zoltán kereskedő, *Tisza-Polgár*.

S z e s z ü z l e t.

— Junius 2. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 113 korona, kicsinyben 115 korona, finomított szesz nagyban 116 korona, kicsinyben 118 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szártított moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Junius 2. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 94. —96. — filig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban ——— filig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 100.—102 — filig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 98. —100. — filig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 98. —100. — filig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 96. —98. — filig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 94. —96. — filig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 92. —94. — filig.

Sertéslétszám: Május hó 30-án volt készlet 45270 darab, május hó 31-én főlhajtatott 1194 darab, május hó 31-én elszállított —487 darab, május hó 31-én maradt készletben 45977 darab. Üzlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900 június 2.

Magyar aranyjáradék 4%	96.75
Magyar koronajáradék 4%	91.70
Magyar arany 4 1/2%	99.50
Magyar ezüst 4 1/2%	99.50
Magyar keleti vasut	96.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.35
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	158.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Osztrák papírjáradék	98.—
Osztrák járadék ezüst	97.75
Osztrák járadék arany	96.75
Koronajáradék	97.—
1860-iki államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1760.—
Magyar hitelbank részvény	719.—
Osztrák hitelintézet részvény	717.50
Osztrák-magyar államvasut	653.50

NAPIREND.

Június 3. Vasárnap Róm. kath. naptár: Pünkösöd vasárnap. — Protestáns naptár: Pünkösöd vasárnap. — Izraelita naptár: Sebuot, Pünkösöd. — Görög-keleti naptár (május 22.): Konstantin. — A nap kél 3 óra 50 perczkor, nyugszik 7 óra 34 perczkor — A hold kél 9 óra 47 perczkor, nyugszik 11 óra 19 perczkor.
Június 4. Hétfő. Róm. kath. naptár: Pünkösöd hétfő. — Protestáns naptár: Pünkösöd hétfő. — Izraelita naptár: 2-ik napja — Görög-keleti naptár (május 22.): Pünkösöd. — A nap kél 3 óra 49 perczkor, nyugszik 7 óra 49 perczkor — A hold kél 10 óra 49 perczkor, nyugszik 12 óra 41 perczkor.
Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 762.6 milliméter, délután 2 órakor 762.3 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 18.4, délután 2 órakor C° + 22.1. — Iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor DK. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor borult, esik, dörög. — Csapadék az utóbbi 24 órában 22 milliméter zapor, zivatar.
Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Arad felől táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, helyenként csapadék, zivatarok.
Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület. I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óráig délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.
Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5 óráig, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklje-muzeum helyisége melletti ülésterem.
Június 10. A „Neptun” marosfürdő részvénytársaság gyűlése délelőtt 11 órakor (Neptun-fürdőépület)
Június 17. Az országos szőlőültvénytelep részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és császárvasút vasutak gyűlésterme.)
Június 18. Körjegyzőválasztás Kroknán.
Június 19. Körorvosválasztás Kis-Peregen.
Június 29. Lóverseny Kisjenőn.

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi június hó 3-án:

Délután 3 1/2 órakor, fél árkakkal:

A cigánybáró.

Operette 3 felvonásban. Irta: Jókai Mór. Zenéjét: Strauss J.

S Z E M É L Y K K:

Upán Nyllassi M.	Barinkai Boda F.
Zena Rédei Szidi.	Gábor diák Erczkövi K.
Abella Tolnainé.	Pali, cigány Czako V.
Óf Carnero Hegyessy Gy.	Józsi, cigány Gáthi K.
Apra Parlagi K.	Ferkó Hajnal D.
Árty Körösi G.	Mihály Szadal F.

Kezdete 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árkakkal:

A baba.

Operette 4 felvonásban. Irta: Ordonneau Maurice. Fordította: Reiner Ferencz. Zenéjét szerzette: Audran Edmund.

S Z E M É L Y E K:

ancelot Harmath J.	Alésia Felhő R.
aximin Erczkövi K.	Chanterelle Gáthi K.
arius Andorffy P.	Lorémois Nyllassi M.
ariusné Tolnainé.	Balthasar Czako V.

Kezdete 8 órakor.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Magyarváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Szm. sz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Szm. sz. tv. délután 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat délután 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes celloidin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Uzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

- 1 életnagyságu nagyított mellkép 30 korona,
- 6 darab mignon-fénykép 4 korona,
- 6 darab vizit-fénykép 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minoritapalota. Bejárat a m. kir. posta mellett

OLASZ BOR.

MONTICCILO JÁNOS

KOSSUTH-UTCZA 5. SZÁM.

KIFOGÁSTALAN BOR.

Másolat 360/1900. kihg. szám. A budapesti állandó borvizsgáló-bizottságnak a Monticciolo János aradi borkereskedőnek boraira vonatkozó 1850/1900. szám alatti szakvéleménye alapján, Arad szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala, a következőleg határozott. **Határozat:** A Monticciolo János, Aradon tartózkodó borkereskedő ellen az 1893. évi XXIII. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott 53850/97. számú kereskedelemügyi m. kir. miniszteri rendelet 13. §-a alapján folyamatba tett eljárás megszüntetettik s egyben a borvizsgálat körül felmerült 66 korona 08 fillérnek, az állampénztárból leendő fedezése iránt, az összes ügyiratok kapcsán a város tek. Tanácsa útján, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz felterjesztés tetetni rendeltetik. A határozat egy példánya Monticciolo János, Aradon tartózkodó borkereskedőnek és egy példánya Domonkos Lajos urnak, mint az aradi borellenőrző bizottság h. elnökének, másolatban kiadatik. **Indokok:** Mert a budapesti állandó bizottság, az aradi rendőrkapitányi hivatal által, a Monticciolo János aradi lakos, borkereskedő pinczéjében 1900. évi márczius hó 7-én megtartott borvizsgálat során, a pinczébe talált borokból vett bormintákat a megejtett vegyvizsgálat alapján, 1850/900. szám alatt kelt szakvéleményében kifogástalannak mondotta ki. Arad, 1900. május hó 19-én. *Green* s. k. alkapitány kihágási bíró. A másolat hitelül: *Mihály Károly*, s. k. (P. H.)

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi elenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására csalahatatlan hatásu

dalmáciai rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle.)

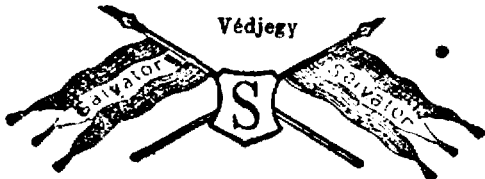
melyeket 30, 50, 80, filléres és 1 korona 50 filléres eredeti, s zárszallagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatásu **molypusztító** is nálunk kapható.

Kleinoscheg-Elysée
a Szegjobb Szegő

Vesebajoknál, a hólyag bántalmainál és köszvénynél, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál,

Lithion-forrás

Salvator

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatásu.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pangás, máj- és veseizgatási tünetenyekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.**

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerlárákban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 2.

Déltőzsde. A buzakinál mérsékelt, vételkedv korlátolt. Lányhe irányzat mellett 9000 métermázsa került forgalomba, néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonáneműk közül árpa szilárd, zab nyugodt, tengeri tartott, rozs gyöngye. Időjárás berus.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	7.48— 7.50
Buza októberre	7.99— 8.—
Rozs októberre	7.12— 7.13
Zab októberre	5.12— 5.14
Tengeri júliusra	5.59— 5.60
Tengeri 1901. májusra	4.89— 4.90
Repce augusztusra	13.05—13.15

Zárul 4 órakor:

Buza júniusra	7.50— 7.55
Buza októberre	8.06— 8.08
Rozs októberre	7.16— 7.18
Zab októberre	5.15— 5.16
Tengeri júliusra	5.62— 5.63
Tengeri 1901. májusra	—
Repce augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Osztály hitelrészvény	719.—
Magyar hitelrészvény	719.—
Leszámitóbank részvény	485.—
Rima-Murányi vasúti részvény	578.—
Osztály-magyar államvasúti részvény	657.—
Közúti vasút	635.50
Városi villamos vasút részvény	317.—

IDEGENEK ARADON.

— Június 2. —

Fehér Kereszt szálloda. Dr. Nagy Gyula ügyvéd Budapest. — Fleischman Samu utazó Budapest. — Kende Ignátz utazó Bécs. — Häslich Albert utazó Budapest. — Deutsch Gusztáv utazó Bécs. — Nagy László kir. tanácsos Temesvár. — Sebök Zoltán tvszéki bíró Déva. — Pankl Vilmos aljegyző Déva. — Dr. Sereghy Mihály ügyvéd Gyula. — John Róbert mérnök N.-Banya. — Kártonyi Aladár magánzó Bokszeg. — Seidner Rezső kereskedő Berzova. — Lichtmann Sándor utazó Berlin. — Reiner Mór utazó Bécs. — Hibner Rezső kereskedő Budapest.

Vass szálloda. Miksch Heinrich utazó Bécs. — Reiter József kereskedő Lovrin. — Dr. Petrovics N. ügyvéd Nagylak. — Fuchs Vilmos utazó Bécs. — Glück József kereskedő Budapest. — Berger József utazó Budapest. — Markus Mihály árvaszéki ülnök Gyula. — Bienenstok N. kereskedő Zám. — Klein Herman utazó Bécs. — Lefkovicz Mór utazó Budapest. — Kis Lajos utazó Budapest. — Bécsi Lajos ügynök Szatmár.

KERPEL IZSO

könyv-, zenemű-, papirkereskedése és antiquáriuma

ARADON, Andrassy-ter 20. sz. (Arena épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletemben rendkívül előnyös alkalmi vételek eszközölhetők könyvek és hangjegyekben. Gyönyörű díszmunkák, szépirodalmi és tudományos művek stb. meglepő olcsó áron kaphatók. Minden zenemű-ujdonság mélyen leszállított áron, átjárt hangjegyek féláron adatnak el. Folyóiratok és divatlapok előfizetése. Képes levelező lapok nagyban és kicsinyben való árusítása. Névjegyek gyors és olcsó készítése. Művirág kellekek legelőnyösebb beszerzési forrása. Minden nyelvű használt könyvek, egész könyvtárak és átjárt kották méltányos áron való vásárlása.

Használt iskola könyveket

negyedáron vásárlók.

Ugyan-e cég ajánlja 30000 kötetes kölcsönkönyvtárát, melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Kölcsöndíj havi 60 kr.; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. A könyvek újak és tiszták. Jegyzék ingyen.

Contetti csomagja 3 kr.

Huzás már június 12-én és 13-án.
Főnyeremény 70,000 korona.

2971

VI. OSZTÁLY-SORSJÁTEK

II. osztályának huzása már

június hó 12. és 13-án.

!! 4000 nyeremény !!

477 ezer korona értékben.

1 nyeremény á	70,000 korona,
1 nyeremény á	25,000 korona,
1 nyeremény á	10,000 korona,
1 nyeremény á	5,000 korona,
2 nyeremény á	3,000 korona,
5 nyeremény á	2,000 korona,
8 nyeremény á	1,000 korona,
20 nyeremény á	500 korona, stb.

Ajánlok a II-ik osztályra szóló
vétél-sorsjegyeket,

melyek nálam nagy számválasztékban a következő eredeti áron kaphatók:

Egy 1/1 2. osztályu sorsjegy	32 kor. — fil.
Egy 1/2 2. osztályu sorsjegy	16 kor. — fil.
Egy 1/4 2. osztályu sorsjegy	8 kor. — fil.
Egy 1/8 2. osztályu sorsjegy	4 kor. — fil.

A második osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900-ik évi június hó 5-ke előtt
eszközleendő

Megújítási árak a második osztályra:

Egy 1/1 2. osztályu sorsjegy	20 kor. — fil.
Egy 1/2 2. osztályu sorsjegy	10 kor. — fil.
Egy 1/4 2. osztályu sorsjegy	5 kor. — fil.
Egy 1/8 2. osztályu sorsjegy	2 kor. 50 fil.

A hatodik osztály főnyereménye legkedvezőbb esetben:

1.000,000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Főnyeremény 70,000 korona.
Huzás már június 12-én és 13-án.

CSARNOK.

Lemondás.

Irta: Gallovich Jenő.

A homályba borult, levendula illatu tágas szalonban ült az asszony.

Nesztelenül mint a falra a vetődő holdsugár, ereszkedett lelkére a visszaemlékezés. Kigyuladt a sötétben egy szikra, a csendben végig reszketett szívéen egy hang a múltból.

Könyektől csillogó szemei előtt lassan bontakozott a boldog, a fényes, a tiszta múlt képe. Érezni vélte vérenek első legtisztább fellobbanását, lelkében a tüzet, amely boldogsággal, végét nem érő édes gyönyörökkel biztatva elvette egykoron eszét és bele dobta annak az embernek karjaiba, aki menyországgá változtatni ígérte előtte a földet.

Csodálatos szépségével édes boldogságot

árasztó napja volt mindig a sivar önző világból, a verőfényes, meleg, puha fészekbe hárterő urának. Mélyen odatemette magát a erős, széles mellére és pirba borult arcza leányos zavart hangon beszélt neki derűnyugalomról, meglegedésről s feledtette a ködös világot.

Egy májusi nap alkonyán vége szakad boldogságának. Még egészen jól emlékszik napra is, amelyen találkozott azzal az arannyalga haju leánnyal, aki akkoriban csodálatos erővel vonzotta körébe a férfiakat.

Az ezüstös porszemekkel beszórt Andrást uton hajtattott végig egy alkonyati estén. Előző nőve nézte a paloták hatalmas kupoláit, amelyek erős vöröses fényben tört meg a nap sugar. Gondolataiból egy ismerős kacagás vartarta fel. Kíváncsian fordult hátra a kocs heliotrop illatu vörös bársony ülésében.

Egy fényezett, sárga kerekű victorián, pástor kalapban, hófehér selyemben, édes illatu orgonavirággal mellén ült az aranyos haju Riza mellette pedig az ő férje.

Az asszony szédülni kezdett. Valami fárad borzongás futott végig tagjain. A csendes derűt, mosolygó arcza Riza kékes-szürke szeméiboldogságtól csillogtak és az a boldogság, amelyet egymásba mélyedt tekintetük árult el az nyomban egy uj, előtte eddig nem ismerő hangulatot ébresztett. Szomorú vigasztalhatlan, keserű hangját a jövőnek. — Leányos östénevel egyszerre megsejtette, hogy boldogságra eltűnt s hogy a jövőben nincs semmi biztosítéka.

Az asszony napról-napra reménykedett, de hasztalan; az a finoman szótt szál, amely a férje és a leány között támadt, erős elválasztathatatlanság kötetlékké erősödött.

Végzetlenül finom lelkében lassan-lassan tért hódított a bánat a fájdalom. A tiszta, verőfényes édes gyönyörökkel teli napok — nélkül az őszi reggeleken imbolygó szürke köd, a napsugár első szerelmes csókjával, nyomtalanul elvész, eltűntek örökre.

Egész éjjeleket töltött álmatlanul. — Igyekezett erőt venni a testét, agyát elsorvasztó lázas érzésen, de hasztalan.

Csendes nyári esteiken, a mikor a salonnagy ablakain beözönlött a hold sárgás fénye, az ideális asszonykán erőt vett a bankóda. Könybe borult szemekkel, roskadozó léptekkel járta be az üres szobákat, s amikor beért a vörösgömb lámpa által tompa fénynyel bevilágított hálószobájába, erőtlően vetette magát ágyára és sirt sokáig keservesen.

Az asszony falhoz támaszkodva, a butorokba kapaszkodva támolygott ki a pálmákkal, fehér bignoniákkal és nyiló margarétákkal körül rakott erkélyre.

Gyönyörű nyári éjszaka volt. A felhőtlen égboltozaton halványan ragyogtak a csillagok, hosszú széles vonalban húzódott rajta végig a tejút.

Az asszony szelid tekintettel meredt bele tágra nyitott szemeivel a csendes éjszakába. Lassan felmerültek lelkében mindazon érzések, amelyek életét megmérgezték s amelyek lelkéből kiölték a reményt s a hitet.

Csendesen sirni kezdett. Buzavirág kék szeméből könyvek peregték arczára s kínos, fájdalmas sóhaj szakadozott fel kebléből.

Arcaiban szilaj hullám csapott végig s valami nehéz, nyomasztó sötétség borította el agyát. Végzetlenül finom lelkében feltámadt a megnyugvás, a halál gondolata.

Néhány pillanatig még ott állt becsukott szemekkel az édes illatu fehér bignoniákkal, a vékony levelű margarétákkal körül rakott erkélyen, azután csendesen kilépett, az erkély szélére és levetette magát az utca kövezetére.

ROHITSCH SAUERBRUNN Gyógyfürdő.
Elsimert gyógyhely
gyógyászati és
vesebetekben,
csontbetegség,
opoldások és
gégégyulladás
máiban szem-
vedők számára.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság.
Déli vasútállomás: Pöitschach.
GYÖNYÖRÜ NYÁRI TARTOZKODÁSI HELY.

Apró regény.

Vágyam jön sokszor megkérdezni,
Gondol-e néha még reám?
... Vagy tán feledett régesrég;
Hisz annyi itt a szép leány!

Ha összejövünk kiint a korzón,
Láz futja át a lelkemet,
On rámnéz, aztán félrefordul
S én lehunyom a szememet.

Mi jut eszébe; sejtem, érzem,
Ne is tagadja, hasztalan!
Egyet dobban a szívünk ekkor,
Habár az ajkunk hangtalan.

Ont is kísértik fantómképpen,
Szerelmes multunk álmai;
Kettesben töltött édes esték
Homályos, néma árnyai.

Eszébe jutok, hogyne jutnék!
S amint mellettem elmegyen,
Bár közönyös és hideg arcza,
Még is rám gondol szüntelen!

Szeretjük egymást, ma is; érzem.
S bármit is tennénk, hasztalan,
De azért ismét tovább megyünk,
Csüggedő szívvel, hangtalan!...

Unger Ila.

A ballada folytatása.

Irtá: Sas Ede.

I.

A ballada.

Dionizoszhoz, Szirakuza városának zsarnok urához odalopódzott Damon, gyilkos törrel a kényese redői között. A merénylő szándékát azonban észrevették; őt magát letartóztatták s a kihallgatás alkalmával az ifjú beismerte, hogy meg akarta szabadítani a zsarnoktól a várost. A király statáriális uton nyomban kereszthalálra ítélte a fantasztikus fiatalembert, aki csak három napi haladékot kért, míg a nővére esküvőjére hazamegy. Dionizosz hajlandó volt a kérését teljesíteni; de csak egy feltétel alatt: ha kezesül hagyja a legjobb barátját, a kit a király keresztre feszíttethet, ha a tettes jobbnak látná vissza nem térni a menyegzőről. Damon erre a csekély baráti szolgálatra Fintiaszt szólította fel. S ime: a jóbarát vállalkozott erre a szivességre. És valóban koczkán is forgott az élete a jóbarátság mián, mert Damont mindenféle sajnós körülmény gátolta a hazatérésben. A vizsabayozás akkor is oly hanyag volt, mint most; miért is egy kis heves záporosótól megáradt utjában a folyó, elragadta a hidat s az utas alig tudott a rohanó áron átuszni. A közbiztonsági állapotokat sem a legszebb világításba helyezi, hogy az erdőben három haramia támadta meg, a kiktől csak nehéz küzdelem árán szabadulhatott meg. Épen az utolsó pillanatban érkezett a kivégzés helyére. Jóbarátja már ott állott a kereszt alatt — emelt fővel, bizalommal a baráti erényben. S Damon keresztülfurakodott a tömegben, lelkendezve kiáltott a hóhérra, hogy őt szegezze a keresztfára... És a zordon zsarnok szívét meghattotta a szeretet és a hűség ez érzékeny példája, olyannyira, hogy csak arra kérte őket:

Ó harmadikul vegyetek be
Magasztos, szent frigyetekbe.

... Azonban önök talán ismerik is ezt a történetet, melyet elég hangulatos, ügyes versekben írt meg Schiller Frigyes, amikor bizonyára ugyancsak tele volt rothadt almával az asztalfiókja. Mert a Harang poétájáról följegyezte az irodalomtörténet, hogy akkor szállotta meg a legédesebb ihlet, ha rothadt alma illata lengte körül... Hanem hát igazán kár, hogy a nagy Schiller a keresztrefeszítés epizódjánál szegre akasztotta lantját. Pedig hát a két jóbarát életének további folytatása is fölöttébb érdekes, a mint én azt az oknyomozó történelem szövegnekével az ó-kor homályából földeríttem. A

tisztelt közönséget tehát kérem, hogy ha mély megindulással hallgatta Schiller lantjáról Damon és Fintiasz balladáját, olvassa el, habár megindulás nélkül is, az én igénytelen tollamból a ballada folytatását... A mi, ha nem lesz olyan sikerült, mint a Schiller műve: magam részéről hajlandó vagyok szerényen annak betudni, hogy nincsen rothadt alma az asztalfiókomban...

II.

A ballada folytatása.

... A tenger felől hűvös esti szél áradt Szirakuza városára; a bucsuzó nap utolsó sugara ott ragyogott a keresztfa ormán, mely kérdőjel gyanánt magaslott a város főterén, bámulva kérdezvén: hol maradt az én áldozatom? A nép mormogva oszlott szét az elmaradt kivégzés helyéről, szidva a zsarnok lágy szívét, mely őket az érdekes látnivalótól megfosztotta. Mondhatjuk, hogy Dionizosz uralkodása a legvadabb kegyetlenkedése közben sem ingott meg annyira, mint ebben az órában... A két jóbarát, Damon és Fintiasz, mellékutczákon osontak el, méltán szepegvén, hogy a haragvó nép meg fogja őket lincselni, a miért kegyelmet kaptak a tirannustól. A veszedelem elől egy kised, barátságos bormérőbe huzódtak tehát, hol is Szamosz borával töltvén kehelyt: szent esküvésekkel pecsételték meg újra a barátságukat.

— Én csak azért haragszom rád, ó Damon, mondotta Fintiasz, hogy nem engedted éretted meghalnom a barátság dicső vértanuja gyanánt.

— És ha már téged az Orkuszka küldtek volna a pribékek: én is követtelek volna! — viszonzá Damon. Mert nélküled annyi becse sincs előttem az életnek, mint egy félretaposott koturnusznak!

A fenkölt beszélgetés során azután Fintiasz gyöngéden tudakozódott, hogyan mulatott Damon a nővére esküvőjén s meg ki az a szerencsés halandó, aki egy ilyen derék fiu nőtestvérét Himen oltára elé vezetheti? A mire elmondá Damon, hogy nővére, a csinos Klölia, igen előnyös házasságot kötött: nőül vette egy kalmár, a ki Föniciából jött és szülőföldje drága holmijaival ugyancsak busásan jövedelmező kereskedést folytat...

Ez az ujság érdekes eszmét sugalt a találékony Fintiasznak:

— Hallod-e, ó Damon, nekem ez szeget üt a fejembe. A barátság igen szép dolog, de bizonyos, hogy abból meg nem élünk: egyébként pedig igen sanyaru viszonyok között hagytak bennünket apáink. Hát nem tudnánk-e mi a barátságunkból több hasznot huzni?

— Hogy érted ezt, ó Fintiasz?

— Ugy, hogy közösen nyitnánk Szirakuza főutcáján egy üzletet. Te hajóra szállnál Fönícia partjai felé, hoznád a gyönyörű szöveteiket, a virágos szőnyeket, Szidon és Babylon csodáit; én pedig azalatt árulnám a boltban a mindenféle portékát. Majd meg én biznám magamat a hullámokra és te maradjál itthon, Szirakuza szép asszonyai számára a valódi föníciai biborkelmét mérni...

Damon ez eszme hallatára csaknem könyezve borult a barátja nyakába, s nyomban elhatározták, hogy benső barátságukat a legidillikusabb üzleti szövetséggé alakítják át. Mondanunk sem kell, hogy e szövetség öröme ugra számos serleget tölteték Szamosz és Falernum borával; s koszorús fővel fuvalás ifjak kísérték haza a jóbarátokat, a kik immáron a Dioszkuroszokon kívül Merkuruszban is testvérek levének.

És Szirakuza főutcáján nemsokára új üzleti czégtábla aranyos betűi vonták magukra a járókelők figyelmét:

Damon és Fintiasz
áruháza
a Dioszkurokhoz.

Az előkelő közönség, a fényűző hölgyek csak úgy tódultak az üzletbe, mert kaphatók vala ott minden, a mi szépet és drágát az élelmes föníciaiak a világ minden tájáról összehordtak, vagy maguk készítettek, azzal az ügyességgel, melyet halhatatlan verseiben Homerosz is megdicsért. Ott csillogtak a pompás szövetek, melyek a dus Babilon városában készültek, a tarka-barka szőnyegek, melyekbe Ninive leányai

szótték bele hazájuk minden fényét és virágzását; ott vesztegette meg a hölgyek szemét és szívét a biborkelme, melynek festését a föníciaiak találták föl, a kik e czélra Gythera sziget mellett halászták a biborkagylót a tenger fenekéről. S össze volt hordva a boltba az illatos tömjén, mirha és egyéb illat- és fűszerek, melyekért a karavánok Kelet-India belsejében jártak. S dus választék vala ott arany és ezüst serlegekben, gyűrűkben, karperecekben és egyéb ékszerekben, melyek készítésében Szidon és Tirusz népei oly híresek valának a klasszikus kor népei előtt...

A Dioszkurokhoz címzett áruház nagy-szerűen fölvirágzott; elannyira, hogy csakhamar segédek is alkalmaztak. Egy ilyen segéd azután meglepő fordulatot hozott a vállalat történetébe. Egy gonoszlelkű segéd ugyanis, a kit elcsaptak, mert ellopott egy egész paplanra való biborkelmét, névtelen levelet írt Damonnak, irván benne a következőket:

— Te elcsaptál engem egy darab rongyért; holott a te drágalátos üzlettársad állandóan csufosan becsap. Mialatt te a tengeren hanykódsz; ő mindent drágábban ad el, mint a hogy a főkönyvbe beírja.

Hasonlóképpen levelet írt az ármányos szikofant Fintiasznak is, bevádolván előtte kenyerespajtását, hogy potomáron vesz mindent a szidoni és szinopei vásáron s azután otthon szidja a gaz föníciai kalmárokat, hogy lenyuzzák a becsületes kereskedő bőrét.

S azt hiszi a barátságos olvasó, hogy a két testi-lelki jóbarát annyi ideig sem kételkedett egymás becsületeségében, a meddig Zeus szög-barna szemöldökeivel egyet hunyorít? Talán megmutatták egymásnak a levelet s kinevették az ármányt, melynek nem sikerült barátságuk tiszta nektárját megmérgezni? Sőt ellenkezőleg! Ezután ugyancsak sanda szemmel vigyáztak egymásnak a körmére. A néma gyanakodásból később hangos szemrehányás lön s nemsokára örökös lett a Dioszkurok között a pörpatvar. Elannyira, hogy este zárlat után — a mi szintén nem a legidillikusabb hangulatban történt meg — Fintiasz kijelentette:

— Pozeidon szigonyára mondom, hogy egy pillanatig sem maradok tovább az üzlettársad. — Önálló üzletet nyitok, aztán boldoguljon ki ki a maga szakállára, a hogy tud!

Damon arcza olyan lett e fenyegetésre, mint a gyapot, melyet még nem áztattak be a biborkagyló levébe a föníciaiak. Mindazáltal azt hitte, hogy barátja kialszssa a haragját s nem váltja be kegyetlen fenyegetését. De hiába reménykedett, hogy üzleti versenytárs nélkül marad. Mert a konok Fintiasz éppen vele szemben bérelt ki egy üzlethelyiséget, amelyből kistárgerozta a régi gazdáját, csakhogy egykori kenyeres pajtását annál jobban bosszanthassa. S a régi bolttal szemben gunyosan ragyogott az új üzlet czégtáblája:

Fintiasz áruháza
a „vidám föníciai“-hoz
! Dus választék! ! Mérsékelt árak!

E pillanattól fogva megkezdődött az ádáz háboruszkodás a két hajdani elválhatatlan jó barát között. Mind a kettő minden furfanggal arra törekedett, hogy a másiktól a vevőit elhódíthassa. Elhíresztelték egymásról, hogy hamis mértékkel mér, hogy silány portékával csapja be a vevőit. Sőt Damon egy napon a következő hirdetést vésette az agora, a főtér oszlopaiba, amely módon akkoriban a hirdetéseket nyilvánosságra hozni szokták:

Óvás!

Tudomásomra jutott, hogy egy üzleti versenytársam mindenféle hitvány, uraságoztól levetett zsbárut valódi föníciai áru ugyanánt ajánl a nagyérdemű közönségnek. Ezuttal kijelentem, hogy a valódi hamisítatlan föníciai portékák egyedül az én áruházamban kaphatók. Minden egyéb csak értéktelen utánzat és a közönség megtévesztésére szolgáló szélhámoság.

Minél számosabb látogatásért esd
Damon,
a föníciai áruk kizárólagos
raktárosa.

Az óvás nem tévesztette el hatását a publikumra, mely már a klasszikus virtusok korában is hajlandó volt mindig rosszat tételezni föl, különösen a kereskedőről. Damon üzlete zsufolva volt vásárlóktól; míg a lefőzött Fintiasz árván, elkeseredetten járkált babiloni szövelei és elefántcsont-csecsebecségi közepete... Ujjongó kárörömmel zárta be az nap este a ravasz Damon a boltját s boldogan siesett a bormérő felé, hogy a diadal öröme immáron egyedül hajtson föl egy pár serleget Szamosz borával tele. Győzelmi mámorában észre se vette, hogy az est homályában egy sötét alak lopózik utána, vést jóslóan, mint a bűnös nyomába siető Erinniszek.

Egy sikátorban utólérte Fintiasz egykori testi-lelki jóbarátját s bosszút lihegve támadt reá:

— Hát te tönkre akarod tenni az én üzletem hitelét, te szatócs? Hát szabad ilyen eszközökkel dolgozni tisztességes kereskedőnek?

Damont elfutotta a méreg.

— Te mersz engem tisztességtelen versenyyel vádolni? Te szélhámos, te...

Tovább nem folytathatta a replikát. Fintiasz kezében megsuhant egy hatalmas füttyökös és füttyölve csapott le a versenytárs nyaka közé. Damon fájdalmas és dühös kiáltásba tört ki s rávetette magát megtámadojára. Az ádáz zajra egyszerre megnépesült az elhagyatott utca. Az emberek szétválasztották a küzdő feleket; nagy sokára valahonnan egy poroszló is került, a ki elvezette a csendháborítokat a király elé, a hol nemrégiben a legjobb barátság magasztos, szent frigyében állottak vala...

III.

A ballada befejezése.

Összecsapta persze kezeit a király, mikor a vádlottakat elé vezették.

— Hogyan? — kiáltott föl. — Ti vagytok? Damon és Fintiasz? Az elváhatatlanok? Kasztor és Pollux egyenes utódai? A kik most egymás életére törtök?

A két pirongatott férfiú lesütötte a szemét.

— Fintiasz az oka, — mondta Damon. — Ő akarta elcsalni a vevőimet.

— Damon a hibás, — szölt Fintiasz. Tönkre akarta tenni az üzletemet.

A király szomorúan bólingatott. Láta, hogy mi a barátság? Két jóbarát hajlandó egymásért meghalni, de nem hajlandó az üzleti nyereségét föláldozni. És sóhajtván mondá:

— Csak azt sajnálom, hogy keresztre nem feszítettek benneteket azon a szép napon... Akkor mind a ketten a barátság ragyogó példaképei voltatok... Most ellenségekké tett és mindkettőtököt bemocskolt az élet...

És sulyos büntetést szabott reájuk: becsukának pedig megparancsolta, hogy csak a keresztre feszítésig írják meg Damon és Fintiasz meséjét. De én a történelem szövevényével még is földeztetem és megirtam, ime, Schiller helyett is a ballada folytatását...

Szépülés.

Irta: Kozma Andor.

Azzal a kedves pajtásommal, a kivel egykor legtöbbet viglegénykedtem, most már vajmi ritkán kerülök össze. Nem mintha a barátságunk hidegedett volna el. Csak az utjaink váltak szét. Eppen azért nem igen barátkozhatunk, mert nagyon is értjük egymást. Titkon tartunk tőle, hogy régi barátai szeretetünk fölébe kerekedhetnek új kötelességeinknek. Hogy nagyon is ki találának rugni a hámból, ha megint igazában összeszoknánk.

Nagynéha mégis találkozunk. Pusztán véletlenségből az utcán botlunk egymásba.

— Hogy vagy, édes öregem?

— Köszönöm, rosszul. Hát te?

— Még mindig nincs pénzed?

— Nincs. És neked?

— Sohasem is lesz. S ez a lekisebb bajom.

— Hát sok a gondod?

— De mennyi!

— Vigasztalódjál. Én is csak úgy vagyok.

Az efféle bevezetés után összekapaszkodunk, mint régen s röjjük egy darabig kettes-

ben az utcákat. Szinte fölpezsdül megint a vérünk, mintha még mindig könnyelmű, vig legények volnánk. A lépésünk is mindjárt rugalmasabb.

— Teringettét! Nézd csak, micsoda szép asszony.

— Az a barna? ... Ejnye, csakugyan, de kívánatos! És amott az a szőke leány. Jaj! ...

— Igazán. De nézd, nézd ez a termet! Milyen vonalak, milyen csipő! S ott megint egy.

— Meg lehetne bolondulni, annyi szépség nyüzsög mostanában ezeken a budapesti utcákon.

— Örülök, hogy te is úgy látod. Mert már aggódtam, hogy csak az én hanyatlásomra vall, ha ujabban lépten-nyomon rengeteg sok Vénuszt meg Junót fedezek fel.

— Hidd el, magamnak szintén megvan ez az aggodalmam. En is sokszor megakadok rajta, miért van ma sokkal több szép nő, mint a mennyi a mi időnkben volt?

— Én úgy magyarázom, hogy a mióta már egyáltalán nem nekünk virulnak a virágok, azóta telhetetlenebbül gyönyörködünk bennük.

— Ugyan már? Hát a mi időnkben nekünk virultak?

— No persze, csak hogy akkor mi csacsik voltunk, bevettük magunkat könyveink közé, meg kávéházainkba s bámultuk a nagy firkálók, meg a magunk esztét, a helyett, hogy a szép nők után szaladgáltunk volna.

— Mondasz valamit. A leghitványabb kis szerelmi szerencse is teljesen kielégített bennünket.

— Igen, mert még volt.

— És mert ifjúságunk hatalmas élvezetet talált a leghitványabban is.

— Lusta kölykök voltunk. Mert a kezünk ügyébe esett akár mennyi pipacs, ki nem nyújtózkodtunk volna egy-egy rózsáért.

— Ne itélj magunk felett túlszigorúan. Nemcsak lusták voltunk, hanem gyermekesek is, csak romlatlanok. Emlékezzél rá, hogy te egész komolyan istennőnek tartottad a Róza szobalányotokat.

— Te pedig esküdtél rá, hogy az a két kis piszkos divatrusleány, a ki együtt lakott s türelmesen megosztozott rajtad, a világ két legszebb s legszerelmesebb hölgye.

— Ugy van. S miután, a kik a mieink voltak, azokat a mi szemünkben senki más nem mulhatta felül, hát nem igen vágyakoztunk másokra.

— Sőt ostoba gyerek-dölyffel siklott el szemünk a többi temérdek sokkal különb szépségen. Pedig látod: mennyi van, de mennyi! ...

— Helyes, öregem. Vanni — van. Hiszem, hogy volt is. Több volt mindenestre, mint a mennyit mi észrevettünk. De arra mégis letezem a hitet, hogy a mi időnkben annyi még sem volt, mint a mennyi ma van.

— Ezt már én is sokszor elgondoltam, de mindig lehurrogattam magamban e gondolatot. Most azonban, mivel te is mondd, kezdek benne bizni, hogy nem egészen tévedés.

— Lehetetlen, hogy az legyen. Sohasem voltam egészen vak bolond s nem képzelem, hogy csak most, későn, nyílt volna fel a szemem. Valósággal úgy van az: a budapesti nőállomány az utolsó tizenöt esztendő alatt óriásiat szépült.

— Kérlek, te mindig logikus fejű ember voltál. fejtsd hát ki komoly okaidat, melyek folytán bebizonyított igazságnak tudhatom azt, a mit eddig csak a magam tévedésének tartottam. Igen megnyugtatsz, ha átláthatom, hogy csakugyan igazunk van.

— Halld tehát! Pillants körül e városban ma s gondoldj arra, mi volt ez a mi időnkben. Ugy-e, a mai legszebb utak, utcák, terek, paloták mind egészen új dolgok? Mi még, ha éjjeli korhelykedésünket hajnalban egy városligeti kirándulással koronáztuk meg, az Andrassy-uton jobbra palánkat és rozoga alházak közt vonultunk kurjongatva végig. A nagy körútból még nem volt egyéb az oktagon négy egyforma unalmas bérháznál. Ezeken túl már aljas kisvárosi zezugokba keveredtünk, mikor neki vágunk, hogy leghamarosabban jussunk el a kerepesi-utra.

Emlékezem rá. Egy szürke hideg őszi reggelen volt. A kerepesi-úti nyomorult földszintes fegyházba igyekeztünk akkor, hogy riportot

szerezzünk valami akasztásról melyet ott még a boldogult Kozarek mester végzett akkoriban.

— S emlékezel a mi régi kávéházainkra, korcsmainkra? Emlékezel a kereskedésekre s azok kirakataira? Emlékezel a világitásra, a köveztelre s emlékezel különösen a szabószámlákra?

— Ah igen, minden oly kicsinyes, oly szerény szegényes volt manapsághoz képest?

— Nos hát, megérkeztünk a szép nőkhöz. A mi időnkben Budapest még egy vidékies rohoda kisváros volt. Ma már kezd egy fényűző, pompás nagy nagyváros lenni.

— Értelek. Lásd is több van ma kétszáz-ezer emberrel, tehát a több közt több a szép nő is.

— Nemcsak; hanem azok is szebbek ma itt, a kik akkor még csunyábbak voltak.

— Nono, hisz az akkori szépek azóta velünk együtt legkevesebb tizenöt esztendőt öregedtek.

— Mindegy, mégis szépültek. Ahol ni! Ott hozza rá a bizonyosságot a véletlenség.

— Hol?

— A sarkon. Most fordul be...

— Az a csókolni való gömbölyded uri asszonyka?

— No persze, hiszen ez a Tinike! De csakugyan, bámulatosan megszépült. Milyen csupa kéz-láb, ügyetlen, sápkoros kisasszonyka volt a mi időnkben! Semmibe se vettük. Sose hittem volna, hogy ilyen takaros, tüzes, izgató szép asszony váljék belőle. Pedig ez idő szerint semmiesetre sem lehet már kevesebb harminczöt esztendősnél. Csodálatos!

— Ne hidd, hogy csupán a természetes fejlődés csodája az egész. Vonuljunk egy kissé mögéje. Hadd menjen el előttünk. Köszöntsük hódolattaljesen...

— Hallod ez a visszabiczczentés a fejével igazán remek volt.

— Ugy-e bár? Látod, így csak nagyvárosi asszony tud visszaköszönni. S most figyelj meg, mily ingerlő kaczársággal s mégis mily diszkrétül viszi a szoknyája uszályát — noha az nincs is. Ez a nagyváros, barátom csak is a nagyváros!

— És nézd a bokáját, a cipellőjét. Az ember szeretne beleharapni, olyan kecses.

— Holott emlékezhetel, hogy még a mi időnkben Tinike esetén lábát méltán leszóltuk. Hanem persze akkor hatforintos cipőt viselt, most pedig legkevesebb tizennyolcz forinttal fizeti párját. És most belvárosi szabóval dolgoztat, míg a mi időnkben egy pesti varrónővel is beírta.

— Valóban, pajtás, kezdem látni, hogy ebben a városban csak mi hanyatlunk, míg minden egyéb emelkedik. Csak azt nem tudom: nem halt-e már éhen az a bizonyos ujpesti varrónő? Mert ma már, a merre nézek, mindenütt csak szabóremekeket látok.

— Ej, öregem, ne aggódjál az ujpesti varrónő miatt. Az is dolgozik még, sőt többet, mint a mi időnkben, de már sokkal szebben. Hiszen te tudod, hogy mi az a minikri?

— Hogyne. Az utazó-tehetségen alapuló hasonulás a környezethez.

— Jól mondad. Tehát itt minden kezd hasonlítani magához a fejlődő, kibontakozó, szépülő nagyvárosához. Azért öltik szemünkbe a nők csodálatos szépülése. De épp így szépülnek a férfiak is, csak hogy ezt mi nem vesszük észre, mert nem törődünk a magunk nemével. Ma magunk is többször beretválkozunk s gondosabban öltözünk manapság, mint a mi időnkben. És nézd meg a mai gyermekeket. Csupa kényes, cifra, szépséges kis angyal. Azokat a mi időnkbeli szurtos kis apróságokat ma már alig látod az utcákon, a kik az idősebb testvéreik leviselt, rájuk nem illő ruhában, bozontosan szaladgáltak.

— Tehát szerinted az öltözés, tisztálkodás és a testi ápolás haladásában van az egész szembetűnő szépülés?

— Abban is! ... De ezzel természetszerűen a testnek, az arcnak, a kifejezésnek folytonos, fokozatos szépülése, szintén vele jár. Egy szép nagyvárosban általános, örökös a vágy, az akarat, hogy szebbek, hogy szépek legyünk. Ennek a szünetlen belső késztetésnek lassankint észrevehetővé vált a hatása. Nem akarunk arról beszélni: javulunk-e? De annyi bizonyos, hogy szépülünk.

— Bizonyos, hogy így van. A szépülés azonban nincs ingyen.

— De nincs ám! Sőt tényleg pénzbe kerül. A mi időnkben még három budapesti nőnek szabó-, cipész, fehérnemű- és illatszerezs számlája aligha tett ki annyit, a menyt most egyé.

— Es ki fizeti ki mindezt?

— Mi ketten már semmiesetre. Egyáltalán, azt hiszem, senki. A nagyvárosi élet nem is egyszerre való kifizetésekre, hanem örökös részletelésekre, és hitelműveletekre van alapítva. A tartozások és követelések összevisszaszövevénye, ez az egész új élet.

— S végül jön egy nagy tönk.

— Dehogy, csak egy-egy nagy konverzió. Barátom megértette bölcsességemet s e fellett málzva hallgatagabban róttuk tovább az aszfaltot. Szép utcák, szép házak, szép kirakatok, szép emberek, szép gyermekek és szép nők ragyogtak felénk mindenütt.

Szép világ, szép idő, — gondolok félig lelkesen, félig fanyarul — de már nem a mienk!

Judja Isten...

*Tudja Isten mi az, amit érzek,
Bódulás vagy örökös ígézet?*

*Tűnő fenynek sápadó sugára,
Vagy a vulkán izzó tengerárja;*

*Kicsi lepke félénk libbenése,
Vagy a sólyom szárnyas küzködése;*

*Enyhe felhők, vagy viharos részek?
Tudja Isten mi az, amit érzek.*

Molnár Jenő.

Karriér a deszkán.

Irt: Ady Endre.

Menjen férjhez kisasszony, míg el nem kaparintja előle egy élelmesebb lány a kajla fülű doktort.

Miként láthatja: egyáltalában nem huzódta félre az őszinte választól. Kérdezett és én más választ nem adhatok.

Először az jutott eszembe, hogy ez a maga kérdése a leányasszonyok régi naiv fogása.

Azért kér tanácsot, hogy megtegyek egy régóta várt vallomást. Hogy álljak maga elé, nemes páthosszal deklamálván: „senkié sem leszel, csak az enyém“!... Azután mindjárt vezekelttem ezért a határozottan szemtelen feltevésért.

Eszembe jutott, hogy maga okosabb lány, mint a többi. Nem nevelték agyon. Tehát okosan tud gondolkozni. Tizenhat éves korában már tudot választani Marlitt és Zola közt, természetesen ez utóbbi javára. Ismeri az életet s ha már férjet akar, nem engem választ...

Bocsánatát kérem tehát s eskü alatt valom, hogy a maga kérdése a legjobb hiszemű volt. Talán tulságosan felbecsült, de férjül csipni eszeágában sem volt. Ezzel az elégtétellel tartóztam kegyednek: egy pillanatra meggyanusított okos lány...

Beszélgettem egyszer magával. A maga barátnőiről diskuráltunk, kikről egyforma keveset tartottunk s tartunk talán ma is. Nihilista hangulatban leledzettem akkor s a beszélgetés közben azt találtam mondani, hogy egy olyan lánynak, mint maga, legrosszabb pálya az asszonyi pálya.

En — mint jól tudja — a házasságot is olyanféle életpályának tekintem, mint például a telefonos-kisasszonyságot.

Bevallom azonban, hogy akkor csalódtam. Azóta sokat tanultam, sokat hültem s ma már képes volnék magam is — házasság közvetítő irodát nyitni. Igen, kisasszony, a házasság igen gyönyörű intézmény — a maguk számára. Asszonyon találhatta ki, mert az asszonyok életét biztosítja. Olyanféle, mint az igérvény-sorsjegy. Ha nem is nyer vele az ember, de a befizetett forintokat okvetlenül visszakapja.

Menjen hát férjhez, kisasszony. Fogja szaván a kajla fülű doktort...

A másik kérdésére is megadom azért a választ. Hallja tehát.

Tegnap érkeztem haza egy szomorú temetésről. Eltemettünk egy bizonyos szép asszonyt. Elevenen temettük el. Most mult harmincz éves, szép, fiatal és lángtehetségű. Ha végig énekelné Amerikát, egy hajónyi dollárral térne vissza.

Talán milliomos férjet is foghatna, mert egy mosolya százezret megér. Kérem, ne higgye hogy szerelmes vagyok bele!... Elmondták ezt már róla ezer nyomtatott sorban is. Szegény halottunk primadonna volt ugyanis...

Mondom: ott voltam a temetésén. Sok koszorut kapott. Két babér is volt közte. Ennek majd hasznát is veheti a hétköznapi levesben. A színházban nagy közönség volt. Vasfüggöny elé szólították számtalanszor. Felvonás közben pedig érzékeny könyvek közt bucsuztak tőle a kollégák. Mondanom se kell, hogy ezekhez a könyvekhez képest a nilusi krokodilok könyei a legmélyebb fájdalom gyöngyei valósággal...

Ez az asszony sokban hasonlít magához. Az ő vágyait sem elégitette ki a fakanál és a gyermekszoptatás. Rossz nevelést kapott, — mondanák kis fehér barátnői, akik ezt magáról is sokszor elmondhatják, mikor művészi ábrándjairól beszél nekik.

Ergo: szinpadra lépett. Fiatal volt, szép volt s mellékesen hatalmas tehetség. Két évig nem győzte a virágokat hazahordatni. Egyszer aztán megváltozott minden. Az én szép primadonnám férjhez ment egy kis ujságíróhoz, kinek öt forintot huztak le a fizetéséből minden verséért, mely a lapban az ideálhoz czimzetten megjelent.

Ez a házasság elvágta a szépen indult karriért. Férjje irrt ugyan husz soros reklámhíreket a kis feleségről, de a direktor már a következő virágvasárnapkor leszállította a fizetését.

Ez lett volna a legkisebb baj. A nagyobb az volt, hogy az asszonykának rögeszméi voltak. Többek között, hogy az asszonynak nem szabad megcsalni a férjét. Ezzel a kis bogarával vándorolt hét éven keresztül direktortól direktorhoz. A mese vége az a kis temetés, amit a minap rendeztünk a számára.

Ez az én válaszom egyik fele. Most hallja a másikat is.

Volt nekem egy kis kórta lány barátnőm Igen csinos, virgoncz szőkeség. Nem akarom magát zavarba hozni, de az én kis barátnőm határozottan liberalis elvek szerint élt. A férfiaknak egy véleményük van róla: megennivaló. Maga nem is gondolja, micsoda dicséret ez egy hivatása magaslátán álló kórta-lánynak. Ha még hozzáteszem, hogy a kicsikének igen-igen hamis hangja volt, remélem, természetesnek fogja vélni, hogy félév óta egy fővárosi színháznak nagy fizetést huzó tagja, körülrajongott szépe...

Mondják hogy e rövid idő alatt csinos kis summát gyűjtött, számozatlan fiakkereken jár a színházba s gyűlöli minden nőkollégája. Ez az utóbbi körülmény legtöbbit bizonyít...

Mikor az én szép halottamnak az a bizonyos temetése volt, figyelemmel kísértem a lapokat, három sorban bucsuztatták a szegény kis asszonykát. A szinpadról lelépő vidéki primadonnáról irtak, kinek egykor volt nem egy sikere. Ellenben ugyanazok a lapok hasábos himnuszokat zengtek a jövő Pálmai Ilkájának egy óriási sikeréről... Ezt a czimet kapta legujabban az én volt kórta-kisasszony barátnőm...

... Ez a válaszom, kisasszony, a maga második kérdésére.

Gondolkozzék egy kicsit a dolog felett. Jól ismerem magát, ha azt hiszem, hogy teljesen megértett.

Arról nem beszélek, melyik volt okosabb: Nebántsvirág asszony, vagy a kis gömbölyű szőkeség?... Problematikus valami az egész s a megfejtés is haszontalanság lenne.

Maradjunk a rideg körülmények közt. Számoljunk le magunkkal. Tarthatják magát akár milyen rosszul nevelt lánynak kedves kis barátnői, én esküszöm, hogy maga nem a kis kórta példáját követné. Olyan maga istudniilik, mint legtöbbit vagyunk manapság: beleoltott gyengéi vannak. Becsületes maradna, ha mindjárt elfogultságból is s magának a színház

nem klondykéi aranymező, hanem kálvária volna. Ilyen a mi rossz nevelésünk...

Menjen férjhez, kisasszony, míg el nem kaparintja előle egy élelmesebb leány a kajla fülű doktort...

Sok-sok tapasztalat után új hitvallást teszek magának. Higgye el kérem, hogy ma még olyan okos lánynak is, mint maga, legjobb pályája — a feleségi pályája!

Végrendelet.

*Boldog fiu, ki még teli tuddóval
Kutatsz, böngészél könyvet könyv után,
Ki vig tavasszal és gondterhes őszszel
Az emberszívnek titkait csupán
Poétanép hivalkodásra gyártott
Meséiből véled kibontani:
Hallgass reám, ki atyánkért atyád volt,
Hallgass reám, kit isten meg nem áldott,
Hallgass reám s hagyj békén porlani.*

*Hiszem, hogy mélyen megdöbbenve állasz
Koporsómnál, vizsgálva a sebet,
Melynek nyomán foszlánynya hull az álarcc,
Melyet bátyád csak értted ölthetett, —
S hogy halni, fegyvert önmagam ragadtam,
Azért könnyüdet oszlassa az,
Hogy most már nem vagy zsenge, öntudatlan
S mig csak rügyeztél, épp azért hazudtam,
Hogy rád soká ragyogjon a tavasz!*

*Élőhalottnak lenni évrül-évre,
Rugást rugásra tűrni már elég!
Agyam sötétül, szív, ideg kiégve
És egyre jobban süpped a kerék.
Már berzenkedni látom büszkeséged,
Megosztanád keresztet terheit,
De roncsszivem miért lankasztna téged,
Erdő megönni, utadból kitérek...
Ne vidd te harczba bátyád elveit!*

*S hogy elkerülhesd bizton azt a mesgyét,
Mely engem ily rutul bevezetett,
Szentelj bátyádnak egy-két téli estét
S forgasd buzgón e néhány éneket.
Emlékeiddel mindezt összevetve,
Romlásomon meg fogs nyugodni majd,
Leszürten öltik a salak szemedbe,
Nem rettent, bénit a mások keserve
S ravaszsággal kijátszod mind a bajt!*

*Azért, ha látsz akármilyen jót, szivednek,
Ha még úgy ver, parancsolj hallgatást;
Ma már elvtársban is csak konztra lesnek
S elcsürve: lángolásod lázadás.
Légy rejtélyes, talányos, mert ha nem te
Zárod szivedre azt, kiért hevülsz,
Pánczélod által egyre ingerelve
Ók vallanak majd szint — egymásnak esve
S te a zavarból épen menekülsz*

*Ne kelj panaszra, mert ki bajt nem érez,
Meghallgat, ám ha nincs már rajt szemed,
Öntelt bolondnak hirdet és megéred,
Hogy gunyolód közt épp ő vezet;
De azt, ki véled csak azért borozgat,
Hogy ócsároljon, szidjon másokat,
Annak főképp ne higgy, az leggonoszabb,
Azt várja csak, hogy nyelvedet megoldjad
S szived tükrével ellenkézre ad.*

*Ó, mert marásból élnek az irigyek,
Azért előttük mélyen görnyedezz
S gyanutlanul, ha műhelyükbe visznek,
Hívén, hogy együgyü furkó lehetsz:
Vigyázz, hogy addig léphess a nyakukra,
Mig meg nem sejtik, hogy tudást takarsz,
Mert pártfogolni azt kell csak, mi dudva,
De támaszuk itt is csak mázra futja...
Megfojtanak, ha látják, hogy haladsz!*

*„Mindent érdekből“ — ez ma a vezérszó,
Használhat a legapróbb féreg is;
A kábóság, ha még oly vészbe sodró,
Te annak is gyorsan létrát kerits;
Nevethetsz rajta, ámde kaczagásod
Tetszésre légyen értelmezhető,
Fölfújtak ellen így forgatva ásód.
Mig rossz lelküknek mély siriát megásod,
Te általuk táplálva törj elő!*

S ha fenn léssz már a polczon, melyre érdem
S tehetséged nem vittek vón' soha,
Ne bántson érte furdalás, szemérem,
Hogy lenn mit zug sok éhes marmota:
Dobd nékik konzul azt a ritka tételt,
Hogy „a tudást elnyomni nem lehet” —
S eszedbe jusson, hogyha nem te tézed,
Ugy általuk te éred ezt a véget,
Mig így neked csókolnak majd kezet.

Nem azért vértett Krisztus a keresztfán,
Hogy megfogadjuk legszentebb tanát:
Kedvesb minékünk most is még a sátán,
Pokolba hát, jámbor „felebarát!”
Ha fenn léssz már, akkor fetrengni kell csak
Az élveken s ha vádlód támad is,
Betönni száját készen áll az abrak
Uszályhordóid mindent eltakarnak
S kitüntetik, hogy vádlód mind hamis!

Ó, nincs ennél dicsőbb nép, majd belátod,
Midőn rózsákkal ültetnek körül,
Melyeknél szebbet nem teremhet álmod
S kínálgatnak belőlük emberül:
A főkisértés ez lesz életedben,
Mert áruknak lelkük van — vigyázz! —
Póru! ne jársz a czélnál épp ez egyben,
Hasonlók ők igényben, hitben, elvben
Az ajkon méz, a szívben ámitás!

Az én szemem porból nézett föl „egyre”,
De bódítón hajlott a lány felém
S ha titkon voltunk, azt susogta egyre,
Hogy megváltozta én vagyok, csak én!
Az ő körének ifjúsága méreg,
A sorvadást szívében érzi már,
Ne csüggedjek hát, mig hozzá fölérlek —
És esküdt: „te mondhatasz csak tiédnek”
És esküdt, hogy türve, bizva vár!

Jóval hát munka! Lázasan, serényen
Egygyé tevém a nappal és az éjt . . .
Balsejtelem vadul kergette vérem
Betönni ezt az örült szenvedélyt . . .
Hiába! Egy hó . . . s más keblén pihent meg
Az álmodott, szentnek tartott leány,
Az esküdt, a büszke szó: „szeretlek”
Ebresztgetője lett egy ősnemesnek
Es ez kutyákkal támadott reám.

Mert két piszkot nem tür az ősi fegyver
S ha rozsdá mar már multat és nevet,
Hitvest bizony nem szerzünk ócska szerrel,
Az asszonyt tüvel is megölheted!
Nem is maradt el haszna e nagy elvnek,
A hősi párbaj meghozá a bért:
Nálam nem kelt ki magja a sikernek,
Mig ott már őszszel pompával temettek
Egy „uj asszonyt” — s toroztak pénzéért.

Elég, Elég! Fiu töröld le könnyed . . .
Zárjátok a koporsófüdölet!
Ily mult után csaló, ki még felörvend,
De én esküt nem szegtem s nem szegek!
Ott lenn meglátom újra őt, ne késsünk!
Ezer göröngyöt dobjatok fölém . . .
Közös mentés, hogy „ugy is egyszer élünk” —
En most kezdem . . . hát béke, béke vélünk . . .
Ne sirj ócsém! boldoggá lettem én!

Fenyősi Mór.

Egy év alatt.

Irta: Gazdy Aranka.

Szomoru história biz ez és még szomorubb,
hogy igaz, megtörtént dolog.

Iskolatársnóm volt a leány. Mi csak így
hivtuk: a szép Irén. Legszebb volt mindnyá-
junk között. Korán kifejlett, gyönyörű, magas,
szőke nő, azzal a bizonyos átható kék szemmel,
a melynek tulajdonosáról a babonás emberek
azt mondják, hogy az ördöggel cimborál. Meg-
ver mindenkit a szemével, a ki csak a köze-
lébe jut. Jó leány volt; szerettük. Vidám meg-
nyerő modorával lebilincsel mindnyájunkat.

Az iskolából kikerülve, egy mulatságon ta-
lálkoztam vele ismét. Ő már akkor a bálók
ünnepelt királynője volt. Szinte természetesnek
találtam azt a hódolatot, a melylyel az udvarlók
serege körülvette. Ugy uralkodott felettük, mint
egy kis király az alattvalóin. Nem tüntetett ki
senkit s ez még jobban fokozta az iránta táp-
lált hódolatot.

Vig fiuk voltak mind a körében. Csak egy
vált ki közülök. Az az egy is elmaradhatatlan
volt az Irén társaságából; de alig lehetett a
szavát hallani. Csak nézte-nézte órák hosszat a
leányt, s olyankor az áttetsző sárgás-barna ar-
czon kigyult egy piros folt s a melankólikus
szem is felragyogott.

Neményi Janinak hívták az ifjút. Huszon-
hat éve daczára már igen előkelő állást fog-
lalt el. Irén sokat foglalkozott ezzel az árny-
nyal, a mely nyomában járt mindig. Ezuttal is
megkérdezte:

— Édes Neményi, miért olyan szótlan maga
mindig?

— Boldog volnék, ha megfelelhetnék erre!
— mondotta az ifju.

— És miért nem felelhet? — volt az Irén
gyors válasza. Izgatta a szótlan ifjunak tisz-
teletteljes magaviselete.

— Mert kinevetne, ha elmondanám a vé-
leményemet s jogosan kérdezné, hogy mi czi-
men avatkozom a maga dolgaiba. De igaza is
van, bolond vagyok! Bár a szívnek mindig
vannak jogai!

— És ha fölhatalmaznám a beszédre, mit
mondana?

— Egyelőre, a mig négyszem közt nem le-
szünk, — semmit.

— Jól van tehát, — szolt a kíváncsiságtól
izgatottan Irén, mert nem titkolhatta el magá-
ban, hogy érdeklí a hü árnyék beszéde — föl-
oszlato a társaságot. Ugy is tett nyomban.
Néhány nyájas szót mondott a hódolóinak és
távozásra kérte őket.

Mellelte ült az édes anyja. Az asszony ös-
merőseivel volt elfoglalva; de azért nem kerülte
ki figyelmét az, hogy a leánya hirtelen egyedül
maradt ez ifjuval. A halk hangon folytatott be-
széd sem volt épen inyére. Odaszolt tehát a
leányának, hogy tánczoljon és ne foglalja el
maga csupán egy ösmerőseivel, mert ezzel
magára haragítja a többi.

Irén kissé zavarba hozta édes anyja figyel-
meztetése, a kettőjük között folytatott beszéd
után. De aztán, mintha misem történt volna,
csengő, édes hangon felelt:

— Mindjárt, anyuskám, de még fáradt vagyok
egy kissé.

És ismét odafordult Neményihez, hogy hall-
gassa azokat a szelid, szívből jövő szemre-
hányásokat, a melyekkel őt az ifju illette. Jól
eső érzéssel fogadta, midőn így szolt hozzá:

— Magának nem lehet szíve, ha így tud
mulatni azon a sok léha beszéden s nem veszi
észre azt, a ki egész szívével-lelkével csüng
azon a gondolon, hogy kiragadhassa magát
ezek köréből s végnélküli szerelmét felajánlja
egy egész életre. Mert tudja meg, Irén, én sze-
retem magát. Szeretem már évek óta, de nem
mertem szólni, félttem, hogy egy szavával össze-
rombolja egész jövőmet, boldogságomat. Ám, a
hogy így most maga mellett ülök és nem taszit
el merész beszédemért, kitárom egész szívemet
és lelkemet. Nem tudtam már tovább magamba
zárni. Legyen az enyém örökre, fogadjja el egy
becsületos ember önzetlen szerelmét; becsületos
kezít.

Igy végezte Neményi szavait. Sápadt volt
a felindulástól, a leány pedig reá emelte tekinte-
tét, a melyből tisztán ki lehetett olvasni, hogy
megértette.

A mama ismét fölkel, de most már haza-
menetelre szoltotta leánykáját, kit az anyai
szeretet minden gyöngédségével burkolt bun-
dájába.

Irén és Jani csak egy néma tekintettel
vettek bucsut egymástól.

Neményi Jani ezután gyakori látogatója
lett a háznak s egy szép napon — az ilyen
napok mindig szépek! — megkérte a leány
kezeit. A szülőknek nem volt semmi kifogásuk
ellene. Meg is történt hamarosan az eljegyzés.

Forró, szenvedélyes szerelem fejlődött ki a
két fiatal lélek között s alig várták már, hogy
egymáséi lehessenek.

Az eljegyzés napja végzetessé vált, mert
Neményi erős meghülést kapott s ez ágyba
döntötte. Midőn az orvos meglátogatta, meg-
döbbsent az ifju különös arczszinén és igen ag-
godalmasan rázta a fejét. Végre is be kellett
látania, hogy a mit tapasztal, az nem más mint
a tüdősorvadás csallhatatlan jelenségei. A lap-
pangó betegség, mely előbb piros rozsáival az
arczón csalta a világot, teljes erejével tört ki
rajta.

Értesíteni kellett tehát a szülőket, a meny-
asszonyt, hogy a házasságból semmi sem lehet.
Kíméletesen adták tudtára Irénnek is, hogy
mondjon le a vőlegényről. Ő azonban szilárd
maradt szerelme mellett és inkább a biztos ha-
lált választotta, mint az elválást. A szülők hiába
ellenkeztek.

Neményivel pedig mintha csoda történt
volna. Pár nap alatt fölkel az ágyából; oly jól
érezte magát. Hetek teltek el s a betegségnak
mintha a csiráját is megölték volna.

Az ifju friss színben volt. Irén kimondha-
tatlantul boldognak érezte magát s most már
nem látva semmi akadályt, lázasan sürgette
az esküvőt. Végre az is megtörtént és mindenki
gyönyörrel szemlélte az igazán szép párt.

Boldogok voltak, nagyon boldogok — fél
évig. A boldogságnak tetőpontján érte utól
őket szomoru végzetük. Az orvos jóslata, hogy
Jani ha megnősül, az életével játszik — betel-
jesült. Két hét alatt végzett vele a kórság:
meghalt.

Az a szépséges szép asszony, fél éves öz-
vegyi fátyolával majd megrepesztette a gyá-
szolók szívet. Azt hittük: ott hal meg a kopor-
sónál. Nem. A végzet kegyetlenebb volt hozzá,
fél estendeig szenvednie kellett még s akkor
ugyanabban a betegségben ment ő is az ura
után.

Kis iskolás társaim, kik szerte-széjjel kel-
tek a világban, tudjátok meg ez irásomból a
szép Irén tragédiáját. Ugy tűnt le, mint egy
hulló csillag. Egy év alatt mennyasszony, asz-
szony, özvegy és halott. . .

Éjjel.

Unalmas, csendes, nyirkos éjjel;
Az ösmert korhely-hangulat;
Egy utczasarki kávéházban
Egy elrekedt legény mulat.
— Húzd rá cigány! — Vig nóta csendül;
Pohár ürül, pohár telik;
Bizonygatják: — Soh'sem halunk meg!
Es élnek — hétfő reggelig.

Kivül egy rossz ivólámpa berreg,
Az utca hosszú és setét;
És egy-egy lány arczomba csapja
Hivalkodó tekintetét.
A villamos sínét javítják,
Mentén néhány rossz méces ég; —
A kapu alatt együtt állnak
Karöltve férj és feleség.

A kávéházban nő a lárma; —
Összebb simul az ifju pár;
S a zárt kapu előtt, fecsegve,
Almos Szent-Péterére vár.
Az'tán . . . Világos lesz egy ablak,
Az én arczom pedig setét;
S betérek még egy kávéházba
Meginni még egy feketét.

Latzkó Andor.

AK EGYETEM
VEGYTANU TÁRSASÁGÁNAK
A
KRISTALY
SZELVÁKCSAPRÓI
HEGYFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVANYVIZ
KAPHATÓ
FÜSZERKERESKEDESEKBE
VENDEGLÖKBE
ÉS MINDEN VASUTI
ÉRTÉKŐ KOCSIBAN

Cs. kir. szab. Adriai Biztosító-Társulat.

Főzárószám (A) (Életágazat.)

Az 1899. január 1-től december 31-ig eszközölt műveletekről.

Nyereség- és veszteségszámia.

BEVÉTEL:		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	KIADÁS:		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
1. Ahozott tartalékok:															
1. Díjtartalék		42.827,668						1. Esedékes biztosítások és járadékokért:		2.827,813	25				
2. Díjáhozát		1.995,023	30					1. Haláleseti és vegyes biztosításokért		281,409	57	2.544,408	68		
3. Érvényesítések és visszavált. tartaléka		291,190	96					le: a viszontbiztosítók hányada							
4. A kamatláb leszállítására szolgáló díjt.		400,000		46.513,877	76			2. Életeseti biztosításokért		764,400	51	780,400	51		
5. Nyereségtartalék						1.800,000		le: a viszontbiztosítók hányada		4,000					
6. Rendelkezésre álló tartalék						647,015	80	3. Életjáradékokért		395,319	91				
7. Arfolyamingadozási tartalék						1.834,107	24	le: a viszontbiztosítók hányada		2,542	24	392,777	67	3.690,581	86
2. Függe károk tartaléka 1898-ból (a viszontbiztosítások levonásával)															
												478,840	28		
												25,397	76	468,443	57
3. Díjbevétel:															
1. Haláleseti és vegyes biztosításokért		7.444,528	41					4. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által fizetett költségek levonásával):							
le: viszontbiztosítások díjai		697,601	68	6.746,921	73			1. Szervezési költségek						651,422	67
2. Életeseti biztosításokért		688,338	15					2. Üzletszerzési költségek (teljesen a folyó évet terhelik)						410,584	90
le: viszontbiztosítások díjai		4,894	76	683,443	39			3. Igazgatási költségek						135,604	85
3. Életjáradékokért		815,840	68	813,840	68	3.244,306	80	4. Behajtási jutalékok						65,263	78
le: viszontbiztosítások díjai								5. Orvosi díjak						108,874	30
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:															
1. Folyó-számla kamatok				49,671	46			6. Fizetett adók, illetékek és bélyegköltségek						100,000	
2. Kötvénykölcsönök kamatai				242,592	14			Adótartalék							
3. Jelzálogkölcsönök kamatai				14,820				4. Leírások és egyéb kiadások:							
4. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai				1.889,967	65	3.311,104	75	1. Leírások:							
5. Ingatlanok tiszta jövedelme								a) Szervezési költségekre (teljesen le-							
le: a terhek kamatai		314,868	50	314,868	50			b) Üzletszerzési költségekre (teljesen le-							
5. Egyéb bevételek:															
1. Kötvényilletékek				119,074	58			c) Letárra (teljesen leírva)							
2. Arfolyamnyereség értékpapírokon:								d) Behajthatatlan követelésekre						15,000	
a) tényleg bevételezve								e) Különféle kiadások							
b) könyv szerint								f) Egyéb leírások							
3. Arfolyamnyereség valutákon								2. Arfolyamvesztés értékpapírokon:							
4. Egyéb bevételek				18,973	23	187,947	81	a) tényleges						854,480	75
Összesen															
						60.493,912	02	b) könyv szerint						66,375	78
								3. Arfolyamvesztés valutákon							
								5. A nyereségjegyesült biztosít. illető nyereségnyereség							
								Függe károk tartaléka:							
								1. Haláleseti és vegyes biztosításokért:							
								a) folyó évben bekövetkezett károkért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								előző években bekövetkezett károkért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								2. Életeseti biztosításokért:							
								a) folyó évben bekövetkezett károkért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								előző években bekövetkezett károkért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								Tartalékok állása az év végén:							
								1. Díjtartalékok:							
								a) Haláleseti és vegyes biztosításokért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								b) Életeseti biztosításokért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								c) Életjáradékokért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								d) Érvényesítések és visszaváltások tart.							
								e) A kamatláb leszállít. szolgáló díjtart.							
								2. Díjtartékok:							
								a) Haláleseti és egyes biztosításokért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								b) Életeseti biztosításokért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								3. Nyereségtartalék							
								4. Rendelkezésre álló tartalék							
								5. Arfolyamingadozási tartalék							
								8. Nyereség, mely a (B) fő záró-számlára vitetik át							
								Összesen							

Főzárószám (B) (Elemi ágazatok.)

Az 1899. január 1-től december 31-ig eszközölt műveletekről.

Nyereség- és veszteségszámia.

BEVÉTEL:		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	KIADÁS:		korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
1. Ahozott tartalékok:															
1. Díjtartalék		5.006,383	20					1. Kifizetett károk (a karbcsülés költségeivel együtt):		12.276,975	58				
a) Tűzbiztosításokért		181,935	30	5.188,318	50			1. Tűzkárok		6.120,337	76	6.156,038	12		
b) Szállítmánybiztosításokért								le: a viszontbiztosítók által							
2. Nyereségtartalék				2.749,669	84			2. Szállítmánykárok		1.218,943	92			6.746,165	94
3. Rendelkezésre álló tartalék				900,000				le: a viszontbiztosítók által		628,816	10	590,127	82		
4. Arfolyamingadozási tartalék				565,378	36	9.403,364	70	2. Üzleti költségek (a viszontbiztosítók által fizetett költségek levonásával):							
2. Kártartalék a viszontbiztosítókra eső rész levonásával:															
a) Tűzkárokért				725,202				1. Jutalékok:							
b) Szállítmánykárokért				249,747		974,949		a) Tűzbiztosításokért		1.432,033	97	1.448,745	83		
3. Díjbevétel a tőrségek levonásával:															
1. Tűzbiztosítási díjak		16.197,106	91					2. Igazgatási költségek				1.448,943	96	2.895,689	79
le: viszontbiztosítások díjai		7.257,849	31	8.939,257	60			3. Fizetett adók, illetékek és bélyegköltségek						707,419	96
2. Szállítmánybiztosítási díjak		1.352,939	05					1. Leírások:							
le: viszontbiztosítások díjai		618,568	52	734,370	53	9.673,628	13	a) Szervezési költségekre							
4. Elhelyezett tőkék jövedelme:															
1. Hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál letételezett tőkék és váltók kamatai				58,757	14			b) Ingatlanokra							
2. Zálogkölcsönök kamatai				5802	41			c) Letárra (teljesen leírva)							
3. Jelzálogkölcsönök kamatai								d) Behajthatatlan követelésekre							
4. Állam- és egyéb értékpapírok kamatai és osztalékai				350,546	81			e) Egyéb leírások						13,097	61
5. Ingatlanok tiszta jövedelme				26,224	31	440,729	67	2. Arfolyamvesztés értékpapírokon:							
le: a terhek kamatai								a) tényleg es.						55,024	24
5. Különféle bevételek:															
1. Kötvényilletékek:								b) könyv szerint							
a) Tűzbiztosításokért		897,993	41					3. Arfolyamvesztés valutákon							
b) Szállítmánybiztosításokért		11,336	66	909,330	07			Függe károk tartaléka:							
2. Arfolyamnyereség értékpapírokon:								1. Tűzkárokért:							
a) tényleg bevételezve								a) folyó évben bekövetkezett károkért							
b) könyv szerint								le: a viszontbiztosítók hányada							
3. Arfolyamnyereség valutákon				4.864	71			előző években bekövetkezett károkért							
4. Egyéb bevételek				51,147	12	965,341	90	le: a viszontbiztosítók hányada							
6. Ahozott nyereség az életbiztosítások fő záró-számlájáról															
						644,503	61	2. Szállítmánykárokért:							
								a) folyó évben bekövetkezett károkért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								előző években bekövetkezett károkért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								Tartalékok:							
								1. Díjtartalékok:							
								a) Tűzbiztosításokért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								b) Szállítmánybiztosításokért							
								le: a viszontbiztosítók hányada							
								2. Nyereségtartalék							
								3. Rendelkezésre álló tartalék							
								4. Arfolyamingadozási tartalék							
								6. Nyereség-egyenleg 1899-ben							
								Összesen							
						22.102,517	01								

A) Életosztály.

Mérlegszámlák 1899. december 31-én.

Főmérleg B)

Elemi osztály.

VAGYON:		korona	fl.	TEHER:		korona	fl.	VAGYON:		korona	fl.	TEHER:		korona	fl.
Hitelintézetek, takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőke		620,249	12	Külön nyereségtartalék		1.800,000		Részvényesek váltói		4.300,000		Alaptőke		8.000,000	
Ingatlanok Triestben, Bécsben, Budapesten és Milanóban (jegyzék szerint)		4.870,400		Rendelkezésre álló tartalék		647,015	80	Keszépenz Triestben és a képviselőségeknél		361,165	40	Nyereség-tartalékok		2.749,669	84
Ért															

Fontos minden jó háziasszonynak!

Minták minden czikkból ingyen és bérmentve!

BRAUN N.A.

Minták minden czikkból ingyen és bérmentve!

Fontos az igen t. gazdaközönségnek.

Kizárólag
festék és fénymázak raktárai

József főherceg-ut 12. szám. ARADON. Fiók: Forray-utca 2/b. szám.

Helyi és megyei telefon 387.

Készpénzfizetéseknel 2% engedmény! olcsó árakból.

Legolcsóbb bevásárlási forrása: Csakis elsőrendű kül- és belföldi padló- és kocsifényező-mázaknak, ecsetek, bronzok, fedőlemezek, Carbolin, színes kátrány, kékkő, indiai hárs, stbnek. — Schramm Christóf-féle valódi borostyán padló-fénymáz és Linoleum padlózómancz valódi „vaslovag“ jeggyel egy doboz 90 kr. BRAUN N. A.-féle (amerikai) „Villámpadlózómancz“ kizárólagos főraktára és szétküldési helye. — Ezen padozat és butor fénylakk 5 év óta van forgalomban és óriási kedveltségét annak elterjedése és keresettsége a legjobban igazolja. Főbb tulajdonságai: tükörfényessége és simasága, szagtalan és mosható, azonfelül rögtön száradása és könnyű kezelési módja. — Mert bádogtartányokban van, felesleges festés előtt átüríteni. Szállítása veszélytelen és olcsó. — Egy teljes kilót tartalmazó doboz 90 kr. 3 színben kapható.

Vidékre díjtalan csomagolás!

Kathreiner

csak valódi az ismert

Kathreiner-csomagokban!

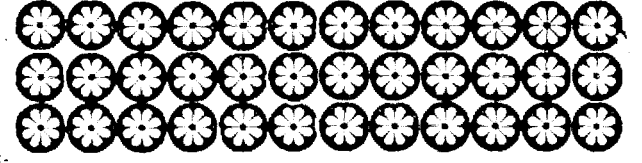
Tehát soha sem nyitva, sem más megtévesztésre alkalmas utánczott csomagokban.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
a legizletesebb, egyedül egészséges és egyszerűsmind a legjobb pótkávé a babkávéhoz.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
előszeretettel és folyton növekvő eredménnyel élveztetik a családok százezereinél.

Kathreiner Kneipp-maláta kávéja
a babkávét, a hol annak élvezete, mint az egészségre káros, orvosilag tiltatik, a legpompásabban helyettesíti!

Z. ungarisch IIIo.

Gummis

és
halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára

Megrendeléseket pontosan és diszkrétén eszközöl!

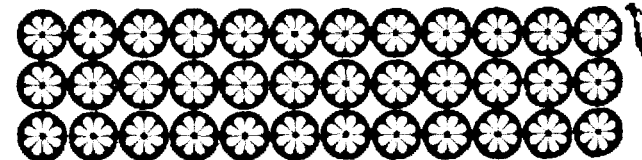
KELETI J.
cs. és kir. szab. orvos sebészeti mű és kötőszersz. gyáros
Budapest, IV.
Koronaherceg-u. 17.
Alapított 1878.

Arak tucatonként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi és halhólyag elsőrendű gyártmány	1. — 8. —	frtig
Capottes americans (rövid)	2. — 5. —	"
Suspensorium	0.60	3. —
Párisi női szivacska (Safety-Sponges)	2. — 6. —	"
Irrigator teljesen felszerelve	1.80	5. —
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Mezinga tanár szerint	1.80	2.50
„Diana-öv“ szab. havibaj elleni köt. (minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	8.50	5. —

2794

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőképességgel bíró, tisztességes személyeknek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törvényczikk értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni 1691 kívánnak.

"MERCUR"
váltóüzleti részvénytársaság
BUDAPEST
Arany-János-utca 31.

Subló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette dúsak szénsavban.

Ivó, fürdő és területi gyógymód.

Kitünő sikerű vérszegénységnél, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál.
Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, kényelmes lakások és kitünő ellátás mérsékelt árak mellett.
Állandó fürdőorvos: dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. klinikai tanársegéd, budapesti nőgyógyász. A vendéglő

Kolacskofszky J.

vezetése alatt áll.

Pósta- és távirtda állomás (Sublófürdő). Zónajegyek. — Elő- és utó-saisonban tetemes árkedvezmény, lakás, fürdők és étkezésnél.

Az ásványviz (Amália-forrás) friss töltésben kapható a forráskezelésnél és minden nagyobb ásványvízkereskedésben.

Képes prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

1833

az uradalmi fürdőgondnokság
Sublófürdőn (Szepes-megye.)

Nb. Az ásványvizeladásra elárusítók kerestetnek.

Szép, üde és bájos arcot

csak az általános közkeveltségnek örvendő Kriván-főle

Benzoe Tej-Creme

használatával által lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépít és üdit.

Eltünteti minden arcizisztálanságot és bőrkütiéseket. Az arcnak friss üdéséget és elragadó bájit kölcsönöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatfők.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona.

Egy doboz Hattyú-pouder (fehér, rózsaszínben) 1 korona.

Főraktár: Vojtek és Welsz Arad és Török Józsefgyógyszertára Budapest.

A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS gyógyszer-tárából Világoson.

Csak a világot várta ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindennemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-főle

UNIVERSAL-FOGCEPPEK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden gyógyszer-tárban.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak Világos.

Az ön által feltalált és készített „Universal“ fogcseppek hatása bámulatos. Régi fogfájásom azoknak egyszeri használata által teljesen elmúlt, őszintén ajánlom mindenkinek.

Kolozsvárt, 1900. február hó 23-án.

Tisztelettel

B. Lajos, s. k.

Országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt.

Meghívás

Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság

felszámolás alatt

1900. évi junius hó 17-én d. e. 10 órakor, az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatóságai helyiségében tartandó

VI-ik rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés.
 2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
 3. Évi mérleg megállapítása.
 4. A baraczkai hegyi szőlő értékesítése.
 5. 2 felügyelő-bizottsági tag választása.
 6. Egyéb indítványok (ha ezen indítványok az alapszabályok 21. §-a alapján 8 nappal a közgyűlés előtt írásban és legalább 10 részvényes aláírásával — kiknek mindegyike legalább 5 részvénnel bír — az igazgatósághoz benyújtatnak.)
- Nb. Minden részvény egy szavazatra jogosít; a részvények a közgyűlést megelőzőleg két nappal az arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál Aradon letétbe helyezendők.

A felszámoló bizottság.

Vagyon. Számadási főzárlat 1899. Teher.

130	Részvényesek	1000	130	Részvénytőke	600000
	» Nyer. és veszt. 1897. ...	60294.74	131	Osztalék 1895.	336
	» Nyer. és veszt. 1898. ...	270465.60	148	Nyer. és veszt.	2917.31
132	Pénztár	395.35			
134	Leltár	365.92			
	» Mag. vagyon beruházás	28666.16			
136	Folyószámla tartozás ...	82074.40			
139	Termény anyag	2618.50			
145	Visszafiz. részvénytőke	117120			
147	Klf. tartozók	40252.64			
		603253.31			603253.31

Országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt:
Aradon, 1900. május hó 30.

Vásárhelyi Béla s. k., igazgató. Sontagh Gyula s. k., igazgató. Winkler József s. k., könyvelő.

Jelen számadási főzárlatot a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és teljesen rendben találtuk. — Aradon, 1900. május hó 30.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Bogdán Virgil s. k., f. b. tag. Révész Adoll s. k., f. b. tag. Ring Lajos s. k., f. b. tag.

Tartozik. Üzleti számla 1899. Követel.

	Magánvagyon költség	542.88	Oltvány bevétel	43669.61
	Dugványkészítés	32883.97	Vessző termés bevétel ...	52671.28
	Oltvány készítés	52658.24	Üzleti kamatok	2643
	Igazgatás	6458.06		
	Vegyes kiadások	3523.43		
	1899. évi nyereség	2917.31		
		98938.89		98938.89

Országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt:
Aradon, 1900. május hó 30.

Vásárhelyi Béla s. k., igazgató. Sontagh Gyula s. k., igazgató. Winkler József s. k., könyvelő.

Jelen üzleti számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, átvizsgáltuk és teljesen rendben találtuk. — Arad, 1900. május hó 30.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Bogdán Virgil s. k., f. b. tag. Révész Adoll s. k., f. b. tag. Ring Lajos s. k., f. b. tag.

Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt felügyelő-bizottságának jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a tisztelt közgyűlés tudomására hozni, hogy a keresk. törvény 195. §-a és társulati alapszabályok 4. §-a értelmében a társulati ügykezelést a lefolyt 1899. évben több ízben megvizsgáltuk és úgy ennek törvény és alapszabályszerű helyességéről, a pénztári értékek rendbenlétéről, valamint a vezetett könyvek pontosságáról magunknak mindannyiszor megnyugtató tudomást szereztünk.

Az igazgatóság által elénk terjesztett 1899. évi mérleget, számadási főzárlatot és üzleti számlát behatóan megvizsgáltuk és kijelentjük, hogy azok az üzleti könyvekkel és a nekünk bemutatott leltári kimutatásokkal megegyeznek és úgy a kereskedelmi elveknek, mint a törvény követelményeinek minden tekintetben megfelelnek.

A fentebbiek alapján van szerencsénk az igazgatóságnak azon javaslatát, mely szerint az 1899. évi 2917 kor. 31 fillér üzleti nyereség a múlt 1898. év veszteségének csökkentésére fordíttassék, a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánlani.

Végre kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1899. üzletét illetőleg, úgy az igazgatóság, mint a tisztelettel alulírott bizottság részére a felmentvényt megadni sziveskedjék. Arad, 1900. május 30.

Az országos szőlőoltványtelep részvénytársaság felszámolás alatt felügyelő-bizottsága:

Dr. Bogdán Virgil s. k., f. b. tag. Révész Adoll s. k., f. b. tag. Ring Lajos s. k., f. b. tag.

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utca 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

fürdőm reggeli 5 órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizgyógy mód minden neme (Kneipp-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető.

Havi bérlet 30 jegy 12 frt.

Külön berendezett, kitűnő hatása

orosz-gőzfürdő

egyszeri használat 1 korona.

Ezenkívül **meleg kádfürdőkkel** is rendelkezem. A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Posch Károly.

1900. évi tavaszi és nyári idényre
valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy teljes férfi öltönyre (kabát, nadrág és mellény) ára csak	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó	valódi gyapju szövetből.
	> 6.— és 6.90 a jobb	
	> 7.75 a finom	
	> 8.65 a finomabb	
	> 10.— a legfinomabb	

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyancsak felöltő szövetek, turista loden, finom Kammgarn stb. szállít gyári árában és a legnagyobb pontossággal a mindenütt előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünnben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért szavatosság vállalatik.

1408

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléseit közvetlenül a fenti gyári cégnél tegye meg.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Crème.

Rövid idő alatt szünteti szepiőt, májfoltot, pattanást, bőrtálat (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket. Még koros egyéneknek is üdö bájos arciszint kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árában kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek ozimerees védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalom.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykerületi állomás vizsgálatai bizonyították, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arcviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

Valódi gyapju szövetek

1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes úriöltöny kabát, nadrág és mellényre	6.50 frt finom
	7.50 frt finomabb
	8.50 frt legfinomabb.

Egy vég fekete kamgarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek (vannak raktáron, rendkívül olcsó árában. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Még nem felelő árú becseserűnk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 81/a.

Páratlan a THYMOL fog-creme!

THYMOL
a legkiválóbb
fogtisztítószer,
üdít, frissít.

THYMOL
fehéríti, szépíti és
konserválja a
fogakat.

THYMOL
ártalmatlan, anti-
septikus, eltávolítja
a fogfájást.

THYMOL
uton igen
özélszerű.
Nékkülözetellen.

THYMOL
törvényesen védett
HAZAI gyártmány.

THYMOL
főül minden
más fogtisztítószert.

1 tubus 60 fillér. — Kapható mindenütt.
6 tubus diszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve.
Egyedüli készítő és főtisztító raktár:

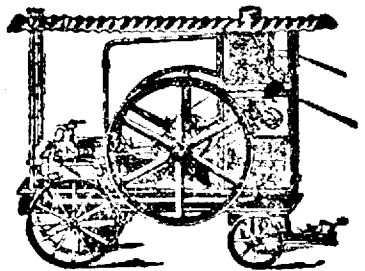
SCHWARTZ illatszergyára
hygien. kosmet laboratorium 2906

Budapest, VII., Damjanich-utca 28. sz.
Gyári raktár és árküzet: Temesvárott.
Főraktár: VOJTEK és WEISZ győgyár-nagykereskedésben.

BENZINMOTOROK és BENZINLOKOMOBILOK

villamos gyújtással és ventil kormányzattal ipari és gazdasági célokra, valamint villamos világításra.

Legbiztosabb és legolcsóbb hajtóerő.

Nem veszélyes könnyen kezelhető.

Gázmotorok legújabb és legokosabb szerkezettel. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Legmesszebb menő járművek. Előnyös feltételek.

Képes árjegyzékek, valamint részletes költségvetések kívánatra ingyen.

OSERS és BAUER
gáz- és benzinmotorgyár és vasöntő.

Vezetékegyesítés (a raktár):
DÉNES B., Budapest, VI., Podmaniczky-utca 59.

Számtalan elismerés és kitüntetés.

HACKER S. EDE, ARAD,

IRODA: JÓZSEF-FÖHERCZEG-UT 16.

ajánl
portlandi és román

cementet,

kiválóan megbízhatóan kötő.

gyári árak mellett.

Legjobb minőségű

fagyapot,

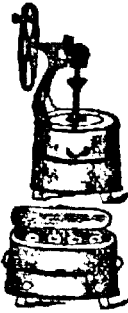
tejás és gyümölcskereskedők részére.

Az 1878. év óta fennálló

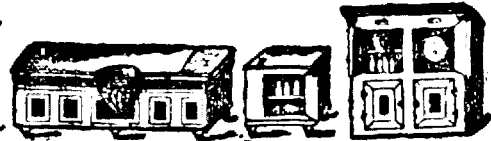
csász. és kir. szab.

jégszekrények

Budapesten.

Stiller József ajánlja törvényesen védett és elismert legjobb szerkezetű kitűntetést nyert *hűtőkészülékeit, sör, víz, vaj, nyers-hús hűtésére, ételhűtőket* házi szükségletre, *fagylalt-készülékeket és fagylalt-reszervókat, bormérési berendezéseket és legújabb szerkezetű pezsgető csapokat.* — Képes árjegyzékek ingyen.

STILLER JOZSEF,
BUDAPEST.

Gyár és iroda:
Nagydiófa-utca 78

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

Ékszer-tárgyak

1900. évi június 12-én,

ingóságok

1900. évi június 13-án,

délelőtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. márczius hóban esedékes zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbítottak, legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

1832 **Weisz Dávid.**

1753/1900. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A battonyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Czéh Istvánné végrehajthatónak, Res Arkádia végrehajthatást szenvedő elleni 600 korona tőkekövetelés és járulékaliránti végrehajthatási ügyében a szegedi kir. törvényszék, (a battonyai kir. járásbiróság) területén lévő, a battonyai 519. sz. tlkvben A + 1-3. sorsz. alatt foglalt ingatlanokra az árverést 1392 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi július hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor, a battonyai kir. járásbiróság telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 139 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszter rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi május hó 2-ik napján.

A battonyai kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság.

Széll,
kir. albiró.

1843

Közlöncsége csobánok, bolhák, molyok, konyhatörpök, háziállatokon levő állatok ellen.

Zacherlin

Nem a papirtölcserben!

hanem egyedül a „Zacherlin“ feliratu palaczkban lévő a valódi!

Ez a valóban csalhatatlan, radikális segély mindenféle féreg-zaklatás ellen.

Arad: Amtmann Lajos, Altmann Ede, Baumann B., Belgráder K. és társa, Daimel Lajos, Dengl Károly, Dürr Gusztáv, Dürr Kocsárd, Duzsek Ferencz, Éles Armin, Ernyei Gyula, Färber Lajos és testv., Feichtaler M., Fejér Gyula, Guttmann Samu, Herczog György, Ilics Arzen, Karátsonyi Antal, Ladányi László, Lázár Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Pollák József, Preisach Vil-

mos, Prolich István, Ring Zsigmond, Rothstein Mór, Schlesinger Samu, Steinitzer N., Schwarcz M., Szauer Adolf, Vojtek és Weisz, Wechsler József, Weisz Dávid, Weisz Mór.

Uj-Arad: Janitzky János P., Theiss és Treitler, Zimmer Mátyás.

Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Mauerer Gyula.

Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.

Buttyán: Klein Márton, Csermő: Holländer Samu és fia.

Gurahoncz: Schwarcz Sámuel, Weissberger Sámuel, Kiss-Jenő: Messer Lipót, Mária-Radna: Tones F.

Mezőhegyes: Auspitz Lajos, Schönberg Jakab.

M.-Pécska: Fritz Frigyes, Königsthal Jakab és fia, Simberger Sándor, Turczky Nándor.

Pankota: Barna Lajos, Duffek Kálmán, Kaufmann

Adolf és fia, Pavlovits Constantin.

Radna-Lippa: Eisele Mátyás, Roisenberger Miklós, Schwarcz Ferencz.

Soborsán: Blau Mór

és fia, Róth Mór.

Uj-Szent-Anna: Henny Károly

Világos: Grünwald G., Neupauer Antal, Weber János.

Vinga: Klemann N. Zádoriak: Hemmen Ferencz. 1284

Rosenblüh K. és Társa

Arad, Szabadság-tér 19. sz.

**Nyári idényre ajánljuk re-
mek választékainkat:**

*Könnyű ruhakelmékből. * * * * **
Most divatos angol vásznakból
*minden színben. * * * * **
Pompás batistok, crettonok és
*zephyrekből. * * * * **
Napernyők és fürdőruhákból még
*a régi olcsó árakat számítva. **

Ö. 140/1—990. jb. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Az aradi kir. tek. Járás, mint hagyatéki bíróságnak f. évi Ö. 140/1. számú végzése nyomán ezennel közhírré tétetik, miszerint a néh. Kosztolányi László nyug. magy. kir. honvéd őrnagy hagyatékában leltározott különféle ingóságok f. évi június hó 9-ik napján d. e. 8 órakor kezdendő nyilvános önkéntes árverésen a helyszínén, Arad b. v. Kiss Ernő-utca 10. szám alatt készpénzfizetés mellett el és átadatnak.

Kelt Aradon, 1900. évi május 31.

Simon Gábor,
leltározó jegyző,
mint kiküldött.

1848

1754—900. tk. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A battonyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Lakatos Árpád ügyvéd végrehajtható, Sevilgy Vikentia végrehajtható szervenelleni 2000 kor. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtható ügyében a szegedi kir. törvényszék, (a battonyai kir. járásbíró) területén lévő, a battonyai 969. sz. tkvben A. I. 2. sor 5135. r. sz. 6. hold 580 □-öl szántóra az árverést 2216 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi július hó 7-ik napján d. e. 9 órakor a battonyai kir. járásbíró telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanbecsárának 10%-át vagyis 216 kor. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-
dékkepes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi május hó 2. napján.

A battonyai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Szell,
kir. albiró.

1844

Csipkefüggöny tisztító gyár.

Alapított 1858 évben.

Müller J. és Fia

mű-selyemfestő és vegytisztító gyára ARADON.

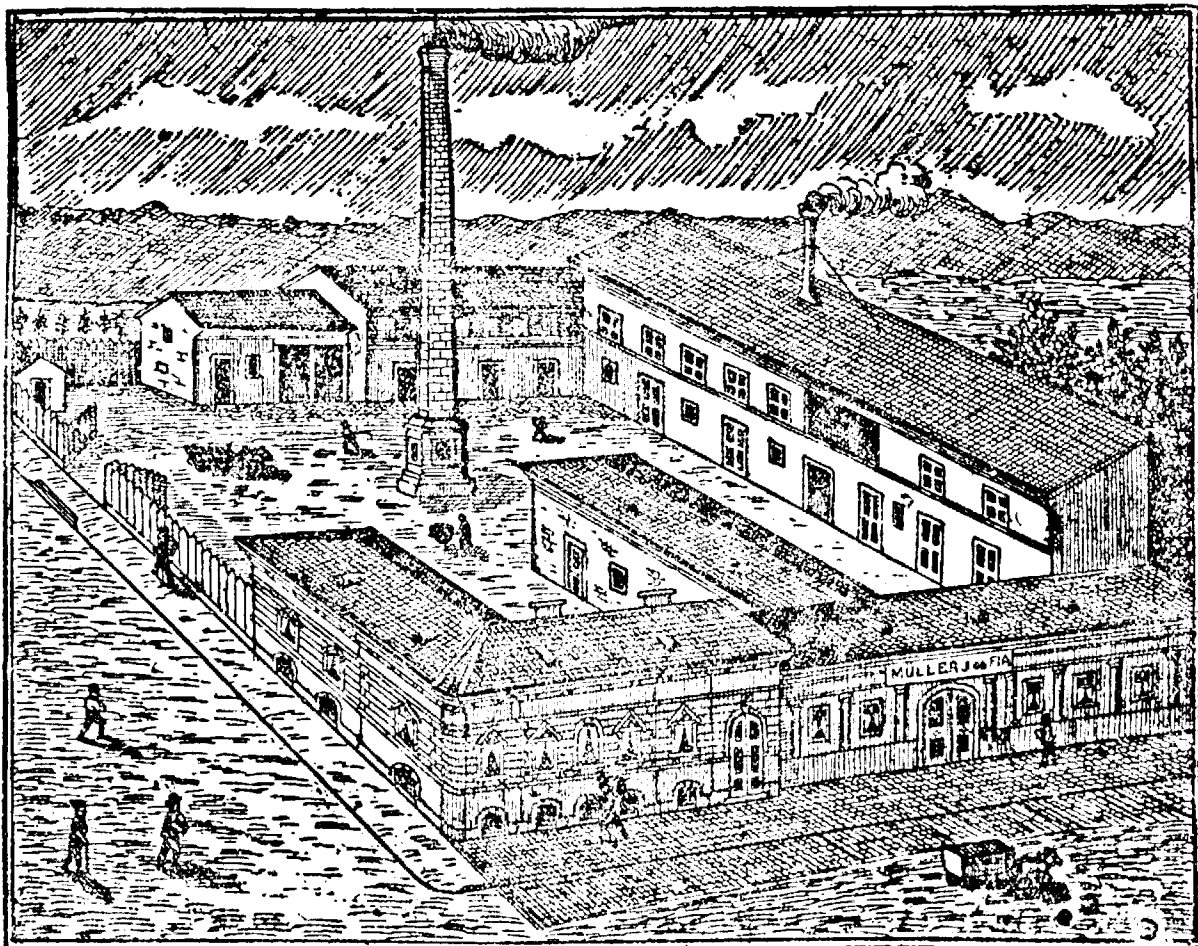
Fő-üzlet: Andrassy-tér 20. Fiók-üzletek: Asztalos Sándor-utca 2—3., Forray-utca 4. sz.

Brassó, Gyulafehérvár, Déva.

Bátrak vagyunk a nagyérdemű közönség szives figyelmét 1858. óta fennálló gőzerőre berendezett

mű-selyemfestő és vegyszeti tisztító intézetünkre

felhívni, melyet a még hiányos gépezetekkel felszerelve, a legmesszebb menő igényeknek is megfelelünk sa versenyt bármely bel- vagy külföldi hason intézettel úgy elkészítés, mint olcsó ár tekintetében felvesszük.

Az alföld ezen legnagyobb és legjobb hírnévnek örvendő ruhafestő és vegytisztító gyárában mindennemű férfi- és gyermek öltönyök, felöltők, női selyem-, gyapót- és karton-ruhák, himzősek, csipkék, nyakkendők, keztyűk, függönyök, asztal- és ágyterítők, szőnyegek, szállagok, harisnyák stb.

egészben, minden bontás nélkül

vegyileg tisztítatnak és festetnek.

Csipke-függönyök gondosan tisztítatnak és minden divat-színben festetnek. 1818
A nagyérdemű közönség szives bizalmát mint eddig, továbbra is kéri, kiváló tisztelettel

MÜLLER J. és FIA.

Árjegyzékkel készséggel szolgálunk. Postaküldemény pontosan és gondosan eszközöltetik.

Ruhafestő gyár.

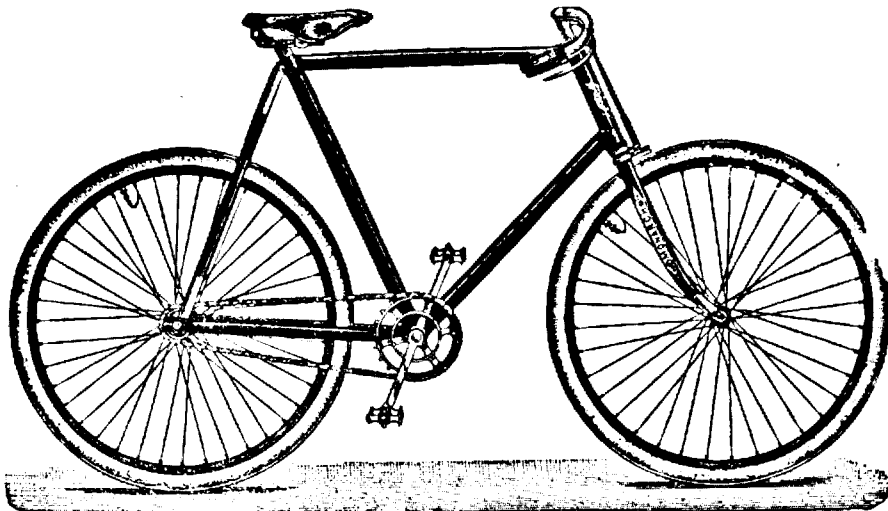
Kedvező fizetési feltételek.

Koch Dániel kerékpár és varrógép raktára

Arad, Deák Ferencz-utcza 42., a Fehér Kereszttel szemben.

Telefon 440. sz.

Kiszárlagos raktár
"Graziosa"
"Graziosa Chamless"
"Monarch", valamint
a hírneves "Puch" ke-
rékpároknak.

Telefon 440. sz.

Nagy raktár minden-
nemű varrógépekben.
Villamos csengő, tele-
fon és részjelző beren-
dezést * jutányosun
eszközölm.

Allandóan raktáron vannak használt kerékpárok. — Elsőrendű német gyárt-
mányu kerékpárok kitünő kivitelben.

Singer-féle varrógépek kaphatók.

Calcium Carbide, kilója 70 kr.

Vidéki megrendelések azonnal a legpontosabban eszközöltetnek.

Nagy, szakemberü javító műhely.

Chronométer és mű-óras.

Egry L. és Társa

chronométer és mű-óras. Látszerész (Optiker.)

ARAD, Szabadság-tér 19. szám.

(Rosenblüh H. és Társa divatáru-üzlet mellett.)

Mindennemű órák. — Látszerészeti (opticker) cikkek.

Dusan berendezett

Schweiczi zsebóra-raktár

arany, ezüst, ezüst-tula, nickel és aczél órákban. Különlegességek: chronométer, chronográf, negyed- és percz-ütő és ébresztő (vecker) zseborák, hordozható éjjeli-óri ellenőr (Wächter) órák.

A legujabb mintázatu fali-, inga- és álló-órák (egy évben egyszeri felhuzattal), ugyszintén mindennemű disz, utazó irodai és ébresztő órák. Valamint torony, kastély laktanya, gyárak és telepek központi óráknak berendezését és azoknak javítását jótállással eszközöljük. — Tervek és költségvetések kívánatra bérmentesen.

Nálunk beszerzett, avagy javított órákért 3 évi jótállással kezesskedünk!?!

EGRY L. ÉS TÁRSA.

Orresiptetők

arany, ezüst, doublé, aluminium, teknősbéka, nickel, szarú, kaucsuk foglalattal, valamint a legujabb rendszerű foglalat nélküli orcsiptetők. Ugyszintén szemüvegek, (pápaszem), monokli, teknősbéka lornyetek, minden minőségbeni nagy raktár, barométer, higrométer, ternométer minden formában és minőségben. Rendkívüli pontosságú orvosi hőmérők fürdőhőmérők, sűrűségmérők, tej, ecet, lug, fagyalt és minden más folyadékok mérője.

Hitelesített szeszmérők, bor, must, pálinka-mérők, stb.

Javításokat pontosan eszközölünk, meglepő olcsó árak mellett.

EGRY L. és TÁRSA

chronométer és mű-óras. Látszerész (Optiker.)

Arad, Szabadság-tér 19. szám. — (Rosenblüh H. és társa divatáru-üzlete mellett.)

— Vidéki megrendeléseket postalordultáival eszközölünk. —

Látszerész (optikus.)

1535—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A battonyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Lakatos Árpád végrehajthatónak, Diskaut Mihály végrehajtást szenvedő elleni 60 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék (battonyai kir. bíróóság) területén lévő, Battonyán fekvő és a battonyai 3164. sz. tjkv-ben A+2. sor, 748—749. hrsz. a. felvett beltelkes házra az árverést 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi június hó 30-ik napján d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 80, azaz nyolczvan koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Battonyán, 1900. évi ápril hó 17. napján.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

1842

Szell,
kir. aljbró.

Megyei és városi telefon 355.

Megyei és városi telefon 355.

A legjobb és legolcsóbb

fakonserváló szer

most és marad is a már 20 év óta kipróbált

Avenarius-féle szabadalmazott

Carbolineum

„CARBOLINEUM“-gyár Avenarius R. Amstetten

Aradon kapható Magyar Ferencz urnál.

Utánzatoktól óvakodjunk! 1228

1802—1900 pm.

Pályázati hirdetmény.

Az Arad szab. kir. város törvényhatóságánál szervezendő bűnügyi osztályhoz egy 2800 kor. évi tiszti fizetéssel kapcsolatos alkaptányi és egy 1400 korona évi fizetéssel javadalmazott segédtsízt állás betöltendő lévén, azokra ezen pályázat nyitattik.

Az alkaptányi állásra azok pályázhatnak, a kik legalább is a jogi tanfolyam bevezését igazolják; a segédtsízi állásra pedig azok, kik arra az 1890 évi I. t. cz. 19. szakaszában előirt minősítéssel bírnak.

A pályázati kérvények hivatalomhoz, a folyó évi június hó 12-ig bezárólag benyújtandók.

Aradon, 1900. május hó 31-én.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

6634—1900 szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírott üzletvezetősége pályázat útján biztosítani kívánja 1900. július 1-től három egymás után következő évre azon egyenruhákat, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.

Az ajánlatok 1900 évi június hó 10-ig, a banatpénzek az ezü megelőző nap déli 12 órájáig küldendők be alulírott üzletvezetőségre.

A pályázatra vonatkozó részletes szállítási feltételek az üzletvezetőség anyag és leltár beszerzési ügyosztályában megtekinthetők, vagy posta útján megrendelhetők, postán való szállítás esetére a 20 fillér posta költség beküldendő.

Debreczen, 1900. április hó 6.

Magyar királyi államvasutak
üzletvezetősége Debreczenben.
Utányomás nem díjaztatik.**Borosznó gyógyítófürdő.**

Zólyomgyében. Vasút-állomás. Posta és távirtda.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. A gas forrású vízvezeték. A **glaubersós** gyógyítóforrások kitünő hatásuak, heveny idült **gyomor- és bélhurut, máj- és hólyagbajoknál.**

Hidegvízgyógyító mód, masszáz, villamozás, svéd torna, tej- és savóku **Kneip-féle** gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Klimatikus gyógyítóhely

Allandó fürdőorvos. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene.

Lakás: 8—16 korona egy szoba **heti bérlete** ágyneművel együtt.

Étkezés: leves 20 fillér, főzelék, tészta 50 fill., sülték 80—100 fill. étlap szerint. Bővebbet alulirt tulajdonosnál

Rosenauer Lajos
Besztercebányán.

1694

Szépség és egészség.**Kinek van szeplője?**

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle** világhírű

Serail-arczenőcsőt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kitünő és **valódi Epezsappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására **ezrek mennek Karisbadba** holott ezt a célt itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**Budapesten: **Török József és dr. Egger Leo „Nádor”** gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.**Váltóláz és hideglelés ellen**

legbiztosabb és legkellemetesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1869-ben Fiumében pálya díjjal koszorúzott. Értékelen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszorúzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névvel aláírása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabóra,

mely saját természeténél fogva édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmul. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Idény május 1-től szeptember végéig.

Javallatok: a **gégész, légző- és emésztési szervek betegségei.** Ellenjavallat: **aszker.** Gyógyeszközök: alkali muriat, források u. m. **Constantin és Emma forrás,** alkali muriat, **vasas víz: János forrás,** tiszta szénasavas acélvíz. **Kolos-forrás, savó, tej** (száraz takarmányozás) **kefir, lápd-láhalat, fenyőtű-gőz inhalatio** (mindkettő egyes kabinokban).

Gleichenberg gyógyhely

respirató készülék, pnenmat, kamarák, édes ásványvíz és pezsgő calorizator fürdők, fenyőtű és acélfürdők. Nagy vizgyógyintézet, talaj-kúra. Enyhe, nedves-meleg, pormentes és szénasavas levegő, erdős dombvidék. Tengerszint feletti magasság 300 méter. Felvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás és kocsit megrendelhető

242

a gleichenbergi fürdőigazgatóságnál.

VÁLLALAT SZIKVIZGYÁRAK TELJES BERENDEZÉSÉRE**D. WÄGNER ÉS TÁRSAI****Egyesült gyárak**

Mint Beteti Társaság

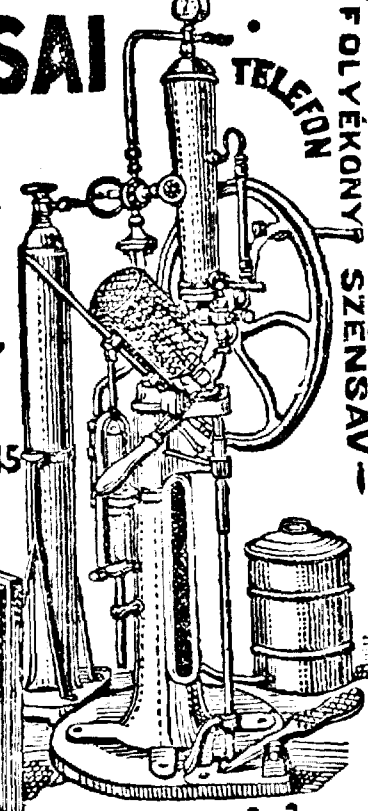
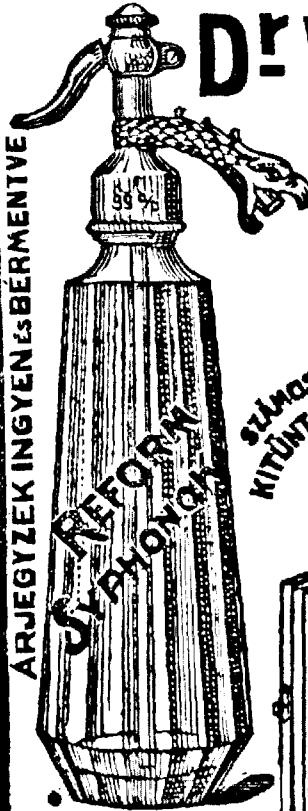
BUDAPEST.

Gyár és Iroda: IX, TINÓDY-UTCA 3,

a Bizella-malom mögött.

Fiók: BÉCS.

XVIII, Schopenhauerstrasse 45

JÉGSZEKRÉNYEK, SÖRKIMÉRŐ KÉSZÜLÉK és PINCFELSZERELÉSI CÍKKEK

11671—1900. IV. sz.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. czikk 39. §-a értelmében a f. évi II. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi II. adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régiebb adó, utadó, hadmentességi díj és illeték tartozásait azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régiebb közadó tartozások azonnal, a f. évi II. adórészlet pedig május hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján és a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a II. adórészletre nézve május hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek daczára az adóhátralék járulékaival egygyütt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen fognak eladatni.

Aradon, 1900. évi május hó 15-én. A városi tanács.

A brassói portland-czement-gyár

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelőség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbiz-
ható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban. 1829

Aradon kapható: **KARÁTSONYI ANTAL** urnál.

Főnyeremény kedvező esetben: **Egy millió.**

VI. sorsjáték 2. osztályára

érvényes

*** Osztálysorsjegyek ***

nálunk rendkívüli nagy számválasztékban kaphatók.

2. osztály főnyereménye: 70,000 Korona.

Huzás már 1900. június 12. és 13-án.

Megjítási sorsjegyek árai:

1/2 - Kor. 20.- 1/4 - Kor. 5.- 1/2 - Kor. 32.- 1/4 - Kor. 8.-
1/2 - Kor. 10.- 1/4 - Kor. 2.50 1/2 - Kor. 16.- 1/4 - Kor. 4.-

Vétel sorsjegyek árai:

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlete

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója
ARADON, „Fehér Kereszt” szálloda épület.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON: 100 SZÁM.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrássy-
tér), Hussari M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér)
és Hegyesy Ferencz (Templom-utca) aláírásúitoknál.

Plisérozás és gouvellirozás bármily szélességben elvállaltatik.

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

Templom-utca (Minorita-palota.)

Ujonnán érkezett remek szép
női ruhakelmék.

Nagy választékban kitünő jó mosó
(biztos szintartó) eretton, zephir és át-
tört battistok, delaineek.

Legjobb minőségű vásznak és Schroll-féle chiffonok.

Legdivatosabb napernyőkben nagy választék.

Szolid elv. * * * Pontos kiszolgálás.

Eladó háztelkek.

Séga városrészben, a waggongyár és vasut közelében

Koszoru-, rózsa- és sörház-utczákban

kisebb-nagyobb

háztelkek eladók

jutányos áron.

Bővebbet: Pichler János urnál, Eötvös-utca 2. szám, I. emelet.

Kerülős község előljárósága.

795—1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott Kerülős község
előljárósága által ezennel köz-
hirre tétetik, miszerint f. évi
június hó 16-án d. e. 10 órakor
1 darab 4 éves, hódos, e. j.
czombján N. 83. h. j., czomb-
ján J. bélyegű sárga kancza
és 1 drb 3 éves, mindkét hátsó
lábára kesely, csóka szemű,
vörös pej kancza, mint elfo-
gott gazdátlan jószág az 1894.
évi XII. t.-cz. 105. §-a értel-
mében, nyilvános árverésen el-
adatni fognak.

Káros tulajdonjogát a köz-
ségi előljáróságnál f. évi ju-
nius hó 15-éig igazolhatja.

Kerülős, 1900. május hó
29-én. 1849

Balta Illés, Herló János,
jegyző. (P. H.) bíró.

... 1900. Tavaszai idény. 1900. ...

Legnagyobb választék bel- és külföldi
szövetekben

.. Telefon 369. szám. ..

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ Mérték utáni megrendelések pontosan eszközölhetnek. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Holtzer József uri szabó, Aradon
Vörösmarthy-utca
1. szám

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ Divatos szabászat. kitünő munka. ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Nagy raktár: kész férfi-, fiu- és gyermek felöltőkben. Hawalock, ulster
gummi köpönyeg, turista-, sport- és vadászruhák, libériák minden ki-
vitelben. — Feltünő olcsó árak!

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Páris 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület- és műbádogos, csatornázás és vízvezeték házi berendező

ARAD.

Telephon: 333.

Üzlet:

Andrássy-tér 13. Minorita-épület.

Műhely:

Batthyányi-utca 32. (Saját ház.)

Telephon: 321.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű

háztartási jégszekrényekben,

vendéglősök, hentesek és mészárosok részére;

✱ ✱ legújabb és legjobb szerkezetűek, melyek általam készítve, kevés jégszükséglettel kitűnően hűtenek. ✱ ✱

➡ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. ➡

831/1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár végrehajthatónak, Libus Mihály m.-pécskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 500 kor. tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir.

járásbiróság területén lévő, M.-Pécska határában fekvő, a m.-pécskai 3263 sz. tkvben A. I. 1. sorsz. a. ingatlanra az árverés: 854 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi augusztus hó 18-ik napján d. e. 10 órakor ezen tkvi. hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át

vagyis 85 kor. 40 fillt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi ápril hó 5-ik napján.

Dr. Jakó,
kir. albiró.

1846

Iglófürdő

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet
Nyaraló telep.

Vasúti Állomás Igló. (Kassa-Oberberg vasút) Szepesmegyében, 580 méter magasságban a tenger színe felett nagy kiterjedésű fenyvesek között pompás sétányokkal, Tükör-, Kád-, Fenyőfürdők. Villanyos masszázs. Kiváló alkalmas gyógyhely ideggyengeség, légszervek bántalmában szenvedőknek, a nők részére.

Jó konyha, mérckelt áruk, zöngora, olvasó-terem, Lawn-Tennis. Fürdővad május 15-től szeptember végéig. Elő- és utóidényben tetemes árlekedés. — Fürdőorvos: Dr. Neubauer J. Jos. — Posta és távírda-állomás helyben. Utazás Budapest—Kassa—Igló vagy Budapest—Rutka—Igló. Prospektusokkal szolgál.

1101 a fürdőigazgatóság Iglófürdő

özv. Schwemmer Emánuelné

Aradon, Hunyadi-utca I. szám.

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy dús választéku

rőfös- és divatárú üzletében

mindenféle legdivatosabb ruhakelmék, vásznak, chiffonok, delainek, fekete angol szövetek, minden színbeni selymek, férfi kelmék, asztalneműek, damaszt-terítők, perzsiái imitált szőnyegek, stb. stb., továbbá nagy választéku raktár: férfi kalap, czipő és ingek, gallérok, nyakkendők, nap- és esőernyők, szalmakalapok, sapkák, nemkülönben női kabátok és gallérok igen kedvező árak mellett áruba bocsáttatnak, u. m.

1 férfi kalap, finom	80 krtól 2 frt 80 krig.
1 pár férfi czipő	1 frt 80 kr.
1 pár női czipő	1 frt 80 kr.
1 pár gyermek czipő	— frt 80 kr.
1 pár női és férfi vászon czipő	— frt 60 kr.
1 darab férfi ing, redős és sima mellü	— frt 75 kr.
1 darab férfi gallér	— frt 8 kr.
1 darab női nap- és esőernyő	1 frt — kr.

stb. stb. stb. stb.

Továbbá 3 különböző üzlet részére való állványok és üveg állványok, másoló gépek és czégtáblák jutányos feltételek mellett azonnal eladók. — Minél számosabb látogatásért esedezik

kiváló tisztelettel

özv. Schwemmer Emánuelné,
„Parti üzlet“ Hunyadi-utca I. sz.

Fürdő-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy az

== Árpád-téren levő ==

Vas-fürdőt

a mai napon átvettem és a n. é. közönség kényelmére egész ujonnan berendeztem márvány-kádakkal és zuhanyokkal.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel

Hoffmann Katicza,
bérő.

Hirdetés.

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy a hitköz-
égi képviselőnek **egy** tagja lemondván tiszté-
ből, ezen egy tisztség betöltésére **f. hó 5-én**
kedden) d. u. 3—5 óráig, a hitközség
léstermében (zsinagóga épület I. em.) az alap-
zabályok 37. §-a értelmében új választás fog
bejejtetni.

Az aradi izr. hitközség választási bizottságá-
nak 1900. évi június hó 1-én tartott üléséből.

Rosenberg Lipót,

dr. Mandl Vilmos,

biz. jegyző.

1850

biz. elnök.

KRISPIN JÓZSEF

hangszertermében

Aradon, Deák Ferencz-utca 28. sz. a. levő

(saját házában.)

A gazdag készletben levő új és át-
játszott zongorák és harmonikumok eladás
és bérbeadásra a legutányosabb árban ren-
delkezésére állanak a n. é. közönségnek.

Zongora hangolások és javítások
jutányos ár mellett.

Ugyanott minden más hangszerek u. m. hegedűk és hang-
szerekhez szükséges kellekek, egyes alkatrészek nagy válasz-
tékban kaphatók.

Az összes bel- és külföldi zeneirodalmi újdonságok mindig
készletben vannak s minden legujab zenemű hangjegyei kaphatók.

Harmincezer kötetből álló szépirodalmi kölcsönkönyvtár, ma-
gyar, német és francia munkákból havonként 80 krajczár.
kötetenként 50 krajczár olvasási díj mellett. 619

üzletemet a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába
ajánlván, biztosítom lelkiismeretes, pontos kiszolgálásról.

Krispin József, ARAD, Deák Ferencz-
utca 28. szám alatt.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmergezések, (higany, zink, ezüst, ólom).

2. Vértaj (higany s jódkúra segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógyimód, massage vagy be-
pakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.

Beléző kamarák. (Inhalatió) Gleichenberg, Ems mintára, acut
és régi gége, tüdőhurtnál, valamint tüdőátulatnál, asthmánál. Egyszeri
használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.

Hidegvíz-gyógyimód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.

Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére,
szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munka-
képessé tételére.

Havi díj 10 Irttól feljebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom sze-
rint részesül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mel-
lett fog történni.

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

8 arany, 19 ezüst érem, 30 dísz- és emlékérem okmány.

Rég bevált diétik. kozmet. szer (bedörzsölési) az emberi
test idegei és izomjainak erősítéséhez.

Kwizda-fluid

a kígyó jegygyel

(Turista-fluid)

Turisták, kerékpárosok és lovasok által sikerrel használ-
tatott nagyobb utak után erősítésül.

Egy 1/1 palack ára (Kor. 2.—) Egy 1/2 palack ára Kor. 1.20.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógytárak-
ban kapható. — Főraktár:

a „Kerületi gyógyszerárban“ Korneuburg, Bécs mellett.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépítőszertnek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által fel-
talált **IBOLYA-CRÉME** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton
leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fo-
gadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította
az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biz-
tosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel Marsitzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű
arcztiartatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az
egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

Ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fe-
hér, rózsá és crém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.)
féle. Ezen hygienicus mosdóvíz az
arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérlióim
és rózsá színében tündöklő varázssal szint kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamiltásoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvé-
nyes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Igen sok külföldi, francia, angol és német
szer van hirdetve és ajánlván **fiatal emberek**
részére csöbántalmak és folyások ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj hasz-
nálata orvosilag javasolva van, a legcélszerűbb
és legjobb a

SANTAL- EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai
Santal-olajból készült és az orvos urak által ren-
deltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr. postán bérmentve,
a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr.,
2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr. 208

Gyógyszertár a Nádorhoz,

Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Minden gazda embe akinek

sertés vagy más állata van,

olvassa el az alanti elismerő leveleket s láthatja azt, hogy minden háznál szükséges ezen, az állatok egészségét előmozdító mány, mert az alanti bizonyítványok, próbák és kísérletezések azt bizonyítják, hogy a Somogyi Géza-féle szabadalmazott **nemcsak sertéseknél**, hanem mindenféle állatnál szükséges és hasznos por különböző hatásánál fogva.

Kapható minden gyógyszerár és fűszer-üzletben 90, 45 és 18 kros csomagokban, de csakis le doboz és csomag a valódi Somogyi Géza felirással.

Tek. Somogyi Géza urnak Arad.

Értesitem, hogy az Ön gyártmányát képező állat-tápport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom. — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggyógyítására bárkinek is a legmelegebben ajánlom. Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel

Pauer István,

Székesfehérvár sz. kir. város
állatorvosa.

Igen tisztelt Uram!

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és elismerésem az Ön által föltalált ugynevezett »Emésztést elősegítő por« nálunk tett hatásáért; a siker, mit elértünk, valóban meglepő, legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy ezen kis község, hol pora, a nagymértékben uralkodó sertésbetegséget teljesen megszüntette, — hálás köszönettelnek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyéneknek ismertesse emésztési porának megbecsülhetetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A község nevében:

(P. H.)

Kiváló tisztelője

Daróczy Albert,
községi főbíró.

T. Bányai Benő fűszerkereskedő urnak Szatmáron.

Igen tisztelt Bányai Úr!

Az öntől szerzett Somogyi Géza-féle állatok emésztését elősegítő por, a melyet beteg sertéseimnél alkalmaztam, azt tapasztaltam, hogy azok kevés idő elteltével jobban lettek.

Továbbá egészséges és hizlalóban levő sertéseim, valamint lovaim és szarvasmarháimnál is a használati utasítás szerint alkalmaztam és azt tapasztaltam, hogy ezeknél mind az emésztést és hizást kitűnően elősegítő por tesz oly hatást, melyért úgy Önnek, valamint a feltalálónak igaz szívvel eredő köszönetet küldök. Egyszersmind állataim egészségének biztosítása végett a felet nevezett porból kérek 10 doboz ¼ kilósat.

Kelt Garbold, 1900. január 3.

Maradtam elismeréssel és kiváló tisztelettel

ifj. Horváth Miklós,

birtokos.

Tek. Somogyi Géza urnak Aradon.

Az Ön által föltalált sertésbetegségek elleni porral oly meglepő eredményt lehet elérni, hogy bámulatba ejti az embert; úgy a gazda, valamint a köznép vevőim próbát tettek vele és kitűnő sikert értek el általa, s valamennyien hála nyilatkozattal voltak a por föltalálójára iránt.

Körösladány, 1899. december 6-án.

Czibulka Béla,

vas- és fűszerkereskedő.

T. Somogyi Géza urnak Arad.

Ezennel értesitem, hogy a Somogyi-féle sertés port beteg sertéseimnek beadtam, s azt tapasztaltam, hogy azokon a betegség változik, belőlük nem hullt el, szerintem a Somogyi táppor összeállításánál fogva, tényleg hasznos az állatoknak.

Orosháza, 1900. február 15-én.

Szilasy Pál,

gyári felügyelő.

Tek. Somogyi Géza urnak Aradon.

A múlt évben, a midőn a Somogyi-féle porokra a főelárusítást átvettem, most megvallom, hogy az iránt, mint minden új dolog iránt, némi bizalmatlansággal viseltem, de ezen kétkedésemet messze elhárított számos

vevőim nyilatkozata, kik beigazolva látták lenni azt, hogy a Somogyi-féle állat-gyógypor és táppor főleg a sertéseknél utól nem ért sikert mutat, úgy az állatok egészségére, mint a hizás elősegítésére is.

Orosháza, 1900. márcz. 1.

Tisztelettel

Ifj. Kovács József,

fűszer nagykereskedő.

Tek. Somogyi Géza urnak Arad.

Az állat emésztési por, mit öntől rendeltem, kitűnő volt, kérem az utalványon küldött összegért megint küldeni. Dalbosc, 1900. jan. 20.

Tisztelettel

Csosz Vincze,

közs. isk. tanító.

ALGYÓGYI M. KIR. ÁLLAMI

GRÓF KUN KOCSÁRD SZÉKELY FÖLDMIVÉS ISKOLA

— E. M. K. E. alapítás. —

402
1900 szám.

Algyógy, 1900. ápril hó 7.

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Folyó hó 4-én kelt levele folytán van szerencsém értesíteni, hogy a hozzánk beküldött Somogyi Géza-féle állatok emésztését elősegítő porral egyszer tettünk kísérletet, elég jó eredménnyel, a mikor is egy igás lónak idült gyomor bélhurutját és étvágytalanságát 2 heti használat után megszüntette.

Tisztelettel

Gáspár József,

igazgató.

Tek. Somogyi Géza urnak Aradon.

Szegesdj Sándor körjegyző ur által rendelt porait jó részt (vagy 8 kilót) én használtam fel beteg sertéseimnél, az egészséges és ugyanazon falkához tartozó sertéseknél adva belőle, a betegeskedés feltűnő módon szűnt.

Ebből következtetve porait mint óvszert elismerem. Pápa, 1900. márcz. 10.

Teljes tisztelettel

Sárkány Károly,

gazdatiszt.

Tek. Somogyi Géza urnak Arad.

Tisztelettel értesitem, hogy az Ön által feltalált és nékem már többször szállított Somogyi Géza-féle sertésport teljesen megfellelt, úgy, hogy a beteg sertések a por használata után már igen rövid idő alatt teljesen felépült és úgy magam, mint vevőim nevében legjobb elismerést nyilvánítok.

H.-M.-Vásárhely, 1900. febr. 20.

Teljes tisztelettel

Neff Konrád,

vas- és fűszerkereskedő.

Kolozsvár, 1900. ápr. 5.

T. Cz.

Állatorának kipróbálására alkalmaztam évek óta rossz emésztésűnek ósmert sovány lovakat kísérletezés céljából és egy igen kedvező eredményt értem el.

Sajnálatomra a por mennyisége a kísérletezés alá vett állatok számarányához kevés volt, miért is a fél eredménnyel megelégednem kellett.

„Feltűnő növekvő fény és növekvő kerekdedség a sarkos testrészeknek!”
Sajnos, hogy e pornak magas ára, hathatósabb alkalmazását akadályozza.

Tisztelettel

Ordel, s. k.

cs. és kir. állatorvos,
a 35-ik tüzérezredben.

M. kir. debreczeni 2. honvéd huszár ezred II. osz

23 szám.

op. lev.

T. Somogyi Géza urnak Arad.

Debreczen, 1900. május

Értesitem a czimet, hogy a fenti ezrednek emésztési porral való kísérletezés eredményesen t szükség esetén igénybe fog vétetni.

NAGY, szász

osztályparancs

Igen tisztelt Uram!

Az Ön által föltalált porok, melyeket öntől tem sertéseim részére, amelyek már betegek voltak használata után jobban lettek, mire nézve a tünőnek bizonyult, mindenkinek jó lélekkel ajánlhatom, hogy a jövőben a Somogyi Géza-féle állat-gyógyporral való kísérletezést megkezdje. Dombbrád, 1899. július 13.

Kutassy József

Tek. Somogyi Géza urnak Arad.

1899 évi július hó 9-én kelt soraira csak ma szolok, mert az állatport ki kellett előbb próbálnom. Mig e port nem használtam, disznóim döglöttek, most van ugyan beteg sertésem, de 6 héfen át egész jól pusztult el, mit az ön állatorának tudok be.

Tisztelettel

Majlátfalván, 1899. aug. 16-án

u. p. Temes-Monostor.

Zabozsny István

igazgató-tanító

Magyar királyi kassai 5. honvéd huszár ezred.

969

K. B. szám.

Kassán, 1900. április hó 10.

Tek. Somogyi Géza urnak Aradon.

m. kir. szab. állatok emésztését elősegítő por-gyár donosának.

Folyó évi január hó 2-án kelt becses átíratát natközöleg értesitem Uraságodat, miszerint a kipróbálástól ideküldött állat tápport az ezred I. osztályomán előfordult gyomor- és bél-hurutban, nemcsak a rossz emésztésben szenvedő lovaknál felügyelettel kipróbáltatván, mely alkalomkor tapasztaltattott, hogy tápport igen használható gyógyszer és az állatokra igen hatással bír, amennyiben tényleg az emésztést elősegíti és a gyomorbajos lovaknál is megfelelő eredményt idé.

Csicsery Géza

ezred-parancsnok

Magyar-Óvár, 1900. márczius

Somogyi Géza urnak Arad.

Folyó hó 1-én kelt t. levelére van szerencsém síteni, hogy emésztő porát a sertéseknél, miután tenyésztésünk nincsen, nem használhattuk, kísérlet azonban porával az elválasztott borjúknál, melyek hatása észlelhető volt.

Tisztelettel

a Magyar-Óvár Főhercegi Uradalom Igazgatóság

Rohrer

Igen tisztelt Uram!

Az ön által gyártott m. k. szabadalmazott emésztést elősegítő porát úgy sertéseimnél, valamint heneimnél alkalmazva, tapasztaltam, hogy azokon emésztést kitűnően elősegítette és sertéseim közt ez használata folytán sertésvész vagy egyéb betegség nem dult elő, dacára annak, hogy a szomszéd udvar vértőzött volt. Eonélfogva ezen port bárkinek a legmelegebben ajánlhatom.

Majlátfalván, 1899. évi október hó 14-én.

Tisztelettel **Deák Lajos,** je

És még számos elismerő levél. Készítő tulajdonos:

SOMOGYI GÉZA, Arad

996—1900. tkv. szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A világsi kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Aradvármegye összesített gyámpénztára végrehajtható Rada Pá-vel muszkai lakos végrehajtást szenvedő elleni 380 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a világsi kir. járásbíró területén lévő, Aradmegyében fekvő, a muszkai 547. számú tjkvben az A I. 1—5. sorsz. alatt felvett 78/74. összeírású beltelkes ház és $\frac{1}{8}$ -ad külállományi föld, mint ingatlanságra az árverést 926 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi július hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Muszka községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a

megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 92 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Világoson, 1900. évi március hó 13-ik napján.

A világsi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. járásbíró.

Házeladások.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy jelenleg oly kedvező alkalom van a házvételre, mely még sohasem kínálkozott. Igen jutányos árak, kedvező fizetési feltételek.

Aradon, a főtéren kétemeletes ház, több üzletekkel ellátva ugymint nagyobb uri lakások örök áron eladó 150000 frt, törlesztendő 40000 frt több évi részletben. Jövedelmez 10500 frtot, bőven leszámítva minden kiadást tiszta jövedelem a befektetett pénznek 7 százaléka.

Egy új emeletes ház a főuton, több évig adómentes, üzletekkel szép nagy lakásokkal van ellátva. Jövedelme 3600 frt, eladási ára 45000 frt, kedvező fizetési feltételek.

Egy új emeletes bérház, közel a főtérhez 45000 frtért örök áron eladó. A fizetési feltételek nagyon kedvezők, jövedelme czka 3000 frt, 13 évig adómentes.

Egy új emeletes ház, több üzletekkel, elegáns uri lakásokkal és fürdőszobákkal, szép udvar, parkkal. Jövedelmez 2600 frtot, 9 évig adómentes, ára 34000 frt kedvező fizetési feltételek.

Egy emeletes ház, közel a főtérhez, üzletekkel és nagy uri lakásokkal ellátva és vízvezetékkel örök áron 26000 frtért eladó, 2600 frtot jövedelmez, kedvező fizetési feltételek, 7 százalék tisztán marad.

Egy földszintes ház üzletekkel, lakásokkal, közel a főtérhez 13000 frtért örök áron eladó, kedvező fizetési feltételek, 1800 frtot tisztán jövedelmez, 10 százalék tisztán marad.

Egy új földszintes ház három szép lakással, pincze, nagy udvar, 600 □-öl szőlő és gyümölcsös kert a háznál, jövedelmet hoz 600 frtot a kerten kívül. 6 évig adómentes. Ára 8000 frt, fele lefizetésre, másik fele több évekre $5\frac{1}{2}$ százalékos kamattal.

Egy kisebb földszintes ház üzlettel és lakásokkal ellátva, örökáron eladó 7200 frtért. Fizetési feltételek nagyon kedvezők. Jövedelmet hoz 1000 frtot, adója 280 frt.

Ezenkívül vannak számtalan kisebb és nagyobb házak, melyeknél a vételért a házbérrel lehet törleszteni. Jutányos árakon eladók, az eladással meg vagyok bizva. Figyelmeztetem a t. cz. közönséget, hogy vannak kisebb és nagyobb birtokok eladásra, melylyel meg vagyok bizva.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Rosenberg Károly

ügynök,

Hötvös-utca 12. sz.

Kérem, a kinek szándéka van valamit eladni vagyis haszonbérbe adni, sziveskedjen megbízását nekem átadni.

!Hölgyek figyelmébe!

Szenzációs remekszép

n a p e r n y o k

kérem meggyőződni, az árak kirakatban is láthatók.

Továbbá ajánlok kivételes árban: csipkét, szallagot, ruhadiszeket, selymet, harisnyákat, kalapokat, szőnyeget, keztyűt, női- és férfinyakkendőt, ingeket, gallér és kézelőt, kötő-pamutot, himző-selymeket, kalotaszegi vászon, damast, Congrès és Java kanava, búlésaruk és szatenok, gyönyörű francia divatos vállfűzőket, gyermek-, női- és férfi-czipók minden árban, pénztárczák, csetták, tükrök és minden e szakmához tartozó cikkeket **kivételes árakon.**

Üzlethelyiségem

augusztus hó 1-től kiadó,

esetleg az üzlet egészben átadandó.

Kiváló tisztelettel

RUZSONYI ENDRE

divatáru és műipar-üzlete,

Aradon, Andrassy-tér (Neuman-palota.)

Másolat. 8002—1900. kh. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márc. hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köz tudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak 10 óráig gyakorolható, ugymint:

1. a gépiparnál a sürgős és halaszthatlan javítási munkák;
2. a kisiparnál a sürgősen rendelt javítási munkák;
3. a mészáros, hentes és kolbász-készítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás;
4. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítás;
5. bank- és váltóüzletek;
6. boltok: minden kereskedelmi, elárusító és szolgálatkövetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző üzletek;
9. elárusító üzletek;
10. fehérítési iparnál;
11. fűszer-, rövidáru-, divat- és egyéb kereskedések;
12. vadkereskedések;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló nyári és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás;
14. szatócs üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetmény útján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t.-cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamataba tétetni.

Kelt Aradon, 1900. évi június hó 1-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos s. k.,
főkapitány.

A másolat hitelül:
Masztig Emil,
főkapitányi kiadó.

6882—1900. szám.

Hirdetmény

A gyalog utak gondozása az azokon a szabad közlekedés adályainak elhárítása iránt a városi törvényhatósági bizottság által 12757/403. 1884. sz. a. hozott, a nagyméltóságú magy. Belügyminiszterium 61.369/884. intézményével jóváhagyott szabályrendelet 5. §-a értelmében a város egész területén, május 1-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház és telektulajdonos által naponként egyszáz és pedig az aszfalittal ellátott gyalogutakon d. u. 1—2 óra között másféle burkolattal ellátott gyalogutakon pedig este 7—8 óra között meglocsolandók.

Ugyan azon szabályrendelet 5. §-a szerint a lakások takarításánál a portörölköket az utcára kivenni tilos. Tükrök az utcára csak úgy szállíthatók, ha az utcaüvege le van takarva.

Ezen pontokat, azon figyelemmel hozom a lakosság tudomására, hogy mindazok, akik ezen §§-okat meg nem tartják, illetve megszegik kihágást követnek el, és a városi szegényellátására fordítandó 2—25 ftig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 12 órától 8 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni.

Arad, 1900. május hó 14.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegyekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

Mindamellet
olcsó árak!

Szóval: teljes megelégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

NEUMANN

férfi-, fiu-
és gyermekruha tele

ARAD,

a „Fehér Kereszt“ szálloda mellett

Szabott árak!

Mérték szerinti megrendelésre
pontosan eszközöltetnek

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-
ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vál-
lalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulaj-
donosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mérsben fölölkhatók,
száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 kről
fölfele szállítanak és a mi a festék színtiszaságát illeti, azonos az
olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Nyáraló a Tátrában.

Barlangligeten

egy kies fekvésű,
öt szoba és a szükséges mellék-
helyiségekből álló

nyáraló

teljes felszereléssel és házi be-
rendezéssel együtt jutányos fel-
tételek mellett

eladó vagy bérbeadó.

1854

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

!!Eladó háztelkek!!

Sarkad városrészben

Hona-, Margit-, Kálmán-, Lajos-
és Virág-utczákban

kisebb-nagyobb háztelkeket eladunk.

Bővebbet:

Pichler János, Wagner József,
tulajdonosoknál. Eötvös-utca 2. sz.

Csak 3 forint

A legszebb és legzélészerűbb

Alkalmi ajándék

(Emlék az elhunytakról.)

Arcképek életnagyságban bá-
mely beküldött fénykép után. Szállítá-
s-idő 10 nap. A hű hasonlatért kezes-
vállaltatik. A fénykép sértetlen marac
Karácsonyi ajándéku szánt megrend-
lések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried

jutalomdíjazott műterme
Bécs, II., Praterstrasse 61.

Nincs többé lepattant főzőedény!!!

UJ! Tessék csak szecsessziós főzőedényt vásárolni. **UJ!**

== Egyesegyedüli tartós zománcozás! ==

A szenzációs főzőedényt egészen üresen is lehet a tűz-
helyre, sőt nyílt tűzre is tenni, anélkül, hogy a zománcz
a legkisebb kárt is szenvedne, ha bármily hirtelen töltünk
hideg vizet vagy zsirt az edénybe, ezáltal rögtön hőválto-
zást idézve elő.

Árak ugyanazok, mint a régi rosszabb mi-
nőségű edénynél.

== Legujabb szerkezetű ==
viztartóval ellátott, kevés jég-
gel kitűnően hűtő

jégszekrények

raktára.

Főraktár Arad és vidéke részére:

Szabó Alber

Arad, Atzél-Péter-utca 1.

üveg-, porcellán, lámpa- és kony-
berendezési üzlet.

STERNM.A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

áruháza

Aradon, Andrásy-tér.